

BRANSCHÖVERSIKTEN

DECEMBER 2010

Arkitekt-, teknikkonsult- och industrikonsultföretagen.
Svensk, nordisk och internationell kartläggning.

De i Branschöversikten publicerade tabellerna redovisar uppgifter från företagens bokslut för 2009 och 2009/2010.

Svenska Teknik &
Designföretagen
● almega

I SAMARBETE MED

Foreningen af Rådgivende Ingeniører

Rådgivende Ingeniørers Forening

Følg råd og jafarverkfrædinga

Suunnittelu- ja Konsulttitoimistojen Liitto

Arkkitehtitoimistojen Liitto, ATL

Svenska Teknik&Designföretagen firar 100 år av samhällsbyggande

För 100 år sedan samlades fem ingenjörsföretagare och bildade Sveriges konsulterande ingenjörers förening (SKIF) och därmed myntades begreppet konsultföretag. Idag heter branschföreningen Svenska Teknik&Designföretagen (STD-företagen) och förenar 730 arkitekt-, teknik- och industri-konsultföretag med sammanlagt 30 500 medarbetare och representerar därmed två tredjedelar av branschens resurser.

STD-företagen erbjuder service och rådgivning i arbetsgivar- och branschfrågor. Vi fokuserar på ett antal viktiga fokusområden (profilering, upphandling och konsultaffärer, löne- och anställningsvillkor, kompetensförsörjning) för att skapa goda förutsättningar för medlemsföretagen att verka både som affärsmässig part och arbetsgivare.

En stor del av vår verksamhet sker regionalt. Vi har åtta aktiva regionstyrelser som samlar medlemsföretagen på orten för att gemensamt driva viktiga frågor. Därför var det passande att ta vårt 100-årsfirande ut till regionerna och fira lokalt med våra medlemsföretag och deras kunder samt lokala beslutsfattare. STD-företagen tog fram en grundstruktur för festligheterna som inkluderade en utställning över 100 år av samhällsutveckling och samhällsbyggande, samt några gemensamma seminarier. Därutöver har regionstyrelserna ansvarat för innehållet i respektive evenemang. Gemensamt för alla tillställningar har varit intressanta föredrag, seminarier och diskussioner kring framtida samhällsutveckling och samhällsbyggande. Tillsammans kommer vi att skapa ett hållbart samhälle – det är vår uppgift de kommande 100 åren!

Innehåll

4	Förord	21	DEN NORDISKA MARKNADEN	43	DEN INTERNATIONELLA MARKNADEN
5	TJÄNSTESEKTORN BÄR UPP SVERIGES TILLVÄXT	22	Nordens 100 största arkitektgrupper	44	Internationell utveckling
6	Sektorns utveckling 2009 och 2010	24	FRI – Danska marknaden	44	Världens 10 största koncerner
9	Svenska strukturaffärer	27	Danmarks 100 största koncerner	45	Europas 50 största arkitektgrupper
11	Nyckeltal för de största svenska konsultföretagen	29	RIF – Norska marknaden	46	Europas 300 största koncerner
12	De 50 största grupperna inom industriteknik	32	Norges 100 största koncerner		
13	De 50 största arkitektgrupperna	34	FRV & FSSA – Isländska marknaden		
14	Börsnoterade konsultföretag i västvärlden – en jämförelse	35	Islands 20 största koncerner		
16	Sveriges 300 största koncerner	36	SKOL – Finska marknaden		
		38	ATL – Finska arkitektmarknaden		
		41	Finlands 100 största koncerner		

Alla bilder är hämtade från de nominerade bidragen till Stora Samhällsbyggarpriset 2010. Bidragen är: Limnologen, ett bostadsprojekt i Växjö. Förskolan Ugglan i Botkyrka. Sandgrundsparken i Karlstad. Fakta och information om Stora Samhällsbyggarpriset och nominerade bidragen finns på: www.samhallsbyggardagen.se.

Omslagsbilder framsidan:

Överst vänster: Limnologen (foto Martin Johansson). Överst höger: Limnologen (foto Ole Jais). Mitten: Förskolan Ugglan (foto Kasper Dudzic). Nederst: Sandgrundsparken (foto Kasper Dudzic).

Omslagsbilder baksidan:

Överst: Limnologen (foto Martin Johansson). Mitten: Förskolan Ugglan (foto Kasper Dudzic). Nederst: Sandgrundsparken (foto Åke Eson Lindman).

Förord

Året var 1910 och fem entusiastiska ingenjörsföretag samlades och bildade Sveriges konsulterande ingenjörers förening (SKIF). Det var grunden till det som idag är Svenska Teknik&Designföretagen med 730 arkitekt-, teknik- och industrikonsultföretag inom bygg- och industrisektorn. Med totalt ca 30 500 medarbetare representerar STD-företagens medlemmar närmare två tredjedelar av branschens resurser.

STD-företagens 100 års jubileum firades på temat ”När ljuset kom till staden”. En fin exposé över ett samhälle och en bransch i utveckling under ett sekel.

Under 100 år har samhället radikalt förändrats från ett jordbruks- och landsbygds-samhälle till ett industri- och storstadssamhälle. Inte bara i Sverige utan världen över upplever vi en ökande urbanisering och idag bor mer än 2/3 av världens befolkning i urbana områden. Bara i Europa är det 80 % av befolkningen. Urbaniseringen ställer oerhörda krav på samhällets anpassning till befolkningsökningen. Behovet av kompetens och resurs, som representeras av STD-företagens medlemmar, har givetvis på många sätt bidragit till utvecklingen. Arkitekten och ingenjören har haft och har nyckelroller i samhällsutvecklingen vid genomförandet av alla typer av byggnationer och stadsbildningar. Inte minst gäller det den för samhället så viktiga infrastrukturen, miljö och klimatsystem, energi och natur samt nya produkter och processer för verkstadsindustrin osv. Medlemmarna arbetar med innovationer, nybyggnad, ombyggnad, underhåll och effektivisering. STD-företagens medlemmar skapar värden som varar.

Projektledare, arkitekter, teknik- och industrikonsulter utreder, designar, projekterar och deltar på den svenska marknaden i utvecklingen av fasta investeringar och produkter för ca 300 miljarder kronor per år. Sektorn påverkar därmed utvecklingen av drygt 10 procent av Sveriges BNP.

De senaste årens nedgång inom sektorn till följd av den världsomspännande finanskrisen har varit markant men tycks nu sakta men säkert stabiliseras. Återhämtningen under 2010 från ett svagt 2009 kom av sig något, men nu signalerar många medlemsföretag lite mer positiva framtidsutsikter och konjunkturrapporterna pekar på att vi vänder svagt uppåt. Återhämtningen innebär med all säkerhet ett nödvändigt paradigmskifte i branschen, där Svenska Teknik&Designföretagen har en viktig roll att fylla. Samtidigt ser vi att enstaka händelser i den finansiella världen kan medföra märkbara hack i återhämtningen. Vi kommer att ha nya utmaningar vad gäller både rekrytering av medarbetare och upphandlings- och projektformer. Konkurrensen, inte minst den internationella, ökar och effektiviseringen av all produktion är en avgörande faktor. Branschen måste fokusera på kundnyttan och effektivare samarbete med marknadens aktörer. Konsultföretagen är därför en viktig part i såväl samhällsbyggnadssektorns som industrins fortsatta utveckling. Genom sin kunskap bidrar konsulterna till såväl forsknings-, utvecklings- som rationaliseringsarbetet. STD-företagen verkar för att branschen ska öka ansträngningarna att skapa ett långsiktigt hållbart samhälle.

Du håller nu en ny Branschöversikt i handen. Det är en efterlängtat sammanställning av branschens utveckling som också växt fram under branschföreningens 100 år. Den distribueras till medlemmarna i STD-företagen och till övriga företag som medverkar i undersökningen. Den sänds också till tongivande kundföretag, tidskrifter, konjunkturbedömare, företagsanalytiker med flera och till svenska beskickningar och exportkontor. En engelsk upplaga, the Sector Review, distribueras till övriga nordiska organisationer, till de utländska företag som medverkar i vår undersökning samt till internationella utvecklingsbanker, utvecklingsorgan och förvaltningar inom EU och internationella tidskrifter.

Branschöversikten är inte minst beroende av medverkan från ett stort antal företag inom och utanför Sverige. Vi tackar därför speciellt alla som bidragit till att göra denna sammanställning möjlig.

Bent Johannesson

Vd Ramböll Sverige AB

Ordförande i Svenska Teknik&Designföretagen

Tjänstesektorn bär upp Sveriges tillväxt

Under de närmaste åren räknar Almega med att Sveriges ekonomi kommer att sticka ut med en starkare BNP-tillväxt än i många andra länder, även om tillväxten mattas av under 2011-2012 till omkring 3 procent per år. Sveriges tillväxt bedöms då bli dubbelt så stark som exempelvis euroområdet.

Det är främst en fortsatt stark hushållskonsumtion samt en återhämtning för investeringarna som kommer att bidra till de närmaste årens tillväxt i Sverige, enligt Almegas bedömning. Bakom den gynnsammare utvecklingen än i många andra länder ligger framför allt att Sverige har haft, och fortfarande har, utrymme för en expansiv finanspolitik. Däremot måste andra länder nu lämna sina stimulansåtgärder för att få ned ohållbart stora budgetunderskott och statsskulder som byggts upp under finanskrisen.

Sveriges starka inhemska efterfrågan har gynnat produktionen och sysselsättningen i den privata tjänstesektorn, som är större än i många andra länder. I Sverige utgör den hälften av BNP och bedöms bidra mest till BNP-tillväxten under 2011-2012. En stark inhemska efterfrågan håller uppe efterfrågan på både hushålls- och företagstjänster. Däremot väntas nettoexporten ge ett betydligt mindre bidrag till BNP-tillväxten, då importen dras upp av den fortsatta starka inhemska efterfrågan. Exporten bedöms samtidigt växla ned ökningstakten något 2011-2012 i samband med en relativt

långdragen återhämtning på Sveriges stora exportmarknader.

Att särskilt tjänstesektorn gynnas av Sveriges expansiva, både penning- och finanspolitik, avspeglas på arbetsmarknaden. Under finanskrisen steg sysselsättningen till och med inom den privata tjänstesektorn, inte minst inom företagstjänster. Medan exportindustrin efterfrågade färre företagstjänster ökade efterfrågan på sådana tjänster från tjänstesektorn i sig. Dessutom hölls tjänsteexporten uppe relativt väl under finanskrisen, och föll knappt alls under 2009, då varuexporten rasade med 17 procent.

Almega räknar med att Sveriges sysselsättning stiger med nära 140 000 under perioden 2010-2012, varav den privata tjänstesektorn kommer att stå för nära tre fjärdedelar. Trots att sysselsättningen väntas öka så mycket bedöms den höga arbetslösheten falla mycket långsamt, till 8,1 procent av arbetskraften 2012. Det beror på att betydligt fler sökt sig ut på arbetsmarknaden och att tillgången på arbetskraft och företagens efterfrågan på kompetens inte matchar tillfredsställande.

Under 2010 har efterfrågan för i stort sett samtliga branscher inom tjänstesektorn ökat. Samtidigt har brist på personal börjat stiga och ovanligt snabbt i framför allt branscher som har relativt stor andel högkvalificerad arbetskraft, exempelvis teknikkonsulter, arkitekter, IT-konsulter och bemanningsföretag. Inom byggindustrin har bristen på framför allt arbets-

ledande personal med erfarenhet stigit. Dessa är alltså högkvalificerade, ofta med högskoleutbildning.

Sveriges något avvikande utveckling med högre tillväxt och relativt stark inhemska efterfrågan har också medfört att Riksbanken började höja reporäntan i juni 2010, medan styrräntorna i många andra länder bedöms ligga kvar på rekordlåga nivåer under 2011, som i USA, Storbritannien och euroområdet. Det förklaras av att återhämtningen väntas bli mer utdragen där och att inflationen förutspås förbli låg.

Senast i oktober höjde Riksbanken reporäntan ytterligare, till 1,00 procent. Riksbankens räntebana justerades samtidigt ned, för att stanna på 3,4 procent fjärde kvartalet 2013. Almega räknar med ytterligare en höjning av reporäntan, i december 2010 till 1,25, men att den därefter tar en längre paus, åtminstone under hela första halvåret nästa år.

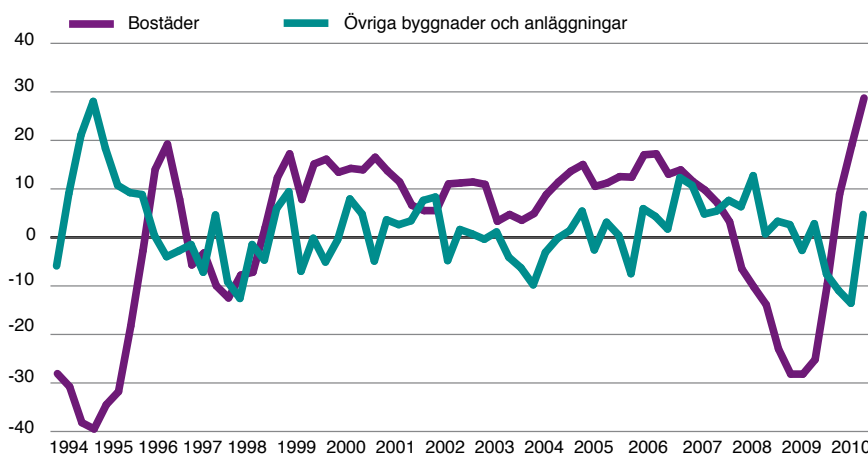
Trots att, främst de rörliga, korta bostadslåneräntorna i slutet av november nära fördubblats jämfört med början av 2010, då de låg kring 1,5 procent, beräknas bostadsinvesteringarna öka med 15 procent 2010, från att ha fallit med drygt 23 procent under 2009. Framför allt har ombyggnad av bostäder tagit fart. I samband med den fortsatta relativt starka inhemska efterfrågan i Sverige räknar Almega med att bygginvesteringarna totalt kommer att öka, omkring 6 procent per år i genomsnitt under 2011-2012. Det är framför allt bostadsinvesteringarna som bidrar till ökningen, som väntas stiga med 8 procent per år. Anläggningsbyggandet väntas åter öka något från och med 2011, från ungefär samma nivå som uppnåddes 2009, då de steg med 7 procent.

Det ser alltså ljus ut för Sveriges ekonomi jämfört med många andra gamla industriländer. Sveriges bättre offentliga finanser och stora tjänstesektor med större tyngd på kunskapsintensiva branscher än i många andra länder bär upp tillväxten. Men, det kunde ha varit ännu mycket ljusare om det funnits bättre tillgång till den kompetens som behövs inom teknikkonsulter, arkitekter, byggindustrin och ännu fler branscher.

Lena Hagman

Chefekonomen Almega, november 2010

Fasta bruttoinvesteringar (ENS95), volymförändring motsvarande period föregående år, procent efter tid och investeringstyp

Fasta bruttoinvesteringar, procentuell volymförändring jämfört med motsvarande period föregående år t.o.m. tredje kvartalet 2010

Sektorns utveckling 2009 och 2010

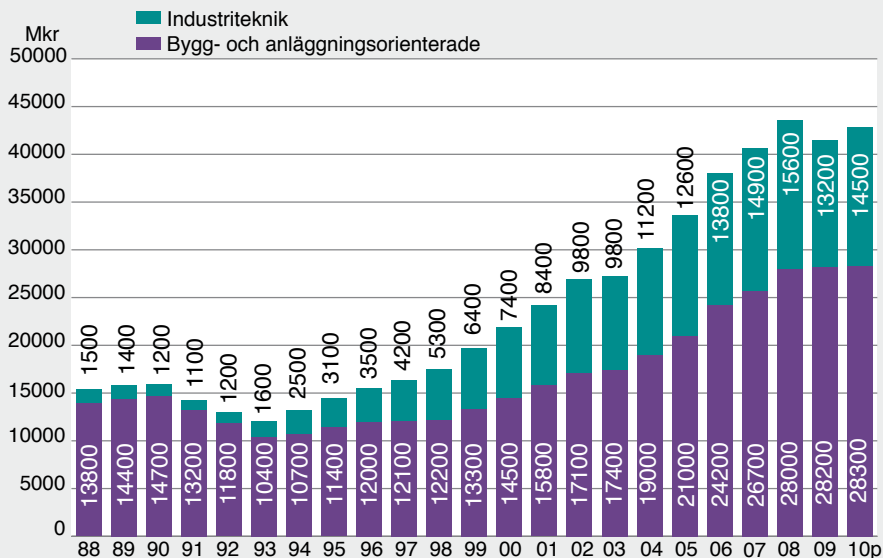
Lågkonjunkturen speglas i siffrorna, vinstmarginalen för de 300 största företagen minskade till 5,6 % 2009, från 7,4 % 2008. Värst var det för industrikonsulterna som redovisade en medelvinstmarginal på 1,1 %. Under 2010 har dock en återhämtning inletts och framtidsutsikterna ser positiva ut.

Långsam återhämtning

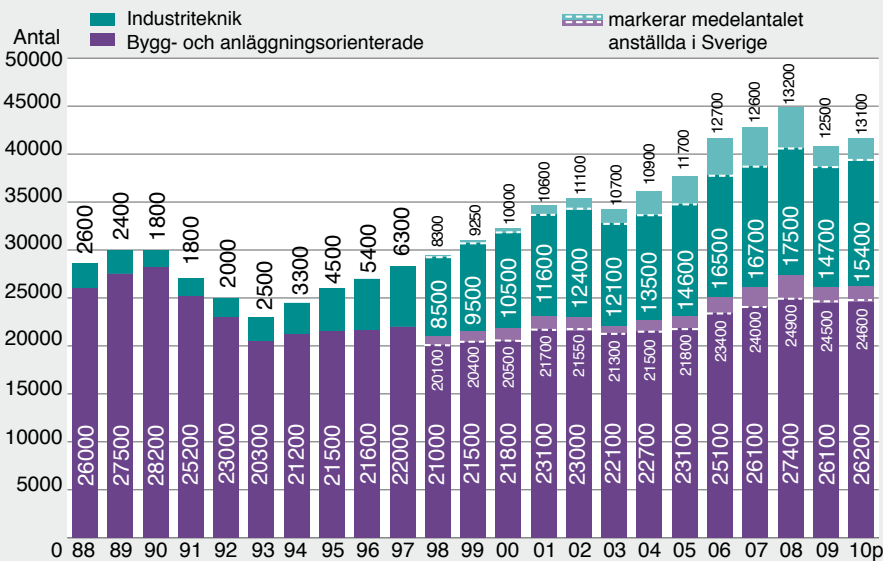
Rekordåren som branschen upplevde 2007 och 2008 avbröts bryskt av finanskrisen hösten 2008, som blev inledningen på en djup lågkonjunktur i stora delar av västvärlden. Detta innebar också en fragmentering av branschen i Sverige, där lågkonjunkturen drabbade företagen olika beroende på inriktning. Åren fram till hösten 2008 gick i princip alla företag i branschen bra och kurvorna över orderutveckling och förväntningar såg likadana ut oavsett inriktning eller delsektor. Under lågkonjunkturen har industrikonsulternas, arkitekternas och teknikonsulternas kurvor utvecklats olika. Industrikonsulterna påverkades direkt under hösten 2008 av det tvära efterfrågefallet på exportmarknaderna, inte minst konsulterna som arbetar mot fordonsindustrin. Uppdragen inom byggsektorn minskade under våren 2009, framförallt för uppdrag avseende bostadsprojekt men även för industribyggnader, kontor och upplevelselokaler. Däremot ökade uppdragen inom infrastruktur, tack vare de omfattande stimulanspaketen, och inom energi- och kraftanläggningar samt miljöprojekt. Företag inriktade på dessa delsektorer har inte påverkats av lågkonjunkturen i samma utsträckning som övriga företag.

Nedgången fortsatte under 2009 i de drabbade delsektorerna, med en hård prispress och minskande orderingång, och under hösten 2009 rådde stor osäkerhet kring framtiden. Åren innan hade man orderstockar med full eller mycket hög beläggning 12 månader framåt, nu var de mycket kortare. I ingången av 2010 började företagen dock sända signaler om en kommande vändning i den nedåtgående utvecklingen. De började

Branschens omsättning, MSEK

Medelantalet anställda i branschen

Källa: Svenska Teknik&Designföretagen

- 1) tillskott med ca 900 årsarbeten genom Teleca's förvärv av AU-System.
- 2) bortfall med ca 900 årsarbeten (verksamhet i Norge och Finland) efter Rambøll's köp av Scandiaconsult.
- 3) tillskott med ca 1100 årsarbeten efter SWECO's köp av PIC Engineering och Statkraft Grøner samt ÅFs köp av CTS Engineering.
- 4) tillskott med drygt 100 årsarbeten efter ÅFs köp av Fortum Teknik & Miljö.
- 5) tillskott med ca 300 årsarbeten efter SWECO's köp av Statkraft Grøner.
- 6) tillskott med ca 100 årsarbeten efter Rejlerkoncernens köp av Rejlers Oy.
- 7) tillskott med bl a ca 250 årsarbeten efter ÅF's köp av Enprima Oy och ca 500 årsarbeten efter Teleca's köp av ryska Telma.
- 8) tillskott bl a genom del av ÅF's köp av Enprima och SWECO's köp i Balticum.
- 9) tillskott bl a genom Semcons köp av IVM Automotive med ca 800 årsarbeten. Bortfall genom Teleca's avyttring av AU System med ca 400 årsarbeten utomlands och ca 900 i Sverige.
- 10) tillskott med drygt 300 årsarbeten genom bl a SWECO's köp i Balticum och Tjeckien samt White's köp (2006) av danska hs.ark A/S.

Ekonomisk utveckling (löpande priser)

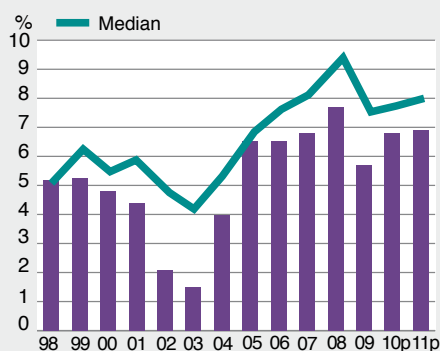
	Omsättning kkkr per anställd										Resultat efter finansiella poster kkkr per anställd									
	02	03	04	05	06	07	08	09	10p	11p	02	03	04	05	06	07	08	09	10p	11p
De 300 ¹⁾ största koncernerna	869	865	928	962	970	1021	1034	1036	1032	1018	18	13	37	60	63	69	77	56	70	70
varav																				
byggorienterade	906	871	952	992	1034	1102	1139	1083	1068	1039	37	37	45	69	79	98	104	83	96	94
varav																				
arkitektföretag	878	888	941	962	986	1046	1093	1069	1076	1048	40	39	55	71	88	102	103	88	97	95
teknikkonsultföretag	912	867	955	999	1042	1114	1148	1091	1067	1038	35	37	43	69	78	97	104	82	95	94
industri teknik	819	854	889	910	888	915	884	942	960	960	-7	-25	28	44	39	32	38	10	20	21

¹⁾ t o m 2002 de 200 största

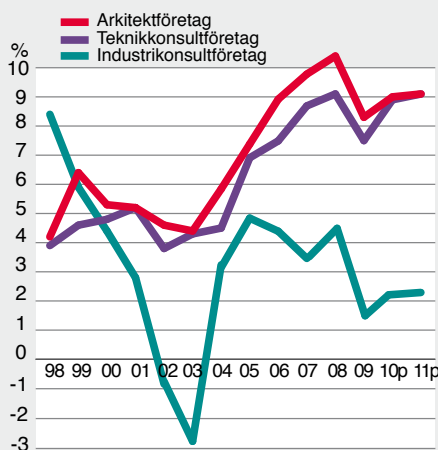
från 2004 i förekommande fall enl. IFRS

Källa: Svenska Teknik&Designföretagen

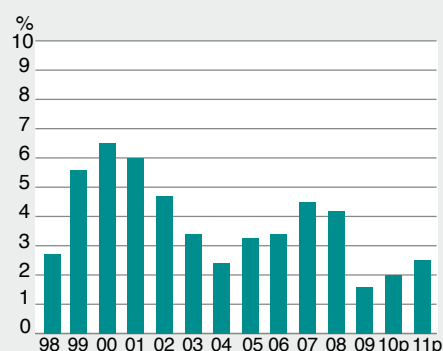
Vinstmarginaler i de 300 största konsultföretagen

Vinstmarginal

Lönekostnadsökning per årsarbete

Källa: Svenska Teknik&Designföretagen

tro på ökande orderingång igen och en avtagande prispress. Under senhösten, sommaren och hösten 2010 har dessa signaler förverkligats och en återhämtning har inletts. Sverige har under 2010 haft en starkare BNP-tillväxt än väntat, mycket tack vare att efterfrågan på exportmarknaderna ökat igen. Lågkonjunkturen i Sverige blev heller aldrig så djup som många väntat sig, till stor del för att den växande tjänstesektorn klarade sig relativt bra. I ingången av 2011 befinner sig sektorn i en återhämtningsfas. Industri konsulterna har fått fart under året, byggsektorn har börjat komma igång igen och bostadsbyggandet har ökat och förutspås fortsätta göra det under de kommande åren. Företagen fortsätter att sända positiva signaler och kurvorna pekar åt rätt håll. Samtidigt väntas inte BNP-tillväxten i Sverige bli lika stark under 2011 och 2012. Lagerpåfyllnaderna är genom-

förda, vilket medför att efterfrågan på exportmarknaderna inte kommer vara lika stor. Infrastruktursektorn kommer kanske inte fortsätta att utvecklas lika starkt i takt med att stimulanspaketen fasas ut. Omvärlden är fortfarande skakig med PIIGS-ländernas finanskriser och den höga arbetslösheten runt om i Europa, vilket medför osäkerheter som inte Sverige kan isolera sig ifrån eller vara opåverkat av. Därför tror vi att återhämtningen inom sektorn kommer att ske långsamt under två till tre år, med lite svängningar här och var, men kurvorna rör sig i rätt riktning.

Branschens storlek

Branschens omsättning uppskattas till omkring 41,5 miljarder kronor under 2009 och antalet anställda till 41 000, jämfört med nästan 44 miljarder i omsättning och 45 000 anställda under 2008. De 300 största företagen i bran-

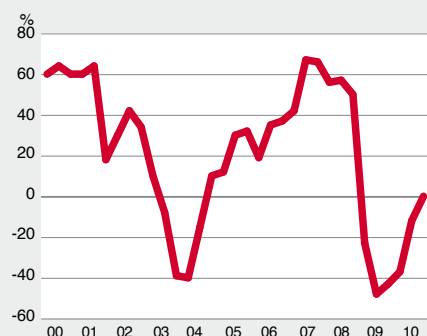
Känslighetsanalys

Vid allt annat oförändrat ändras resultatet före skatt med respektive

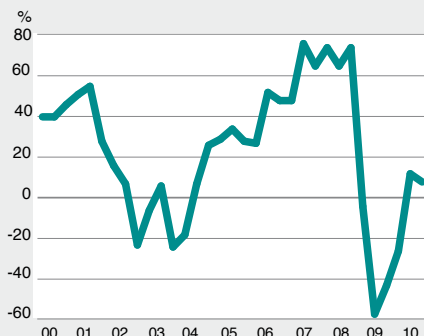
Debiteringsgrad	+/-	1%	-enhet	12-13 kkr/anställd
Pris	+/-	1%		10 kkr/anställd
Löne-kostnad	+/-	1%		7 kkr/anställd

Företagens uppfattning om prisbildens utveckling

Arkitekt- och teknikonsult

Industrietechnikonsult

Diagrammen över prisbildens utveckling visar nettotalen mellan andelen företag som har höjt sina priser minus de som minskat sina priser under de senaste 6 månaderna.

Källa: Svenska Teknik&Designföretagen

schen representerar en stor del av den totala branschen. De omsätter tillsammans ca 36 miljarder kronor och har nära 35 000 anställda, vilket motsvarar ungefär 85 % av hela branschen.

Nyckeltal

Det samlade rörelseresultatet för de 300 största företagen var 2 miljarder kronor 2009 jämfört med nästan 3,3 miljarder under 2008. Detta motsvarar i genomsnitt 56 000 kr per anställd. Den genomsnittliga vinstmarginalen, resultat efter finansiella poster, minskade från 7,4 % 2008 till 5,6 % under 2009. Arkitekternas vinstmarginaler minskade från 9,4 % till 8,3 %. Teknikkonsulternas vinstmarginaler var 9,1 % under 2008 och 7,5 % under 2009. Industrikonsul-

terna redovisade en kraftig minskning, från 4,3 % till 1,1 %.

Omsättningen per anställd för branschen som helhet såväl som för de 300 största företagen är lite drygt 1 000 kr. Fördelat på de olika delsektorerna är den 1069 kkr för arkitekterna, 1091 kkr för teknikonsulterna och 942 kkr för industrikonsulterna. Resultatet efter finansiella poster per anställd är i genomsnitt 56 000 kr, vilket fördelat på delsektorer motsvarar 88 000 för arkitekter, 82 000 för teknikonsulter och 10 000 för industrikonsulterna.

De noterade företagens debiteringsgrad minskade från cirka 76 % under 2008 till knappt 73 % under 2009. Under 2010 har den ökat en aning igen, till omkring 74 %. De mindre företagen har oftare något högre debiteringsgrader. STD-företagens medlemmar redovisade i september debiteringsgrader på omkring 79 % för industrikonsulter, 78 % för arkitekter och 77 % för teknikonsulter.

Investeringar

Investeringarna inom byggsektorn minskade från 261 miljarder kronor 2008 till 252 miljarder kronor 2009, enligt siffror från SCB. Investeringarna på bostadsidan minskade från 98 miljarder till 91 miljarder och för industribyggnader från 8 till 5 miljarder kronor. Infrastrukturinvesteringarna hamnade på 73 miljarder kronor under 2009, jämfört med 72 miljarder 2008 och 64 miljarder 2007. Investeringarna förväntas öka under 2010, med omkring 3 %.

Industrins investeringar i maskiner och utrustning föll med hela 28 % från 58 miljarder under 2008 till 42 miljarder kronor under 2009. Industrins investeringar förväntas öka med uppåt 15 % under 2010 och med 5-10 % under 2011.

Ålders- och könsstruktur

Snittåldern i branschen är enligt Svensk Näringslivs lönestatistik, som baseras på uppgifter från STD-företagens medlemmar, knappt 42 år. Det ska dock tilläggas att statistiken endast gäller för personer mellan 18 och 64 års ålder. Anställda över 64 år hamnar alltså utanför statistiken. Det finns givetvis många anställda i sektorn som är över 64 år, vilket innebär att den faktiska snittåldern är något högre.

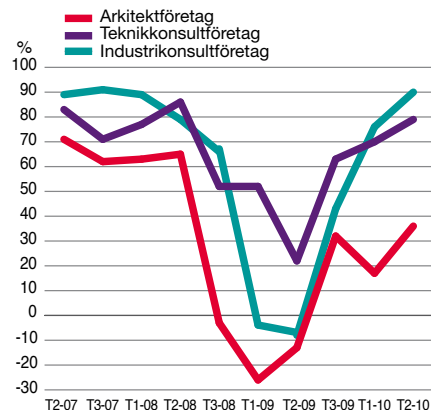
Lönestatistiken visar att andelen kvinnor bland de anställda uppgår till 27,6 % under 2009. Motsvarande siffra under 2008 var 27,4 %, och 26,0 % 2007. Andelen kvinnor i ledande befattning uppgick till 19 % och andelen kvinnliga styrelsemedlemmar till 18,6 %.

Förväntningar på utvecklingen

I våra marknadsundersökningar redovisar företagen positiva eller starkt positiva förväntningar på orderutvecklingen inom de olika delsektorerna framöver. Enligt arkitekternas och teknikkonsulternas prognoser fortsätter byggsektorn att utvecklas positivt, framförallt för uppdrag avseende bostäder och övriga hus (kontor, butiker, sjukhus o dyl.). Även för energi- och kraftanläggningar samt miljöprojekt är utvecklingen fortsatt mycket god. Uppdrag avseende infrastruktur ökar också, men i en lägre takt än tidigare. För industrikonsulterna ser utvecklingen fortsatt mycket god ut på samtliga delsektorer och kundsegment. Man ska dock komma ihåg industrikonsulternas sämre utgångsläge efter lågkonjunkturen, och sett till inneiggande orderstock är det långt kvar till nivåerna före finanskrisen.

Orderstocksindex för industrikonsulter, teknikonsulter och arkitekter har under 2010 vänt uppåt som ett resultat av att ordergången ökat igen efter lågkonjunkturen. Under den senaste marknadsundersökningen, i september, fortsatte denna utveckling även med

Personalstyrkans utveckling

Förväntningarna på personalstyrkans utveckling visar nettotalen mellan andelen företag som tror personalstyrkan ökar minus de som tror att den minskar under de kommande 6 månaderna.

Källa: Svenska Teknik&Designföretagen

undantag för industrikonsulterna som redovisade en tillfällig (?) tillbakagång. Deras förväntningar på orderutvecklingen under kommande sexmånadersperiod indikerar dock att tillbakagången är tillfällig. Företagen signalerar generellt förväntningar på ökande ordergång under vintern och våren.

Med återhämtningen kommer också ett större rekryteringsbehov. Många företag har fortsatt att rekrytera under lågkonjunkturen medan andra varit tvungna att göra sig av med personal. Nu råder ett utbrett rekryteringsbehov inom hela branschen och bristen på tillgänglig kompetens blir återigen ett problem, som bara kommer att öka de närmaste åren. Pensionsavgångarna är omfattande samtidigt som nytilloppet av arkitekter och ingenjörer är otillräckligt. Detta är ett hot mot branschens utveckling, då kompetensbristen kan medföra att företag inte uppnår sin kapacitet, vilket i sin tur hämmar produktiviteten.

Arkitektföretagen

Byggsektorns återhämtning under 2010 har fortsatt, vilket haft en positiv påverkan på efterfrågan på arkitektföretagens tjänster. Investeringarna i bostäder vände uppåt igen under 2010. Även inom den för arkitektföretagen mycket viktiga delsektorn övriga hus (kontor, butiker, sjukhus o dyl.) har utvecklingen varit god sedan i maj, det är framförallt

för uppdrag avseende kontor och offentliga lokaler som företagen rapporterar om förbättrat orderläge, men även för uppdrag inom handeln och upplevelser (hotell, konserthus, teater, etc.) rapporteras om förbättrat eller oförändrat orderläge.

Teknikkonsulterna

Teknikkonsultföretagen inom bygg, installation och anläggning har en fortsatt god utveckling. Förväntningarna på orderlägets utveckling är fortsatt positiva och företagen fortsätter att nyanställa. Starkast utveckling väntas inom delsektorerna bostäder, övriga hus och anläggningar energi- och kraftanläggningar. Även för miljöprojekt- och utredningar är förväntningarna mycket goda. Inom den viktiga delsektorn infrastruktur är förväntningarna alltjämt positiva, om än i mindre utsträckning än tidigare. En avmattning i infrastrukturinvesteringarna som följde med i stimulanspaketen under lågkonjunkturen börjar kanske märkas av, samtidigt som byggsektorn tar fart igen.

Industrikonsulterna

För industrikonsulterna fortsätter återhämtningen med ett tillfälligt (?) hack i kurvan för orderstocksindex. Detta beror nog till viss del på sommarmånaderna, med lägre aktivitet, samt att företagen nyanställer igen, vilket späder

ut orderstocken per anställd. På kort sikt har beläggningen ökat, medan den minskat något på längre sikt. Förväntningarna på orderstockens utveckling är dock väldigt goda, så återhämtningen fortsätter över årsskiftet. Samtliga delsektorer och kundsegment förväntas utvecklas i en positiv riktning under vintern och våren.

Prisbildens utveckling

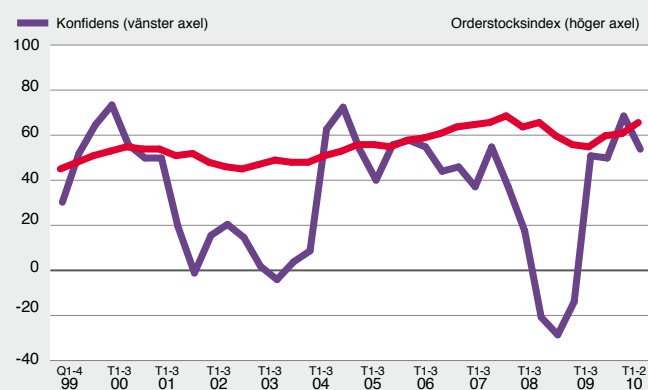
Efter en prispress över hela sektorn sedan hösten 2008 ser det ut som om prisnivåerna börjat stabilisera sig under våren och sommaren 2010 och till och med ökat en aning för industrikonsulterna. Detta är dock inte konstigare än att extremt låga priser inte längre är gångbara när konjunkturen långsamt vänder uppåt inom industrin. Industrikonsulternas position blir något starkare och den ökade efterfrågan medför att en viss ökning av priserna blir möjlig. Även om prisökningarna varit måttliga mellan januari och september är det ytterligare en faktor som indikerar att den värsta lågkonjunkturen är passerad. Det är en mycket viktig faktor för den ansträngda lönsamheten inom industrisektorn.

Svenska strukturaffärer

Företagsaffärerna har börjat öka igen efter lågkonjunkturen som medförde en lägre konsolideringstakt. Framförallt under andra halvan av 2010 har en del

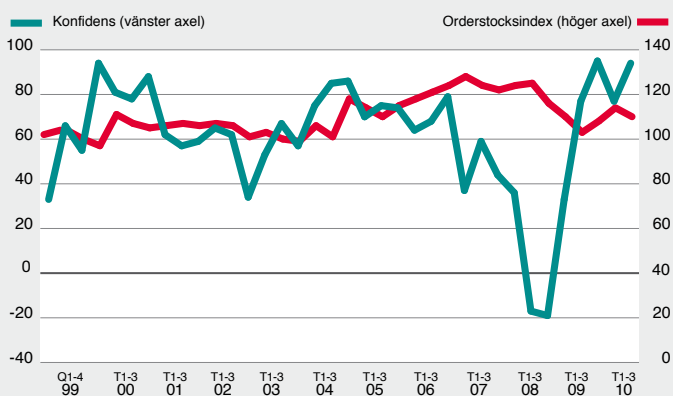
Orderstocksindex jämfört med förväntningar på orderläget om 6 månader

Arkitekt- och teknikonsultföretagen sammanvägt

Orderstocksindex bygger på enkätundersökningar bland STD-företagens medlemmar och räknas fram genom en vägning mellan inneliggande orderstock per anställd och beläggningsgraden om 2, 3, 6 och 12 månader.

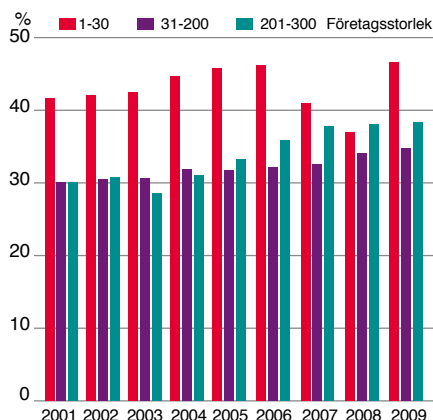
Industrikonsultföretagen

Konfidenskurvan representerar nettototalen mellan andelen företag som förväntar sig förbättrat orderläge minus de som förväntar sig försämrat orderläge om 6 månader.

Källa: Svenska Teknik&Designföretagen

Soliditet, %

Källa: Svenska Teknik&Designföretagen

förvärv ägt rum. Nedan presenteras en del av dessa affärer samt annan information av intresse.

ÅF omorganiserar och siktar mot 1 miljard euro

ÅFs division Infrastruktur delas från den 1 oktober upp i två divisioner; Infrastructure och Technology, där den senare kommer inrikta sig på industri-teknikområdet. Samtidigt byter ÅFs division Engineering namn till Industry. ÅFs fyra divisioner blir hädanefter: Energy, Infrastructure, Industry och Technology. ÅFs vision är att omsätta 1 miljard Euro år 2015 och tillväxten planeras ske till hälften organiskt och till hälften via förvärv. Förvärvsstrategin har varit aktiv under året. Nedan redovisas de förvärv som skett under 2010.

De 30 största svenska koncernerna

	Omsättning per anställd, kkr								Resultat efter fin.poster/anställd, kkr							
	03	04	05	06	07	08	09	03	04	05	06	07	08	09		
De 30 största	857	918	956	949	1009	1016	1030	3	32	61	54	58	69	50		
koncernerna varav																
byggorienterade	850	939	1010	998	1106	1101	1087	29	36	81	75	87	101	81		
industriteknik	902	839	902	905	908	912	950	-31	26 ¹⁾	41	34	28	34	7		

¹⁾ 13 kkr före IFRS

Källa: Svenska Teknik&Designföretagen

ÅF har förvärvat den tjeckiska teknik-konsulten Meacon i en affär värd omkring 46 miljoner kronor. Med 90 medarbetare och en omsättning på 80 miljoner kronor stärker ÅF sin position i Tjeckien och utökar verksamheten där till 120 konsulter.

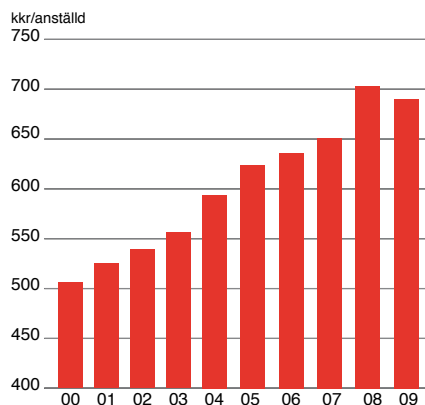
ÅF förvärv teknikkonsultföretaget Energo AB, av Bure AB, för omkring 260 miljoner kronor. Energo, som omsätter cirka 300 miljoner kronor och har 300 anställda, stärker ytterligare ÅFs kompetens på områdena energi, elkraft och tekniska installationer samt IT & Telekom. De 180 medarbetarna inom Installation inkorporeras i ÅFs division Infrastruktur, som därmed uppgår till drygt 850 konsulter. Personalen från affärsområdet Energi & Elkraft stärker ÅFs division Industry och gör den kom-

plett inom vattenkraft och elnät. IT & Telekomverksamheten kommer ingå i ÅFs division Technology. ÅF förvärvar även det tekniska konsultföretaget Platom AB med 10 anställda i Oskarshamn och Västerås som förstärker kompetens inom kärnkraft. Av Vattenfall har man köpt VPC Technical Design i Skellefteå, med 10 anställda, som erbjuder kvalificerade ingenjörstjänster mot gruvindustrin.

I Göteborg har man förvärvat konsultverksamheten inom Göteborgs Gatuaktiebolag, med 100 medarbetare, för 26 miljoner kronor. Företaget utreder, projekterar och projektleder nya och befintliga infrastrukturanläggningar.

ÅF har tecknat ett fyraårigt strategiskt samarbetsavtal med Vattenfall avseende

Förädlingsvärdet för de 300 största företagen

Källa: Svenska Teknik&Designföretagen

Jämförelse med andra branscher

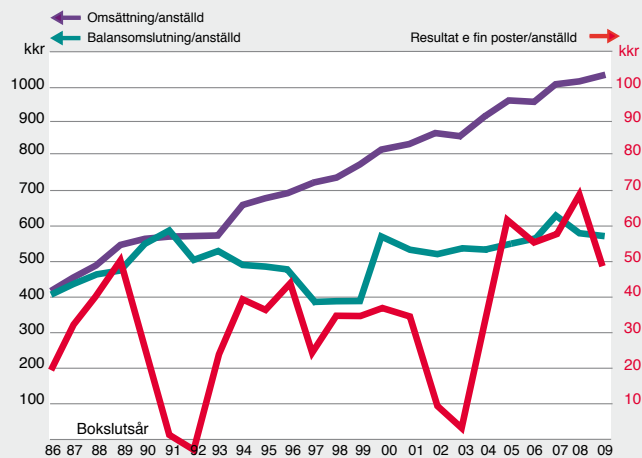
Omsättning/anställd (kkr)	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000
Managementkonsulter	1890	2015	2075	1800	1820	1720	1630	1600	1490	1825
IT-konsulter (adm)	1290	1270	1440	1135	1170	1140	1000	1130	1040	1020
Affärsjuridik	1690	1730	1750	1655	1595	1485	1485	1480	1610	1300
Marknadsundersökare	1295	1355	1280	1085	1070	985	895	900	990	1035
PR & Kommunikation	1260	1320	1285	1265	1170	1120	1020	1020	1050	1350
Revisionsbyråer ¹⁾	1275	1230	1250	1250	1135	1050	970	880	920	890
samt enl. vår tabell på sid. 7										
Industriteknikkonsulter	941	912	908	905	902	893	866	823	824	779
Arkitekter/teknikkonsulter	1084	1101	1106	998	1010	939	850	897	835	823

¹⁾ baserat enbart på de 10 största.

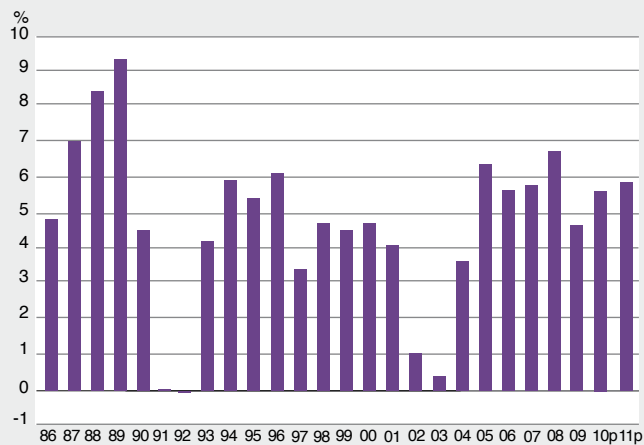
En jämförelse med andra kunskapsbranscher med högutbildad personal är intressant att göra. Ovanstående jämförelsetal från de 30-50 största företagen i några branscher är hämtade huvudsakligen från Affärsvärlden och Veckans Affärer.

Källa: Svenska Teknik&Designföretagen

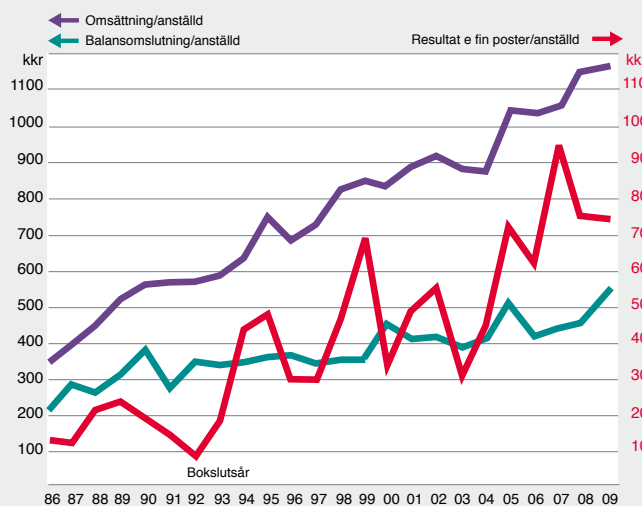
De 30 största svenska koncernerna

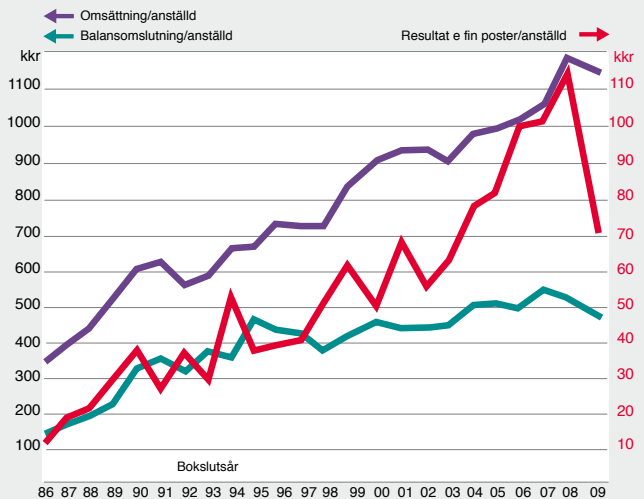
Vinstmarginaler i de 30 största konsultföretagen

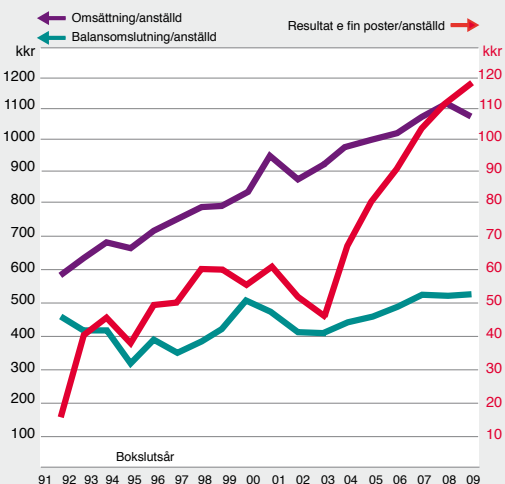
Koncern 31-50

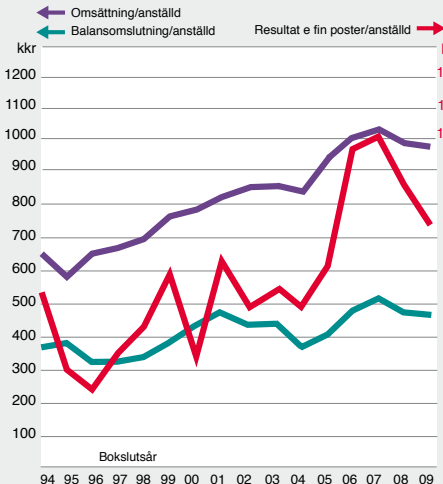
Koncern 51-100

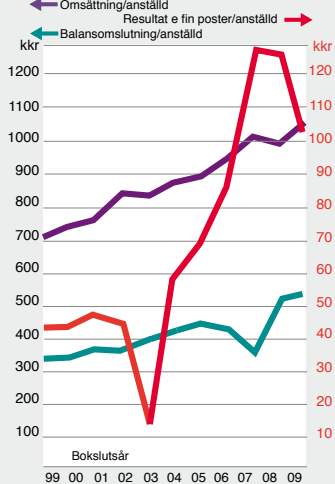
Koncern 101-150

Koncern 151-200

Koncern 201-300

Källa: Svenska Teknik&Designföretagen

De 50 största grupperna inom industriteknik

09/10	08/09	Koncern / Företag	Bokslut	Omsättning	(Föregående)	Antal anställda
STD 1	2	ÅF-divisioner (Energy&Engineering)	09	2606,0	2478,0	2089
STD 2	1	Semcon AB	09	2281,1	3298,8	2791
STD 3	3	Epsilon AB	09	965,9	1158,1	1066
STD 4	5	SWECO Industry	09	762,3	993,2	782
STD 5	6	Etteplan Sverige (proforma)	09	445,3	753,8	587
STD 6	9	Rejlerkoncernen AB (delar av, ink Råbe) proforma	09	432,9	265,9	440
7	7	Xdin AB	09	347,8	412,5	499
STD 8	8	Pöyry Sweden AB	09	270,5	341,9	286
STD 9	11	COWI AB	09	240,0	200,0	250
STD 10	12	Infotiv AB (18 mån)	09	193,3	179,8	207
STD 11	18	Elator AB	09	178,0	100,2	141
12		Altran Technologies	09	176,3	194,7	182
STD 13	10	Avalon Enterprise AB	09	167,0	214,3	197
STD 14	13	Knightec AB	09/10	159,2	165,7	218
STD 15	14	Consat Engineering AB	09	143,1	160,5	169
STD 16	24	Creator Teknisk Utveckling AB	09	114,3	68,8	92
STD 17	16	Eurocon Consulting AB	09	103,3	143,2	120
STD 18	25	Automations Partner AB	09	98,6	67,5	37
STD 19	23	IKG - koncernen	09/10	84,1	78,0	109
STD 20	21	Fasitet PDE AB (holländska PDE Automotive BV)	09	82,3	85,1	53
21	20	PRC Engineering AB	09	70,4	86,6	57
STD 22	19	Rücker Nord AB	09	65,4	93,8	80
23	29	HRM/Ritline AB	08/09	55,1	79,5	69
STD 24	26	WSP Systems	09	55,0	55,0	55
25	34	FS Dynamics AB	09/10	52,4	37,7	67
STD 26	17	Centaur Segula Tech AB (Groupe Segula Techn. SA)	09	49,8	107,9	103
27	27	Ergonomidesign AB	08/09	47,8	52,7	45
STD 28	31	Goodtech Solutions Karlstad (fd Wermtec)	09	46,2	45,1	41
STD 29	48	Citec Engineering AB (fd KPA)	09	44,7	21,2	59
STD 30		Engineeringpartner Automotive Nordic AB (18 mån)	09	44,5	14,8	41
STD 31	30	AcobiaFlux AB	09	43,6	47,0	43
STD 32	15	Condesign AB (4 mån)	09	42,1	147,2	186
33	28	Solvina AB	08/09	40,9	35,9	38
STD 34	36	Järnvågen AB (Bergström, BEKAB, Indautomat m fl)	09/10	37,1	41,8	36
STD 35	33	Cross Design i Göteborg AB	09	36,9	37,9	52
STD 36	32	Koteko AB	09	31,3	36,4	27
STD 37	38	Pidab Instrumentdesign AB	09/10	30,8	29,2	28
STD 38	45	Konsultgruppen i Bergslagen AB	09/10	29,7	23,6	15
39	44	TKG Teknikkonsultgruppen AB	09	29,7	24,9	18
STD 40	39	Fagerström Industriconsult AB	09/10	29,3	28,5	23
41	41	Camatec Industriteknik AB	09/10	25,8	27,2	32
STD 42	37	Prows AB, Industriell Process & VVS	08/09	25,5	31,6	22
STD 43	43	Deva Mecaneyes AB	09	24,6	25,5	30
STD 44	46	Devellum Design & Development AB	09	24,3	22,4	15
STD 45		Rintekno AB	09	20,5	18,2	20
STD 46	47	Rördesign i Göteborg AB	09/10	18,5	21,3	26
STD 47	49	Umeå Industri & Kraft Konsult AB	09	18,4	20,6	15
STD 48	50	Relitor AB (prel)	09	17,6	19,3	18
STD 49		Elektrotekniska Byrån i Karlstad AB	08/08	17,1	17,1	18
STD 50		Prodelox AB	09/10	17,0	14,2	16

STD = Medlem i Svenska Teknik&Designföretagen. De 50 största grupperna inom industriteknik 2009/10 omsatte 10 943 Mkr (föregående år 13 456). Medelantalet anställda var 11 610 (14 524) och omsättningen per anställd 943 kkr (923).

Källa: Svenska Teknik&Designföretagen

områdena kärnkraft, vattenkraft och vindkraft, som kommer medföra ett ökat rekryteringsbehov till energiområdet.

Rejlerkoncernen når 1000 anställda och siktar mot 2015

I samband med börsnoteringen 2003 uttalade Rejlers som mål att vara 1000 medarbetare år 2010. Med förvärvet av Råbe Industriconsult uppnådde man det målet. Nu sätter man ett nytt mål; att vara 2015 medarbetare år 2015, vilket ska ske genom förvärv och rekryteringar huvudsakligen i Norden och Östersjöområdet.

Råbe Industriconsult har 70 medarbetare. Företaget erbjuder en rad tjänster till i huvudsak kärnkraftindustrin och kommer att komplettera den befintliga kompetensen i Sverige och Finland. I Finland har Rejlers även förvärvat en majoritet av aktierna i Lausamo Oy, som erbjuder konsulttjänster inom el, automation och telekom. Lausamo har totalt 45 medarbetare och en årlig omsättning om cirka EUR 3,5 m. I Norge har man av Statoil Norge köpt ytterligare 50 % av aktierna i APAS Energiteknikk AS, som beräknas omsätta 10 miljoner Norska kronor 2010. Rejlers innehar nu 65 % i bolaget som ingår i en strategisk satsning inom energi och miljö.

Semcon fortsätter att satsa inom segmentet inbyggda system och förvärvar Tritech Technology AB:s verksamhet i Örebro med 17 medarbetare i en s.k. inkrämsaffär, som innebär att Semcon under maj månad övertar all personal med tillhörande affärer allokerade till Örebro.

Inom fordonssektorn fortsätter Semcon att satsa i Tyskland. Företaget har av en tysk biltillverkare valts som partner i utvecklingen av en ny bilmodell i en order värd 150 miljoner kronor. Efter en turbulent tid signalerar Semcon nu ökade förfrågningar avseende nya bilprojekt.

Epsilon tar rekordorder från fordonsindustrin. Uppdraget är inom robotteknik och är värt nära 100 miljoner kronor. Uppdraget genomförs tillsammans med tyska samarbetspartnern ThyssenKrupp System Engineering.

Epsilon fortsätter expansionen inom energisektorn. Ett nytt ramavtal har tecknats med Westinghouse, världsl-

De 50 största arkitektgrupperna

	09/10	08/09	Koncern / Företag	Bokslut	Omsättning	(Föregående)	Antal anställda
STD 1	1		White Arkitekter AB	09	520,1	495,8	434
STD 2	2		SWECO Architects AB (förvärvat AROS Arkitekter, okt 2010) proforma	09	409,5	494,2	353
STD 3	3		Tengbom	09	221,0	174,2	235
STD 5	4		Temagruppen Sverige AB	09	137,3	165,5	147
STD 6	5		Wingårdh-koncernen	09	108,4	139,2	101
STD 7	7		NYRÉNS Arkitektkontor AB	09	106,8	104,1	96
STD 8	6		FOJAB Arkitekter AB (koncernen)	09/10	92,2	139,1	69
STD 9	35		SAMARK Arkitektur & Design AB	09	79,1	27,5	28
STD 10	10		Liljewall Arkitekter AB (NFR Ark, mars 2010) Proforma	09	74,8	66,9	78
STD 11	8		Arkitekterna Krook & Tjäder AB	09	63,1	76,5	69
STD 12	33		Link Arkitektur AB	09	62,3	29,7	68
STD 13	13		ÅWL Arkitekter AB	09/10	61,6	60,2	52
STD 14	9		Brunnberg & Forshed Arkitektkontor AB	09	58,7	71,6	55
STD 15	12		AIX Arkitekter AB	09/10	56,8	65,6	64
	16		Wester+Elsner Arkitekter AB	09/10	50,5	44,6	38
STD 17	17		Reflex Arkitekter AB	09/10	47,0	44,9	37
STD 18	24		Mondo Arkitekter AB (fusion med FRS Arkitekter i mars 2009)	09	43,9	35,9	52
STD 19	14		BSK Arkitekter AB	09	43,4	59,0	37
STD 20	22		Arkitekthuset Monarken AB	09/10	41,3	37,3	34
STD 21	21		Semrén & Månsson Arkitektkontor AB	09/10	41,1	43,4	50
STD 22	23		BAU Arkitekter AB	09	40,5	37,6	35
STD 23	20		Anders Bergkrantz Arkitekter AB	09	38,5	40,6	15
	24		Strategisk Arkitektur Fries & Ekeröth AB	09	36,6	55,8	39
STD 25	16		Equator Stockholm AB	09	36,2	47,1	35
STD 26	28		SYD ARK Konstruera AB	09/10	35,2	32,3	35
STD 27	32		Thomas Eriksson Arkitektkontor AB	09/10	34,7	29,9	40
STD 28	27		AG Arkitekter AB	09	34,2	32,6	35
STD 29	31		MAF Arkitektkontor AB	08/09	33,6	29,9	26
STD 30	26		AQ Arkitekter i Eskilstuna AB	09/10	30,5	34,2	28
STD 31	19		Scheiwiller Svensson Arkitektkontor AB	09/10	30,4	41,0	34
STD 32	30		Archus Arosia Arkitekter AB	09	29,4	30,3	31
STD 33	45		Carlstedt Arkitekter AB	09	27,8	22,3	25
	34		A&P Arkitekter AB	09	26,8	21,6	25
STD 35	29		Arkitektbyrå AB i Göteborg	09	26,6	32,0	28
STD 36	34		Ettelva Arkitekter AB	09	26,6	28,6	21
STD 37	39		BSV Arkitekter & Ingenjörer AB	09	26,1	24,7	29
STD 38	43		BBH Arkitekter & Ingenjörer AB	09	24,6	22,7	17
STD 39	37		Landskapsgruppen Göteborg AB	08/09	24,0	27,0	24
STD 40	38		Erséus Arkitekter AB	09	23,3	25,1	22
STD 41	25		Berg Arkitektkontor AB	09	23,2	34,7	27
STD 42			Pyramiden Arkitekter i Göteborg AB	09	22,7	23,6	26
STD 43	42		Arkitektgruppen G.K.A.K AB	09	22,6	23,0	25
STD 44	49		METRO Arkitekter AB	09/10	22,3	20,2	28
STD 45			FL Arkitektgrupp i Borås AB	09	22,0	18,1	21
	46		ABAKO Arkitektkontor AB	09	21,5	23,5	29
STD 47	46		Murman Arkitekter AB	09	21,3	21,8	28
STD 48	36		Lund & Valentin Arkitekter AB	09/10	21,2	27,5	31
	49		Rundquist Arkitekter AB	09	20,7	10,6	13
STD 50	48		Contekton Arkitekter Fyrstad AB	08/09	20,5	20,8	20

STD = Medlem i Svenska Teknik&Designföretagen. De 50 största arkitektgrupperna 2009/10 omsatte 3 122 Mkr (föregående år 3 294). Medelantalet anställda var 2 889 (2 991) och omsättningen per anställd 1 081 kkr (1 101).

Listan omfattar enbart de grupper/koncerner där arkitektverksamheten är dominerande.

Källa: Svenska Teknik&Designföretagen

dande leverantör av kärnkraftteknik och kärnbränsle, bland annat till de svenska kärnkraftverken. Genom ramavtalet blir Epsilon en av Westinghouses utvalda huvudleverantörer inom teknisk utveckling och projektledning. Man har av Vattenfall utsetts till A-leverantör för tekniska konsulttjänster, i ett avtal som gäller för 2011-2013 med option på ytterligare ett år.

PTL + Swepro = FAVEO Projektledning

Under 2009 meddelade PTL och Swepro att man planerade gå ihop och bilda Nordens största projektledningsföretag. Under 2009 omsatte de tillsammans omkring 370 miljoner norska kronor och hade tillsammans knappt 300 anställda. Under 2010 har fusionen ägt rum och ett nytt namn har valts för den nya koncernen, FAVEO Projektledning. Ordet Faveo kommer från latinet och betyder hjälp eller stöd. Huvudkontoret ligger i Trondheim med Swepros fd vd Miguel Guirao som koncernchef.

Vectura förvärvade i januari miljöteknikföretaget Geo Innova, som är inriktat på markmiljö och vatten. Företaget, som är verksamt i Göteborg och Linköping, omsatte 12 mkr 2008/09 och har 9 anställda. Med förvärvet stärker Vectura sin kompetens på miljöfrågor inom transportinfrastruktur.

Vectura har tecknat avtal med Trafikverket som generalkonsult för uppdraget att upprusta Kust till Kustbanan, sträckan Emmaboda-Karlskrona. Den totala projektkostnaden är 1,4 miljarder kronor. Uppdraget, som ökar kapaciteten på sträckan och minskar restiden, genomförs tillsammans med Trafikverket och en entreprenör. Av Trafikverket har man också fått uppdraget att utreda Sveriges första förarlösa spårtaxibana. Vectura kommer utreda förutsättningarna för den typen av trafik samt var man ska bygga den första banan.

I Norge förbereder Vectura för signal-systemet ERMTS (European Rail Traffic Management System) och projekterar väg mellan Oslo och Bergen för omkring 25 miljoner norska kronor.

Liljewall Arkitekter förvärvade under året NFR Arkitekter. Tillsammans omsatte de nära 75 miljoner kronor 2009 och sysselsatte 78 medarbetare.

En jämförelse med några internationella börsnoterade teknikkonsultföretag. Jämförande nyckeltal per senaste bokslut.

Företag	Land	Börs- värde 2010-11-22 Mkr	Senaste bokslut	Börsvärde senaste bokslut Mkr	Omsätt- ning Mkr	Medel- antal anställda	Omsätt- ning/ anställd kkr	Resultat e finansiella poster Mkr	Resultat e. finansiella poster/anst kkr	Netto- marginal i %	Börsvärde/ anställd kkr	P/e	P/s
Semcon	SE	511	091231	508	2281,1	2791	817	-256,7	-92,0	-11,3%	182		0,25
ÅF AB	SE	4021	091231	3144	4678	4182	1119	377,0	90,1	8,1%	752	15,81	0,88
SWECO AB	SE	4475	091231	4276	5338,7	5082	1051	443,6	87,3	8,3%	841	17,13	0,98
Rejlerkoncernen AB	SE	578	091231	521	774,48	939	825	40,3	42,9	5,2%	555	23,18	0,86
Avalon Innovation AB	SE	49	091231	61	167,02	197	848	-27,3	-138,4	-16,3%	310		0,28
Eurocon Consulting AB	SE	71	091231	56	103,33	120	861	7,6	63,4	7,4%	470	15,4	0,63
Hifab Group AB	SE	120	091231	115	477,21	400	1193	7,0	17,6	1,5%	287	26,32	0,28
Pöyry Group Oy	FIN	4803	091231	6275	6465,2	6530	990	118,9	18,2	1,8%	961	77,73	0,77
Etteplan OY	FIN	510	091231	523	949,4	1544	615	-41,3	-26,8	-4,4%	339		0,46
WS Atkins plc	UK	8141	100331	6933	15502,8	15601	994	1079,0	69,2	7,0%	444	9,35	0,53
Waterman Group	UK	175	100630	153	929,8	1207	770	-56,3	-46,6	-6,1%	127		0,19
White Young Green	UK	217	100630	370	2464,3	2148	1147	-244,2	-113,7	-9,9%	172		0,04
WSP Group	UK	2734	091231	1957	8079,3	9551	846	283,7	29,7	3,5%	205	18,94	0,35
RPS Group	UK	5342	091231	5222	4181,5	4254	983	542,9	127,6	13,0%	1227	14,27	1,26
Mouchel Group plc	UK	1105	100731	1569	7066,4	10210	692	-164,5	-16,1	-2,3%	154		0,16
Aukett Fitzroy Robinson plc	UK	49	090930	71	167,0	195	856	-21,0	-107,7	-12,6%	365		0,45
Hyder Consulting plc	UK	1663	100331	1093	3447,2	4180	825	150,5	36,0	4,4%	261	13,44	0,49
Ricardo plc	UK	1640	100630	1574	1818,5	1530	1189	120,6	78,8	6,6%	1029	14,3	0,90
Cyril Sweet Group plc	UK	185	100331	140	800,0	750	1067	20,3	27,1	3,2%	187	13,18	0,33
Arcadis	NL	10405	091231	10092	11674,1	14287	817	1097,3	76,8	9,4%	706	13,71	0,82
Fugro	NL	39730	091231	29937	19879,5	13482	1475	3331,6	247,1	16,8%	2220	15,62	2,05
Grontmij	NL	2548	091231	3035	7668,5	6335	1210	268,8	42,4	3,5%	479	13,11	0,41
Bertrandt AG	D	4643	090930	1711	3804,0	5431	700	321,7	59,2	8,5%	315	19,68	1,19
Rücker AG	D	1042	091231	474	1312,0	2130	616	19,8	9,3	1,5%	222	76,9	0,75
Alten Group	FR	7036	091231	5856	8217,7	11293	728	306,4	27,1	3,7%	519	40,55	0,85
Altran Group	FR	4199	091231	5125	13503,8	17149	787	-878,1	-51,2	-6,5%	299		0,31
Assystem S.A.	FR	2542	091231	1496	5878,4	8539	688	29,7	3,5	0,5%	175		0,43
S II A.A.	FR	803	100331	733	1823,3	2923	624	68,4	23,4	3,7%	251	21,86	0,48
Sogecclair S.A.	FR	114	091231	85	664,1	852	779	16,6	19,5	2,5%	100	8,64	0,17
AKKA Technologies S.A.	FR	1462	091231	1151	3189,8	5110	624	120,2	23,5	3,8%	225	12,4	0,42
Soditech Ingénierie S.A.	FR	42	091231	42	88,4	208	425	-0,8	-3,7	-0,9%	202	17,59	0,53
INYPISA	ES	499	091231	698	672,4	422	1593	3,9	9,3	0,6%	1653	137,83	0,73
Oviktat snitt Europa							903		44,4	4,9%	595		0,58
URS Corp.	US	24189	100131	27297	66954,2	45000	1488	3391,3	75,4	5,1%	607	12,09	0,37
Michael Baker Corp.	US	2118	091231	2669	3222,7	2135	1509	273,7	128,2	8,5%	1250	11,94	0,62
Tetra Tech, Inc.	US	10389	101003	9473	10570,6	12000	881	891,0	74,3	8,4%	789	18,78	0,98
TRC Companies, Inc.	US	394	100630	439	1734,0	2100	826	-150,1	-71,5	-8,7%	209		0,23
Hill International, Inc	US	1538	091231	1774	3053,3	2001	1526	179,2	89,6	5,9%	887	11,15	0,48
AECOM Technologies, Inc.	US	21854	100930	20252	47385,0	48100	985	2469,4	51,3	5,2%	421	12,76	0,47
SNC-Lavalin, Inc.	CAN	58406	091231	57178	42785,4	21900	1954	3346,5	152,8	7,8%	2611	23,32	1,39
Stantec, Inc.	CAN	8675	091231	9745	8715,5	9300	937	642,8	69,1	7,4%	1048	22,17	1,04
Oviktat snitt Nordamerika							1294		77,5	6,0%	904		0,70
Coffey International Ltd	AU	885	100630	817	5076,6	4000	1269	132,3	33,1	2,6%	204	9,66	0,17
Cardno Group	AU	2931	100630	2388	3147,4	3657	861	287,4	78,6	9,1%	653	11,26	1,03

Källa: Dow Jones Companies & Executives/Factiva och Euroinvestor

MONDO arkitekter och FRS arkitekter gick samman under 2010 och bildade en ny grupp som 2009 omsatte 44 miljoner kronor och hade 52 anställda.

Stora danskar fortsätter att växa

I slutet av 2009 meddelades att COWI förvärvat Flygfältsbyrån. I januari gick affären igenom och Flygfältsbyrån, med FB Engineering och FB Management, blev COWI AB. COWI förvärvade i juli även teknikonsultföretaget Elinvent med 17 anställda. Företaget har kontor i Malmö, Helsingborg och Ystad och är verksam inom byggnad och fastighet samt industri. Med detta förvärv kompletterar COWI sin verksamhet i Sydsverige.

Ramböll fortsätter att växa i Sverige, inte minst i Malmö, där man nyss öppnade nytt kontor i Sveriges mest energieffektiva byggnad. Byggnadens energianvändning ligger hela 57 % under gällande nationella krav för kontorshus.

Ramböll har valts att leda Fortums tvåmiljarderssatsning på det nya kraftvärmeverket Brista 2 utanför Sigtuna, ett uppdrag som är värt 80 miljoner kronor och innebär ansvar för hela projektet, från projektering till uppförande och driftsättning.

Grontmij's förre Sverige- vd kommer ta plats i den holländska teknikonsultens koncernledning från årsskiftet. Samtidigt sätts en koncernstrategi för 2010-2015 med fokus på tillväxt och ökad samverkan över landsgränserna. Nu Sverige- vd blir Leif Bertilsson.

White Arkitekter har vunnit ett stort uppdrag i Storbritannien, där man ska förnya ett nedslitet problemområde i Manchester. Ambitionen är att området, West Gorton, ska bli riktmärke och föredöme inom hållbart boende och stadsbyggnad i hela England.

White Arkitekter och Tengbom bildar ett gemensamt team för att utforma det nya Karolinska universitetssjukhuset i Solna.

Tengbom förvärvade i november Skanark i Karlstad med 10 anställda, som bildar gruppens åttonde kontor i Sverige. I april förvärvades även Olli & Dunge i Uppsala, vilket ytterligare

förstärker gruppens närvaro i Mälardalen.

WSPs vd ute och cyklade

2009 kunde WSP visa att cyklandet ökat med 50 % i Stockholm på 10 år. WSPs vd Rikard Appelgren är en av de som cyklar allt mer. Under 2010 bestämde han sig för att besöka alla kontoren i Sverige på ett nytt sätt, med hjälp av cykeln. Utflykten inleddes i april i Helsingborg och vid målgången i september hade Rikard avverkat 360 mil.

WSP har fått i uppdrag av Peab att projektera byggnadskonstruktionerna samt geo- och bergteknik för Stockholmsarenan. Stockholmsarenan är en idrotts- och evenemangsarena söder om Ericsson Globe med 30 000 sittplatser, som planeras stå färdig för invigning i december 2012. Arkitekt är White arkitekter och Peab är totalentreprenör. WSP har även varit i förvärvstagen och ingått avtal med Granen Arkitektur & Konstruktion i Sundsvall, med tre anställda, vilket kommer att förstärka WSP:s kompetens inom byggprojektering för industri- och husbyggnad.

SWECO växer, tecknar avtal och bygger pepparkakshus

Sweco har tillsammans med WSP och Tyréns fått i uppdrag att projektera bygghandlingar för tekniska system och installationer i Förbifart Stockholm. Beställare är Trafikverket och uppdraget är värt närmare 35 miljoner kronor.

Sweco har tecknat ett flerårigt samarbetsavtal med Vattenfall där man säkerställer Vattenfalls tillgång på teknisk expertkompetens. Avtalet innebär en fortsatt expansion inom energisektorn och kommer att medföra ökat rekryteringsbehov på energiområdet. Sweco har även anlitats för två nya vattenkraftuppdrag värda 32 miljoner kronor, vid Hissmofors vattenkraftverk för Jämförkraft och vid Bergeforsens vattenkraftverk.

SWECO Arkitekter växer genom förvärvet av Aros Arkitekter med 80 anställda och som omsatte 71 miljoner kronor 2009. Inredningskontoret Inark har integrerats med Swecos arkitektverksamhet i Malmö. Nyss avslutades världs-

utställningen i Shanghai där SWECO Arkitekter utformat den svenska paviljongen som beräknas ha tagit emot 3,5 miljoner besökare. Avslutningen kröntes med en guldmedalj i kategorin Kreativitet och gestaltning, och priset utdelades av exportorganisationen BIE.

Lagom till juletid rapporteras det även att Sweco fick det ärofyllda uppdraget att formge Malmö stads pepparkakshus inför invigningen av Citytunneln. Med hjälp av 750 kg deg byggdes en imponerande och vacker 120 kvadratmeter stor skånsk pepparkaksgård, vinterdekorerad med 50 kg florsocker. Hur det smakade har redaktionen inte ännu lyckats informera sig om ...

De 300 största svenska arkitekt-, teknikkonsult- och industrikonsultkoncernerna

2010	09	Koncern	Verksamhet	Bokslut	Omsätt- ning MSEK	(Fö- gående)	Medelantal anställda	Resultat e finans. poster MSEK	Förädlings- värde/anslt kSEK	Balans- omsättning MSEK	Koncernchef/VD (december 2010)	
STD	1	1	SWECO AB (förvärvat AROS Arkitekter, okt 2010) proforma	MD	09	5409,7	5522,8	5152	449,94	683	3174,1	Mats Wäppling
STD	2	2	ÅF-koncernen (förvärvat EnergoRetea, nov 2010), proforma	MD	09	4956,1	4569,7	4450	389,54	659	3845,6	Jonas Wiström
STD	3	3	Semcon AB	I	09	2281,1	3298,8	2791	-256,70	528	1264,3	Kjell Nilsson
STD	4	4	WSP Sverige AB	MD	09	2234,8	2248,3	2078	225,60	729	1459,9	Rikard Appelgren
STD	5	5	Rambøll AB	MD	09	1322,0	1311,0	1214	100,20	756	811,7	Bent Johannesson
STD	6		Vectura	CE	09							
			(18 mån)		1083,0			1013	-4,00	617	589,0	Jan Colliander
STD	7	6	Epsilon AB	I	09	965,9	1158,1	1066	41,39	602	431,0	Mats Boström
	8	8	Vattenfall Power Consult AB	Enr, E,CE	09	965,5	914,1	710	112,89	840	407,9	Magnus Hemmingsson
STD	9	10	Rejlerkoncernen AB (förvävade Råbe Industrikonsult, okt 2010) proforma	E,I	09	896,3	797,7	1030	69,68	586	475,8	Peter Rejler
STD	10	11	Tyréns AB	CE, PM	09	825,0	766,0	775	28,23	691	156,5	Ulrika Francke
STD	11	9	Grontmij Sverige AB	MD	09	804,3	823,5	767	72,40	748	357,9	Leif Bertilsson
STD	12	12	COWI AB proforma	MD	09	761,3	746,8	787	19,50	632	363,3	Anders Rydberg
STD	13	14	White Arkitekter AB	A, PM, Env	09	520,1	495,8	434	33,65	724	211,3	Anders Svensson
STD	14	15	HifabGruppen AB	PM,	09	477,2	440,9	400	-0,27	572	186,0	Jan Skoglund
STD	15	13	Etteplan Sverige (proforma)	I	09	445,3	753,8	587	-39,23	460	143,0	Tom Andersson
	16	16	Xdin AB	I	09	347,8	412,5	499	23,53	491	163,0	Thomas Ångkulle
STD	17	17	Pöyry Sweden AB	MD,I	09	270,5	341,9	286	-12,43	571	78,7	Håkan Wessel
STD	18	19	Bengt Dahlgren AB	M, Enr,Env	09/10	261,8	257,4	282	4,10	677	95,1	Åke Rautio
STD	19	20	Structor - Gruppen	CE, PM	09	248,6	244,2	225	26,30		108,0	Jan Stråth, Per Fladvad, Olof Hulthén(SO)
STD	20	22	Faveo Projektledning (fd SWEPRO) svenska verksamheten efter fusion med norska PTL	PM	09	225,5	186,7	137	15,28	953	70,2	Patric Ramberg, Miguel Guirao (koncern)
STD	21	25	Tengbom	A,IA	09	221,0	174,2	235	14,99	599	96,0	Magnus Meyer
STD	22	29	Norconsult AB	CE,Env,A	09	204,5	164,1	210	4,11	609	115,1	Ljot Strömseng
STD	23	41	Niras AB (fd TP Group)	PM	09	202,9	129,5	131	3,28	761		Jan Leife
STD	24	23	VA-Ingenjörerna AB	Env	09	197,5	182,5	57	0,46	721	78,1	Anders Haarbo
STD	25	24	Infotiv AB	I	09							
			(18 mån)		193,3	179,8		207	-6,02	609	46,7	Alf Berntsson
STD	26	47	Elator AB	I	09	178,0	100,2	141	11,70	561	107,6	Ulf Mill
	27		Altran Technologies		09	176,3	194,7	182	12,91	687	83,6	Hans Johansson
STD	28	33	Reinertsen Sverige AB	CE	09	171,1	149,3	167	10,52	695	77,8	David Hellström
STD	29	21	Avalon Enterprise AB	I	09	167,0	214,3	197	-27,27	506	124,4	Peter Mattisson
STD	30	30	Björking AB	CE,M,A	09	163,8	163,4	172	3,99	613	70,2	Roine Gillberg
STD	31	36	ELU Konsult AB	CE	09/10	160,6	147,1	125	17,59	923	61,0	Sten-Åke Torefeldt
STD	32	40	Projektengagemang gruppen (BJ Konsult Visby)	MD	09	160,0	136,7	150	23,81	695	94,0	Per-Arne Gustavsson
STD	33	27	Knightec AB	I	09/10	159,2	165,7	218	1,57	554	44,8	Dimitris Gioulekas
	34	26	Forsen Projekt AB	PM	09	156,0	169,9	124	20,98	863	76,2	Jan Ahlinder
STD	35	42	Atkins Sverige AB	CE	09/10	150,4	127,3	142	6,09	647	70,4	Johannes Erlandsson
	36	32	EBAB i Stockholm AB	PM	09	149,5	153,4	120	-3,70	523	92,8	Kaarel Lehist
STD	37	31	Consat Engineering AB	I	09	143,1	160,5	169	-5,27	547	52,4	Jan Bertil Johansson
STD	38	28	Temagruppen Sverige AB	A,PM	09	137,3	165,5	147	5,44	637	43,8	Håkan Persson
STD	39	34	Golder Associates AB	CE, Env	09	135,0	148,2	116	4,08	683	86,7	Jan Hermansson
STD	40	44	Midroc Engineering AB	CE,I	09	117,6	107,8	101	6,26	708	38,0	Stefan Kronman
STD	41	61	Creator Teknisk Utveckling AB	I	09	114,3	68,8	92	24,46	824	93,9	Allan Salåker
STD	42	38	Wingårdh-koncernen	A	09	108,4	139,2	101	5,86	711	69,7	Gert Wingårdh
STD	43	45	NYRÉNS Arkitektkontor AB	A	09	106,8	104,1	96	12,26	715	52,5	Mats Norrbom
	44	129	URS Nordic AB (Norden)	Env	09	106,4	102,4	47	-0,80	416	33,6	Jesper Kildegaard
STD	45	52	Nitro Consult AB	CE	09/10	104,6	97,3	71	13,57	874	124,1	Donald Jonsson
STD	46	37	Eurocon Consulting AB	I	09	103,3	143,2	120	7,61	605	67,1	Peter Johansson
	47	46	FVB Sverige AB	Enr	09	99,1	102,0	108	8,75	647	49,7	Leif Breitholtz
STD	48	62	Automations Partner AB	I	09	98,6	67,5	37	2,71	724	25,6	Magnus Lindvall
STD	49	39	FOJAB Arkitekter AB (koncernen)	A	09/10	92,2	139,1	69	2,48	662	49,6	Björn Wigelius
STD	50	69	TM-Konsult AB	CE, I	09/10	90,9	92,9	91	5,40	571	90,1	Kennet Holmbom
STD	51	55	IKG - koncernen	I	09/10	84,1	78,0	109	7,00	633	37,4	Mathias Ohlson
	52	53	Projektbyrån Stockholm AB	PM	09/10	82,5	80,8	49	10,70	952	28,1	Jonas Hellström
STD	53	51	Fasitet PDE AB (holländska PDE Automotive BV)	I	09	82,3	85,1	53	0,45	461	31,7	Anders Ivarsson
STD	54	57	INCOORD AB	M	09	81,8	76,3	62	14,44	901	29,6	Olle Edberg
STD	55	149	SAMARK Arkitektur & Design AB	A	09	79,1	27,5	28	11,30	978	21,4	Stefan Bergkvist

STD = Medlem i Svensk Teknik och Design. (*) = jämförbar uppgift saknas/proforma/bedömd. -- = uppgift saknas.

PM = Projektledning, A = Arkitektur, CE = Bygg- och anläggningsteknik, Env = Miljö, Enr = Energi, E = Elteknik, M = VVS-teknik, I = Industriteknik, MD = Multi Disciplin.

2010	09	Koncern	Verksamhet	Bokslut	Omsätt- ning MSEK	(Före- gående)	Medelantal anställda	Resultat e finans. poster MSEK	Förädlings- värde/anst. kSEK	Balans- omsättning MSEK	Koncernchef/VD (december 2010)
STD	56	59	Geosigma AB	CE,Env	09	75,3	72,1	69	3,85	672	Bo Eliasson
STD	57	63	Liljewall Arkitekter AB (NFR Ark, mars 2010), proforma	A	09	74,8	66,9	78	4,54	604	Per-Henrik Johansson
STD	58	50	Riba koncernen AB	M,Enr	09/10	72,8	85,7	62	3,06	543	Björn Thelning
	59	49	PRC Engineering AB	I (S)	09	70,4	86,6	57	-2,79	568	Peter Bräck
STD	60	48	Rücker Nord AB	I	09	65,4	93,8	80	3,33	203	Wolfgang Rücker
STD	61	75	VBK Konsult	CE	09/10	65,2	54,6	55	3,59	702	Ulf Kjellberg
STD	62	56	Arkitekterna Krook & Tjäder AB	A	09	63,1	76,5	69	2,72	574	Mats Bergstrand
STD	63	67	Bygganalys AB	PM	09	62,8	64,2	53	3,67	727	Anders Kivijärvi
STD	64	135	Link Arkitektur AB	A	09	62,3	29,7	68	0,59	577	Linda Marend
STD	65	70	ÅWL Arkitekter AB	A	09/10	61,6	60,2	52	7,95	844	Jacob Haas
STD	66	68	BERGAB Berggeologiska Undersökningar AB	CE	09	59,2	61,2	39	4,58	773	Örjan Wolff
STD	67	60	Brunnberg & Forshed Arkitektkontor AB	A	09	58,7	71,6	55	4,81	789	Bengt Hellström
STD	68	72	Bergsäker AB	CE	09	58,7	58,8	52	-4,68	520	Göran Karlsson
STD	69	66	AIX Arkitekter AB	A	09/10	56,8	65,6	64	2,95	687	Erik Källström
	70	81	HRM/Ritline AB	I	08/09	55,1	79,5	69	-6,23	431	Jan Ulriksson (SO)
STD	71	76	ISS Fastighetsutveckling	MD	08	54,2	54,2	44		0	Janne Svensson
	72	101	HOAB-gruppen AB	PM	09	53,0	54,0	42	4,82	662	Per Olsson, Th. Liljenberg, L. Turesson, R.Nordin m fl
	73	106	FS Dynamics AB	I	09/10	52,4	37,7	67	4,90	536	Ulf Mårtensson
STD	74	65	Kadesjös Ingenjörbyrå AB	CE,M	09/10	52,2	65,7	50	6,83	699	Håkan Kadesjö
	75	90	Wester+Elsner Arkitekter AB	A	09/10	50,5	44,6	38	8,80	946	Lars Wester
STD	76	73	PQR Consult gruppen	M,E	09/10	50,1	56,7	52	1,09	612	Mikael Bisther
	77	82	BrandInvest (ombildat ur Brandskyddslaget AB)	M	09	50,1	47,7	32	8,54	969	Martin Olander
STD	78	43	Centaur Segula Tech AB	I	09	49,8	107,9	103	-16,47	330	Peter Fihn
	79	78	Teknoplan	E	09/10	49,3	51,6	42	11,61	905	Bengt-Erik Brorsson
	80	77	Ergonomidesign AB	I	08/09	47,8	52,7	45	7,66	823	Krister Torsell
STD	81	83	HJR Projekt-el AB	E	09	47,3	47,3	45	0,25	550	Lennart Harging
STD	82	80	Integra Engineering AB	PM,CE	09	47,2	49,0	54	5,19	630	Anders Skoglund
STD	83	88	Reflex Arkitekter AB	A	09/10	47,0	44,9	37	5,19	720	Johan Linnros
STD	84	87	Goodtech Solutions Karlstad (fd Wermtec)	I	09	46,2	45,1	41	3,21	627	Anders Larsson
STD	85	58	SweRoad AB	CE	09	45,4	76,2	31	-10,53	514	Gunnar Tunkrans
STD	86	94	TQI koncernen	M	09/10	45,1	42,6	40	5,72	675	Kenneth Thunvall
STD	87	89	Vega-Energi AB	Enr	08/09	44,9	44,9	40	2,20	665	Max Jansson
STD	88	186	Citec Engineering AB (fd KPA)	I	09	44,7	21,2	59	2,72	534	Hans Paulsson
STD	89		Engineeringpartner Automotive Nordic AB	I	09						
			(18 mån)			44,5	14,8	41	2,95		10,9
STD	90	86	LEB Consult AB (koncernen)	M	09/10	44,1	46,9	40	6,01	734	Lars Mohlin
STD	91	111	Mondo Arkitekter AB (fusion med FRS Arkitekter i mars 2009)	A	09	43,9	35,9	52	0,71	542	Åke Nygren
STD	92	85	AcobiaFlux AB	I	09	43,6	47,0	43	1,04	596	Mikael Nilsson
STD	93	71	BSK Arkitekter AB	A	09	43,4	59,0	37	1,06	545	Ulf Mangefors
STD	94	35	Condesign AB	I,E	09						
			(4 mån)			42,1	147,2	186	0,52	167	Nils-Olov Johnson
STD	95	131	Projektledarhuset i Stockholm AB	PM	09/10	41,9	30,0	21	3,34	968	Örjan Källström
	96	99	Brandkonsulten Kjell Fallqvist AB	M	09	41,4	40,7	25	8,04	1234	Kjell Fallqvist
STD	97	103	Arkitekthuset Monarken AB	A	09/10	41,3	37,3	34	7,34	691	Gunnar Grönlund
STD	98	102	Semrén & Månsson Arkitektkontor AB	A	09/10	41,1	43,4	50	3,60	611	Magnus Månsson
	99	79	Solvina AB	I	08/09	40,9	35,9	38	12,65	845	Niclas Krantz
STD	100	92	FLK Sverige AB (koncernen)	M	09	40,8	44,1	54	2,93	556	Nils Zinn
STD	101	107	BAU Arkitekter AB	A	09	40,5	37,6	35	8,02	805	Per-Eric Sundby
STD	102	96	Andersson & Hultmark AB	M	09	39,8	41,6	44	4,94	624	Tobias Bodén
STD	103	120	Wikström VVS-Kontroll AB	M	09/10	39,1	33,4	40	1,71	681	Stefan Pettersson
STD	104	93	KNSS Gruppen AB	CE,E,M	09/10	39,0	42,6	38	2,22	630	Denny Sandberg
STD	105	95	InstallationVision AB (f d VVS-Vision AB)	M	09/10	38,8	42,6	46	4,35	593	Olle Källman
STD	106	116	Helenius Ingenjörbyrå AB	M	09	38,7	34,1	26	4,95	776	Arne Wallström
STD	107	119	TEAM TSP Konsult AB	E	09	38,7	33,3	25	9,74	1122	Göran Berg
STD	108	100	Anders Bergkrantz Arkitekter AB	A	09	38,5	40,6	15	0,79	623	Anders Bergkrantz
STD	109	118	Järnvågen AB (Bergström, BEKAB, Indautomat m fl)	I	09/10	37,1	41,8	36	0,68	592	Tord Hägglund (SO)
STD	110	105	Cross Design i Göteborg AB	I	09	36,9	37,9	52	0,66	411	Tommy Bergh
	111	74	Strategisk Arkitektur Fries & Ekeröth AB	A	09	36,6	55,8	39	-0,67	522	John Lydholm
STD	112	84	Equator Stockholm AB	A	09	36,2	47,1	35	1,50	639	Annica Carlsson
STD	113	112	BK Beräkningskonsulter AB	CE,I	09/10	35,5	35,2	33	3,05	792	Tomas Carlsång

De 300 största svenska arkitekt-, teknikkonsult- och industrikonsultkoncernerna

2010	09	Koncern	Verksamhet	Bokslut	Omsätt- ning MSEK	(Före- gående)	Medelantal anställda	Resultat e finans. poster MSEK	Förädlings- värde/anst. KSEK	Balans- omsättning MSEK	Koncernchef/VD (december 2010)
STD 114	93	Projektgaranti AB 91	PM	09/10	35,4	44,3	37	1,93	853	12,2	Michael Walmerud
STD 115	123	SYD ARK Konstruera AB	A,CE	09/10	35,2	32,3	35	5,17	668	23,1	Ulf Larsson
STD 116	133	Thomas Eriksson Arkitektkontor AB	A	09/10	34,7	29,9	40	3,09	501	13,8	Thomas Eriksson
	117	Konkret Rådgivande Ingenjörer AB	CE	09	34,5	36,0	29	7,21	836	15,9	Olle Norrman
STD 118	122	AG Arkitekter AB	A	09	34,2	32,6	35	4,50	727	13,9	Anders Gunnedal
STD 119	121	VAP VA-Projekt AB (VAP Invest II AB)	Env	09/10	34,1	33,0	31	6,12	720	28,6	Mikael Melin
STD 120	132	MAF Arkitektkontor AB	A	08/09	33,6	29,9	26	5,91	676	13,2	Mats Jakobsson
STD 121	104	Koteko AB	I	09	31,3	36,4	27	2,56	674	11,8	Lars Nyström
STD 122	128	Pidab Instrumentdesign AB	I	09/10	30,8	29,2	28	1,00	708	10,8	Björn Magnusson
	123	HillStatik AB	S,CE	09	30,7	25,9	17	8,81	1099	16,5	Conny Höggren
STD 124	115	AQ Arkitekter i Eskilstuna AB	A	09/10	30,5	34,2	28	4,15	684	11,0	Claes-Göran Åsbrink
STD 125	98	Scheiwiller Svensson Arkitektkontor AB	A	09/10	30,4	41,0	34	2,61	646	13,3	Inger Lindberg Bruce
STD 126	171	Konsultgruppen i Bergslagen AB	I	09/10	29,7	23,6	15	2,02	938	8,3	Ove Larsson
	127	TKG Teknikkonsultgruppen AB	I, E	09	29,7	24,9	18	3,42	728	9,7	Johan Persson
	128	KFS Anläggningskonstruktörer AB	CE,PM	08/09	29,7	24,7	23	4,94	876	19,1	Patrik Pahlsson
STD 129	137	Sören Lundgren Byggkonsult AB	CE, PM	09/10	29,5	29,6	21	3,40	1005	13,3	Anders Harlin
STD 130	130	Archus Arosia Arkitekter AB	A	09	29,4	30,3	31	3,05	677	18,9	Johnnie Pettersson
STD 131	126	P O Andersson Konstruktionsbyrå AB	M	09	29,4	31,0	18	8,64	1086	31,5	Arne Berggren
STD 132	143	Fagerström Industrikonsult AB	I	09/10	29,3	28,5	23	0,14	537	11,8	Per Fagerström
	133	PB-Teknik AB	M	09/10	29,3	28,0	30	4,59	633	14,3	Patrik Bergström
STD 134	141	Mats Strömberg Ingenjörbyrå AB	E	09	28,5	28,8	24	1,54	800	10,0	Mats Strömberg
STD 135	169	EVU Energi & VVS Utveckling AB	Enr, M	09	28,5	23,8	35	0,21	566	11,2	Per-Otto Bengtsson
STD 136	113	Centerlöf & Holmberg AB	CE	09	27,9	35,3	36	1,47	534	19,0	Bengt Andersson
STD 137	178	Carlstedt Arkitekter AB	A	09	27,8	22,3	25	3,09	682	14,5	Kerstin Eken
	138	Ågrenkonsult Sverige AB	PM	09/10	27,7	28,0	18	4,89	1115	11,8	Anders Röstlund
STD 139	159	Electro Engineering koncernen AB	E	09/10	27,5	25,6	23	5,71	869	17,4	Bo Andersson
STD 140	156	Creacon AB	A,PM,Env	09	27,2	26,2	30	2,78	645	12,4	Gunilla Haglund
STD 141	145	AxRo Consult AB	M	09/10	27,1	28,0	37	0,32	546	6,9	Lars Ohlin
STD 142		Knut Jönsson Byggadministration-gruppen	PM	09/10	26,9	25,9	15	3,75	876	7,7	Kent Sterby
	143	A&P Arkitekter AB	A	09	26,8	21,6	25	4,55	664	10,6	Per Ahrbom (SO)
STD 144	124	Arkitektbyrå AB i Göteborg	A	09	26,6	32,0	28	-1,99	484	8,9	Jan Åkerblad
STD 145	127	Creacon Halmstads Konsult AB	CE	09	26,6	31,0	35	0,00	484	10,6	Göran Feldt
STD 146	142	Ettelva Arkitekter AB	A	09	26,6	28,6	21	1,76	585	9,8	Anders Lindh
STD 147	154	Rockstore Engineering AB	CE	08/09	26,5	26,5	24	3,34	777	11,1	Johnny Samuelsson
	148	Kemakta Konsult AB	Env	09	26,5	20,8	20	1,02	769	7,3	Bertil Grundfelt
STD 149	164	BSV Arkitekter & Ingenjörer AB	A, CE	09	26,1	24,7	29	1,56	587	6,1	Johnny Grauegaard
STD 150	117	CA consult gruppen	PM	09	26,0	33,6	27	1,93	559	15,4	Lennart Olsson
	151	Camatec Industriteknik AB	I	09/10	25,8	27,2	32	2,25	561	7,3	Peter Mikael Wigarthsson
STD 152	125	Prows AB, Industriell Process & VVS	I,M	08/09	25,5	31,6	22	-2,32	694	8,0	Kjell S. Andersson
	153	CreaNova AB	M, Enr	09/10	25,5	24,2	21	4,87	804	11,1	Göran Olsson
STD 154	158	ACNL Elteknik AB	E	09	25,4	25,8	27	0,81	535	10,8	Kenneth Eriksson
STD 155	170	Alteco AB	E	09	25,3	23,6	20	2,37	673	11,5	Andreas Lundström
	156	Per Schönbeck Elprojekt AB-koncernen	E	09	25,0	26,4	32	0,78	596	17,7	Roger Johansson
STD 157	160	Deva Mecaneyes AB	I	09	24,6	25,5	30	1,40	589	11,9	Magnus Welén
STD 158	174	BBH Arkitekter & Ingenjörer AB	A,CE	09	24,6	22,7	17	1,60	716	7,5	Rolf Nilsson
STD 159	177	Devellum Design & Development AB	I	09	24,3	22,4	15	1,04	705	6,0	Peter Wallin
STD 160	200	K-Konsult Elmiljö AB	E	09	24,3	17,5	27	5,96	714	12,6	Leif Ulmgren
STD 161	138	Projektbyggaren i Blekinge AB (projekteringsbolagen)	PM,A	09	24,1	29,1	19	3,70	874	12,4	Christer Lennartsson, Mats Persson (SO)
STD 162	152	Landskapsgruppen Göteborg AB	A	08/09	24,0	27,0	24	4,17	600	15,2	Tomas Hagström
STD 163	176	STIBA AB	CE	09	23,7	22,4	21	7,17	975	15,3	Rune Dalmyr
	164	Hedström & Taube Projektledning AB	PM	09	23,4	29,8	12	4,19	1103	8,1	Göran Melin
STD 165	161	Erséus Arkitekter AB	A	09	23,3	25,1	22	2,17	736	8,6	Peter Erséus
STD 166	114	Berg Arkitektkontor AB	A	09	23,2	34,7	27	0,08	506	12,2	Svante Berg
STD 167	195	Pyramiden Arkitekter i Göteborg AB	A	09	22,7	23,6	26	2,02	608	8,0	Dan Nyström
STD 168	173	Arkitektgruppen G.K.A.K AB	A	09	22,6	23,0	25	0,20	505	8,3	Bo Johansson
STD 169	192	METRO Arkitekter AB	A	09/10	22,3	20,2	28	1,68	544	9,5	Claes R. Jansson
	170	MUM Projektbyggarna AB	OM, CE	09/10	22,0	19,8	13	5,45	1347	23,7	Mikael Barkestam
STD 171	109	Alfakonsult AB	PM, MA	09	22,0	36,1	21	-1,53	588	6,6	Tomas Attenstedt
STD 172	201	FL Arkitektgrupp i Borås AB	A	09	22,0	18,1	21	2,04	700	12,3	Karl Blomberg
	173	ABAKO Arkitektkontor AB	A	09	21,5	23,5	29	0,80	527	10,4	ingen vd
STD 174	181	Murman Arkitekter AB	A	09	21,3	21,8	28	1,44	573	7,5	Hans Murman

STD = Medlem i Svensk Teknik och Design. (*) = jämförbar uppgift saknas/proforma/bedömd. -- = uppgift saknas.

PM = Projektledning, A = Arkitektur, CE = Bygg- och anläggningsteknik, Env = Miljö, Enr = Energi, E = Elteknik, M = VVS-teknik, I = Industriteknik, MD = Multi Disciplin.

2010	09	Koncern	Verksamhet	Bokslut	Omsättning MSEK	(Föregående)	Medelantal anställda	Resultat efter finans. poster MSEK	Förädlings- värde/anst. KSEK	Balans- omsättning MSEK	Koncernchef/VD (december 2010)
175	155	Ferax Projektledning AB	PM	09	21,2	26,4	18	3,51	918	9,1	Michael Lundblad
STD 176	148	Lund & Valentin Arkitekter AB	A	09/10	21,2	27,5	31	-2,85	456	6,0	Bo Karlberg
177	271	Rundquist Arkitekter AB	A	09	20,7	10,6	13	2,07	678	8,2	Henrik Rundquist
STD 178	187	Contekton Arkitekter Fyrstad AB	A	08/09	20,5	20,8	20	4,68	778	15,4	ingen vd
STD 179	198	Rintekno AB	I	09	20,5	18,2	20	2,22	742	16,2	Staffan Lindberg
STD 180	147	GMKI Elkonsult AB	E, Enr	09	20,4	27,7	32	-4,10	398	8,2	Magnus Andersson
STD 181	167	Mekaniska Prövningsanstalten MPA AB	M	09	20,4	24,5	13	2,11	1077	3,0	Torbjörn Ohlsson
STD 182	180	Consultec Arkitekter & Konstruktörer AB	A,CE	08/09	20,3	21,9	20	2,80	667	6,9	Allan Forslund
183	191	Clinton Måtkonsult AB	CE	09/10	20,3	20,4	23	0,39	523	5,7	Johan Nyström
STD 184	202	Vatten och Samhällsteknik AB	Env	09/10	20,1	17,4	20	1,19	1036	8,5	Stefan Ljung
STD 185	282	JOLIARK AB (Johanson Linnman Arkitekter)	A	09/10	19,7	13,3	19	2,51	700	7,6	Malin Olsson
STD 186	184	Knut Jönson Ingenjörbyrå AB (prel)	CE	09/10*	19,6	21,3	18	5,26	784	49,9	Per Arne Näsström
187	209	Uulas Arkitektkontor AB	A	09	19,2	17,0	15	4,48	883	10,4	Jerker Edfast
188	220	MRM Konsult AB	CE,Env	08/09	18,9	15,7	20	0,94	571	8,6	Mikael Nilsson
STD 189		Inhouse Tech Gruppen	PM,CE	09	18,7	17,4	15	4,46	785	12,8	Thunström / Sundberg
STD 190	197	Wickenberg Byggnalys AB	PM	09	18,6	19,2	11	3,28	931	10,1	Peter Widding
191	179	ARIA Consulting AB	MD	09	18,6	22,2	25	-1,98	416		Alf Fredell
STD 192	185	Rördesign i Göteborg AB	I,M	09/10	18,5	21,3	26	0,38	556	9,2	Jan Karlsson
STD 193	189	Umeå Industri & Kraft Konsult AB	I,E	09	18,4	20,6	15	1,93	832	8,2	Bertil Rönnlund
STD 194	140	Projektteamet Västsvenska AB	CE	09	18,1	28,9	19	-0,08	634	6,2	Lars Howander (SO)
STD 195	175	Rosenbergs Arkitekter AB	A	09	18,0	22,5	21	1,18	597	11,3	Inga Varg
STD 196	208	Marktema AB	CE	09/10	18,0	18,0	13	2,80	1223	8,0	Johan Green
STD 197	210	Fredblad Arkitekter AB	A	09/10	17,9	16,9	21	5,25	696	11,9	Leif Jönsson
STD 198	190	PIAB PI i Göteborg AB	CE	09	17,8	20,5	25	0,04	498	7,2	Stefan Bengtsson
STD 199	196	Relitor AB	I	*09	17,6	19,3	18	-2,37	367	7,7	Mikael Nilsson
STD 200	182	Fire Safety Design AB	M	09	17,5	21,8	22	-0,90	560	7,4	Richard Nilsson
STD 201	219	Vinga Elprojekttering AB	E	09/10	17,4	16,2	22	-0,36	634	5,5	Mats Svengård
STD 202	203	Rolf Tellstedt i Göteborg AB	CE	09	17,3	17,3	24	1,27	515	23,0	Björn Tellstedt, Thomas Östergren
STD 203	206	Elektrotekniska Byrån i Karlstad AB	E,I	08/08	17,1	17,1	18	1,95	749	8,0	Jonas Bjuresäter
204	194	Visby Arkitektgrupp AB	A,CE	09	17,0	19,6	19	0,40	568	5,5	Annalena Mosséen (SO)
STD 205	232	Prodelox AB	I	09/10	17,0	14,2	16	0,59	591	5,5	Johannes Walfridsson
STD 206	218	Frenning & Sjögren Arkitekter AB	A	09/10	16,4	15,8	15	3,11	703	6,7	Sven Magnus Sjögren
STD 207	199	Lomar Arkitekter AB	A	09	16,3	18,2	15	1,33	591	5,3	Pontus Lomar
208	216	Brandgruppen i Sverige AB	M	09/10	16,1	16,3	13	1,33	795	7,9	Johan Renvall
STD 209	193	Ahlqvist & Almqvist Arkitekter AB	A	09/10	16,0	16,5	15	0,12	572	5,2	Britt Ahlqvist
210	227	Projektidé i Uppsala AB	PM	08/09	16,0	15,2	11	1,72	851	7,1	Henrik Billing (SO)
STD 211	231	TIBI Stockholm AB	PM	08/09	15,9	14,5	11	2,38	749	8,9	Per Eriksson
212	205	Arkitekterna Engstrand och Speek AB	A	08/09	15,7	17,2	15	1,78	680	9,6	Olle Dahlkild
STD 213	223	Ingenjörgruppen Ståhlkloo AB	M	09	15,6	15,6	22	0,24	509	4,3	Torbjörn Pettersson
STD 214	221	Atrio Arkitekter i Kalmar AB	A	09	15,5	15,7	20	0,75	497	9,8	Olof Utterback
STD 215	229	Henrik Jais-Nielsen & Mats White Arkitekter AB	A	09/10	15,3	14,7	13	3,01	880	8,4	Nils-Erik Landén
STD 216	212	HMXW Arkitekter AB	A	09	14,9	16,6	17	0,69	594	4,2	Ulf Widegren
217	259	Uppsala Elkonsult AB	E	09	14,5	11,2	13	0,09	540	3,2	Ingemar Åblad
STD 218	204	Pantektor AB / SKAPI Projektutveckling AB	A,CE,PM	09	14,5	17,3	12	0,68	661	9,1	Bertil Hägg
219	215	Seveko VVS Konsult AB	M	09	14,1	16,3	13	2,56	775	6,3	Henrik Sandén
220	276	Bjurström & Brodin Arkitekter AB	A	08/09	13,9	10,2	12	1,55	710	4,4	Bertil Brodin
221	214	Svea Teknik AB	I	09	13,8	16,3	14	0,97	686	7,8	Johan Lindberg
STD 222	242	AGERA VVS-Design AB	M	09	13,7	12,4	15	0,51	649	4,6	Matthias Larsson
STD 223	257	Kåver & Mellin AB	CE	09	13,7	11,3	13	3,16	743	7,7	Anders Hedberg
STD 224	234	Projectpartner AB	PM	09	13,6	13,8	10	2,41	913	8,5	Joachim Öhman
STD 225	213	Södergruppen Arkitektkontor AB (delats upp i 3 bolag)	A	09	13,6	17,0	1,2	0,02	511	4,8	Jens Deurell
STD 226	238	MIAB Mikaelsson Ingenjörbyrå AB	E	08/09	13,5	13,5	10	3,74	1027	6,3	Åke Larsson
227	254	Fe Arkitekter AB	A	08/09	13,5	11,5	10	2,37	831	5,2	Ove Bergström
STD 228	241	Arkitekthuset Jönköping AB	A	09/10	13,2	12,4	14	2,85	734	6,6	Thomas Hultegård
STD 229	258	Malmström & Edström Arkitektkontor AB	A	09/10	13,0	11,2	14	0,59	559	5,4	Christer Malmström
STD 230	233	Storköksbyrån i Stockholm AB	S	09/10	13,0	14,0	1	3,33	4928	20,0	Peggie Ulle
STD 231	247	TH-Konsult AB	M	08/09	12,4	12,1	11	0,93	613	4,0	Bo Lindberg
232	264	Teknikfunktion G Clemensson AB	CE	09/10	12,3	11,1	9	1,43	952	5,8	Gösta Clemensson
STD 233	240	Vcon VVS-Konsult AB	M	09/10	12,3	12,8	13	3,42	720	13,3	Nicklas Andersson
234	294	Lincona Byggkonsult AB	CE	09/10	12,3	9,2	15	1,32	617	5,1	Dan Johansson
STD 235		Landskapslaget AB	A	09	12,3	13,2	13	0,26	592	3,7	Tomas Saxgård
236	265	Comarc Projektering AB	CE,A	08/09	12,3	10,9	10	2,23	812	5,1	Peter Nygren

De 300 största svenska arkitekt-, teknikonsult- och industriktonsultkoncernerna

2010	09	Koncern	Verksamhet	Bokslut	Omsättning MSEK	(För- gående)	Medelantal anställda	Resultat e finans. poster MSEK	Förädlings- värde/ans. KSEK	Balans- omsättning MSEK	Koncernchef/VD (december 2010)
STD 237	235	Sundell Arkitekter AB	A	09	12,1	13,7	15	0,45	481	5,4	Mats Lennfalk
238	237	Megaron Arkitekter AB	A	09	11,8	13,6	10	0,63	475	5,0	Anders Högberg
STD 239	230	Ahlsénarkitekterna AB	A	09	11,6	14,6	8	1,05	770	5,1	Mats Hallén
240	253	Geosystem i Sundsvall AB	CE	08/09	11,5	11,5	12	0,49	510	4,0	Mats Olsson
STD 241	292	EPG Konsult Samordnad VVS-Teknik AB	M	09/10	11,5	9,4	12	1,80	568	4,8	Gillis Wendt
242	256	Epsilon Byggekonsult AB	CE	08/09	11,3	11,3	13	0,65	607	3,8	Jimmy Bredstenslien
STD 243	244	CH Arkitekter	A	09	11,3	12,3	13	1,26	612	5,7	Per Seiving
STD 244	250	A-Gruppen Flensborns Arkitektkontor AB	A	09	11,2	11,7	12	1,18	725	3,3	Per Bäckström
STD 245	226	KUB Arkitekter AB	A	09/10	11,2	15,3	14	0,08	564	4,8	ingen vd
246	267	SamCon AB	CE,PM	09/10	11,2	10,7	12	1,45	693	8,5	Stefan Ramström
STD 247	239	Lindberg Stenberg Arkitekter AB	A	09	11,2	13,1	11	0,61	681	6,3	Dag Lindberg
STD 248	251	Johan Celsing Arkitektkontor AB	A	09	11,2	11,7	11	0,25	625	2,4	Johan Celsing
STD 249	279	Danewids Ingenjörbyrå AB	CE	09/10	11,1	9,8	8	2,43	937	6,4	Göran Bäckström
STD 250		A.Siljeström Arkitektkontor AB	A	09/10	11,1	10,2	13	0,63	573	2,6	Anders Siljeström
251	228	Thorbjörnsson+Edgren Arkitektkontor AB	A	09	11,1	15,0	13	0,40	566	5,7	Ulf Thorbjörnsson
STD 252	270	Arkitektgruppen i Malmö AB	A	09	11,0	10,6	11	4,12	828	13,1	Lars Karud
STD 253	285	Zuez Arkitekter AB	A	09/10	10,9	11,0	9	0,92	639	4,0	Maria Grunditz
254	291	Mårtensson & Håkanson Byggrådgivare AB	PM	09/10	10,7	9,5	8	0,76	848	5,0	ingen vd
255	268	VVS och Energi i Borås AB	M	08/09	10,7	10,7	11	2,98	735	6,0	Gerhard Englund
STD 256	249	Lindstam Broman Elgström arkitekt AB	A	09	10,7	11,9	12	1,08	610	9,6	Mats Elgström
STD 257	283	Jan Lundqvist Arkitekter AB	A	09	10,6	9,6	11	1,34	615	1,6	Jan Lundqvist
258	243	Språngkonsult i Göteborg AB	CE	09	10,5	12,4	8	0,37	710	4,7	Thomas Dahl
STD 259	274	ELE Engineering AB	E	09/10 (16 mån)	10,5	13,8	13	0,15	561	3,7	Henrik Eriksson
260	273	Ekg Elkonsultgruppen i Karlstad AB	E,I	08/09	10,3	10,3	12	0,84	571	4,2	Per-Ola Eriksson (SO)
261	263	Procema Energi & Miljöteknik	I	09	10,3	11,1	10	1,04	622	3,9	Lars Ingvar Olsson
262	277	Bergfjord & Ivarsson Arkitekter AB	A	08/09	10,2	10,2	9	2,53	870	8,1	ingen vd
STD 263	153	Bertrandt Sweden AB	I	08/09	10,1	26,9	18	-3,07	254	10,9	Stefan Erlbacher
STD 264	278	Metator VVS-Konsult AB	M	09/10	10,1	9,9	10	1,51	637	4,4	Lars Olof Olsson (SO)
265	245	Arkitektgruppen i Gävle AB	A	09	10,1	12,3	9	0,73	692	3,5	Christina Lundberg (SO)
266	217	Cross Technology Solutions AB	I	09	9,8	16,0	13	0,15	542	5,7	George Sioustis
267	281	Allmänna VVS-Byrån AB	M	08/09	9,8	9,8	5	1,63	1055	5,1	ingen vd
STD 268	296	CondoConsult AB	CE	09	9,7	9,1	8	0,61	820	3,8	Bengt Erik Gustafsson
269		Prosweco AB	I	08/09	9,7	8,1	7	-0,45	636	5,3	Per Eric Eriksson
STD 270		Rådhuset Arkitekter AB	A	09	9,7	8,4	12	1,05	613	4,8	Carin Trägårdh (SO)
STD 271		K-Konsult Installation Sörmland AB	E	08/09	9,6	8,0	11	1,31	639	2,2	Kjell Carlsson
STD 272		Energiprojekt E&S AB	Enr	09	9,5	6,1	7	1,62	814	4,5	Bo Edberg
STD 273	289	ATM Engineering AB	I	09/10	9,4	9,5	9	1,75	934	10,7	Thomas Lindsjö
274	262	ENT Energiteknik AB	E	09	9,4	11,1	10	0,91	693	5,2	Elmer Wiklund (SO)
STD 275	224	IMEK VVS Rådgivande Ingenjörer AB	M	09	9,4	15,6	8	-0,51	424	3,4	Tomas Kvistmo
276		Ingemar Johanssons Ingenjörbyrå AB	M	08/09	9,4	8,1	9	0,57	788	5,8	Ove Hultdt
STD 277		Landström Arkitekter AB	A	09/10	9,3	6,5	7	1,72	707	5,7	Rolf Hasselström
STD 278	272	Gajd Arkitekter AB	A	09/10	9,3	10,3	12	-0,13	508	4,9	Mikael Nädele
279	298	Inelko AB	I	09/10	9,2	9,0	10	0,78	624	2,9	Steve Olsson
STD 280	252	Tikab Strukturmekanik AB	CE	09	9,2	11,7	12	0,91	568	6,5	Per Stribeck
STD 281	295	FIGURA arkitekter AB	A	08/09	9,0	9,2	10	0,76	601	4,0	Richard Nilsson
282		Ellsinger Arkitektkontor AB	A	08/09	8,9	8,0	5	1,42	736	3,7	Niklas Berggren
STD 283		Knut Jönsson Ingenjörbyrå i Sigtuna AB		09	8,8	8,4	8	1,92	863	3,6	Johan Vilborg
STD 284		Rotstein Arkitekter AB	A	09	8,8	7,8	8	0,86	469	6,2	Rickard Rotstein
285	236	Logiksystem i Skövde AB	E,I	09	8,7	8,6	8	0,47	598	5,4	Ulf Nilsson
STD 286	275	Larsson Arkitekter i Stockholm AB	A	09/10	8,7	10,2	8	-0,60	729	6,5	Jerker Larsson
STD 287		Yngve Lundh Arkitekt AB	A	09	8,6	8,1	10	1,82	677	6,5	B.Glamheden (SO)
288		Thulin Projektledning AB	PM	09/10	8,4	8,3	3	0,49	731	2,5	Tomas Thulin
STD 289		CEAK VVS-Konsult AB	M	09/10	8,4	8,1	8	1,64	822	4,0	Karl-Erik Andersson
290		Kjellander & Sjöberg AB	A	09/10	8,3	7,5	13	0,08	413	2,3	
STD 291		K-Konsult Energi Stockholm AB (K-konsultgruppen i Stockholm)	Enr	09	8,2	6,8	7	0,54	716	4,6	Saga Ekelin
STD 292		ELK i Göteborg AB	E	09/10	8,1	7,5	10	0,65	510	3,6	Tommy Gustafsson
STD 293		GHAB Arkitekter & Ingenjörer AB	A,CE	09	8,1	7,9	8	0,77	591	2,6	Hans Jonsson
STD 294		Magasin A Arkitekter AB	A	08/09	8,0	6,7	7	0,85	640	2,6	Leif Arnsby
STD 295		Nordprojektering i Luleå VVS AB	M	09	7,9	6,8	7	1,64	800	4,9	Mikael Fredriksson
STD 296	225	LPS Konstruktörer AB	CE	09	7,9	15,4	12	0,30	452	3,0	Gösta Holgersson
STD 297		Eltekniska Ingenjörbyrån i Sundsvall	E	09/10	7,8	8,6	8	0,69	572	4,2	Mats Eriksson
STD 298		Johan Skoog Arkitektkontor AB	A	09/10	7,8	6,1	11	0,25	521	4,8	Johan Skoog
299	293	Coordia Consult AB	CE, PM	09/10	7,7	9,2	7	0,31	732	2,7	Jan Eriksson
STD 300		AROS Industriktonsult AB	I	08/09	7,7	7,7	8	0,59	786	3,5	ingen vd

Den nordiska marknaden ●

Det nordiska avsnittet i Branschöversikten tas fram i samarbete med kollegorna i Finland, Norge, Danmark, och Island. FRI presenterar utvecklingen på den danska marknaden och RIF presenterar utvecklingen på den norska marknaden. SKOL presenterar den finska marknaden för teknikkonsulter och ATL presenterar den finska arkitektmarknaden. Den isländska marknaden presenteras gemensamt av FRV och arkitektorganisationen FSSA.

Nedan presenteras de 100 största arkitektgrupperna i Norden. De motsvarar företag och koncerner som har arkitektur som huvudsaklig inriktning eller separata arkitektenheter i en större koncern, som Sweco Architects till exempel. För respektive nordiskt land presenteras även de 100 största teknikkonsult- och arkitektföretagen, de 20 största på Island. För de inhemska företagen redovisas de totala koncernsiffrorna, inklusive utländsk verksamhet. För de utländska företagen redovisas endast siffror motsvarande verksamheten i landet.

Nordens 100 största arkitektgrupper

	09/10	08/09	Koncern / företag	Bokslut	Land	Medelantal anställda	(Föregående)	Omsättning
STD	1	1	White Arkitekter AB	09	SE	434	466	520,1 MSEK
STD	2	2	SWECO Architects AB (förvärvat AROS Arkitekter, okt 2010) proforma	09	SE	353	368	409,5 MSEK
	3	3	Arkitektfirmaet C.F. Møller	09	DK	270	313	231,8 MDKK
STD	4	6	Tengbom	09	SE	235	182	221,0 MSEK
	5	5	Arkitema K/S	*09	DK	157	250	186,6 MDKK
	6	4	LINK Signatur Gruppen	09	NO	156	250	168,4 MNOK
STD	7	7	Temagruppen Sverige AB	09	SE	147	157	137,3 MSEK
	8	9	Henning Larsen Architects	09/10	DK	120	121	148,1 MDKK
	9	11	DARK Gruppen Arkitekter AS	08	NO	120	120	127,0 MNOK
	10	13	Arkitekterne Schmidt, Hammer & Lassen K/S	08	DK	110	110	123,5 MDKK
STD	11	12	Wingårdh-koncernen	09	SE	101	116	108,4 MSEK
	12	8	Årstiderne Arkitekter A/S	*08/09	DK	100	155	85,0 MDKK
STD	13	17	NYRÉNS Arkitektkontor AB	09	SE	96	91	106,8 MSEK
	14	19	Narud-Stokke-Wiig A/S (koncernen)	09	NO	95	81	114,4 MNOK
	15	16	Snøhetta AS	09	NO	90	99	145,6 MNOK
STD	16	31	Liljewall Arkitekter AB (NFR Ark, mars 2010) Proforma	09	SE	78	60	74,8 MSEK
	17	15	PLH Arkitekter AS	*09	DK	75	100	56,0 MDKK
STD	18	22	FOJAB Arkitekter AB (koncernen)	09/10	SE	69	79	92,2 MSEK
STD	19	18	Arkitekterna Krook & Tjäder AB	09	SE	69	85	63,1 MSEK
	20	39	BIG / Bjarke Ingels Group	09	DK	65	50	24,3 MDKK
	21	26	KPF Arkitekter A/S	09	DK	65	65	40,5 MDKK
STD	22	29	AIX Arkitekter AB	09/10	SE	64	62	56,8 MSEK
	23	10	3XNielsen A/S	*08/09	DK	63	150	88,2 MDKK
	24	34	Mangor & Nagel Arkitektfirma A/S	*08/09	DK	62	55	40,2 MDKK
	25	38	Erik Møller Arkitekter A/S	09/10	DK	61	61	52,8 MDKK
FRI	26	20	DAI Gruppen A/S	09	DK	61	81	47,6 MDKK
ATL	27	30	Arkkitehtitoimisto Larkas & Laine Oy	09	FIN	58	62	3,4 MEUR
STD	29	32	Brunnberg & Forshed Arkitektkontor AB	09	SE	55	59	58,7 MSEK
ATL	30	41	Innovarch Architects Oy (4 mån)	09	FIN	55	50	1,0 MEUR
	31	23	JJW Arkitekter A/S	*09	DK	55	75	54,1 MDKK
	32	51	Medplan AS arkitekter	09	NO	55	42	47,7 MNOK
	33		BGO Arkitekter AS	09	NO	55		47,7 MNOK
	34	25	Dissing + Weitling Arkitektfirma A/S	08	DK	54	70	33,9 MDKK
	35	24	Creo Arkitekter A/S	09	DK	53	61	57,1 MDKK
	36	35	Niels Torp AS Arkitekter	09	NO	53	52	59,3 MNOK
STD	37	43	ÅWL Arkitekter AB	09/10	SE	52	47	61,6 MSEK

	09/10	08/09	Koncern / företag	Bokslut	Land	Medelantal anställda	(Före- gående)	Omsättning
STD	38	50	Mondo Arkitekter AB (fusion med FRS Arkitekter i mars 2009)	09	SE	52	42	43,9 MSEK
	39	54	Tegn3 AS (fd Selberg Arkitekter)	09	NO	52	40	54,7 MNOK
STD	40	64	Semrén & Månsson Arkitektkontor AB	09/10	SE	50	39	41,1 MSEK
	41		Vilhelm Lauritzen AS	*09	DK	50	42	28,1 MDKK
	42		Aart A/S	*09	DK	48		20,34 MDKK
	43	65	Lpo Arkitekter As	09	NO	47	39	43,3 MNOK
	44	40	Aarhus Arkitekterne A/S	*08/09	DK	45	50	40,0 MDKK
ATL	45	33	Arkkitehtitoimisto Pekka Helin & Co Oy	09/10	FIN	44	56	4,4 MEUR
	46	75	CUBO Arkitekter A/S	*08/09	DK	44	34	44,6 MDKK
	47	37	Arkitektkontoret Hille+Melbye A/S	09	NO	43	50	57,4 MNOK
STD	48	83	Thomas Eriksson Arkitektkontor AB	09/10	SE	40	31	34,7 MSEK
ATL	49	46	Arkkitehtitoimisto SARC Oy	08/09	FIN	40	45	5,7 MEUR
	51	36	Strategisk Arkitektur Fries & Ekeröth AB	09	SE	39	50	36,6 MSEK
	52	67	Wester+Elsner Arkitekter AB	09/10	SE	38	37	50,5 MSEK
STD	53	44	Reflex Arkitekter AB	09/10	SE	37	47	47,0 MSEK
STD	54	52	BSK Arkitekter AB	09	SE	37	41	43,4 MSEK
ATL	55	79	Arkkitehtitoimisto Sigge Oy	09	FIN	37	33	2,3 MEUR
	56	58	Gottlieb & Paludan A/S Arkitekter	*09	DK	36	40	36,0 MDKK
	57		Rørbaek og Møller Arkitekter ApS	09/10	DK	36	27	32,2 MDKK
STD	58	49	BAU Arkitekter AB	09	SE	35	42	40,5 MSEK
STD	59	55	Equator Stockholm AB	09	SE	35	40	36,2 MSEK
STD	60	72	SYD ARK Konstruera AB	09/10	SE	35	34	35,2 MSEK
STD	61	81	AG Arkitekter AB	09	SE	35	32	34,2 MSEK
FRI	62		Peter Jahn & Partnere A/S	*08/09	DK	35	30	48,7 MDKK
	63	61	Arkitektfirmaet Kjaer & Richter A/S	08/09	DK	35	40	44,2 MDKK
	65	78	Lundgaard & Tranberg Arkitekter A/S	*08/09	DK	35	33	37,7 MDKK
	66	27	KHR Arkitekter AS	09	DK	35	65	37,6 MDKK
	67		Hvidt Arkitekter A/S	*09	DK	35		32,2 MDKK
FRI	68		AI-Gruppen A/S	09	DK	35	40	27,6 MDKK
	69	60	Gehl Architects A/S	08/09	DK	35	40	25,6 MDKK
	70		Hou & Partnere A/S	09	DK	35	30	25,5 MDKK
	71	57	RUMarkitekter A/S	09/10	DK	35	40	24,4 MDKK
	72	87	Tegnstuen Vandkunsten ApS	*08	DK	35	31	22,1 MDKK
	73		Triarc A/S Arkitekter	08	DK	35	18	19,7 MDKK
	74	56	Lund & Slaatto Arkitekter AS	09	NO	35	40	47,3 MNOK
	75		Lund Hagem Arkitekter AS	09	NO	35	29	38,7 MNOK
STD	76	48	Arkitekthuset Monarken AB	09/10	SE	34	42	41,3 MSEK
STD	77	68	Scheiwiller Svensson Arkitektkontor AB	09/10	SE	34	37	30,4 MSEK
	78	77	SAHL Arkitekter A/S	*08/09	DK	34	33	36,0 MDKK
	79	71	Solem Hartmann Arkitekter AS	09	NO	34	35	33,3 MNOK
	80	70	WITRAZ Arkitekter K/S	*09	DK	33	37	27,2 MDKK
	81	45	Kullegaard Arkitekter A/S	08/09	DK	32	46	35,2 MDKK
STD	82	88	Archus Arosia Arkitekter AB	09	SE	31	30	29,4 MSEK
STD	83	73	Lund & Valentin Arkitekter AB	09/10	SE	31	34	21,2 MSEK
ATL	84		Arkkitehtitoimisto LPR, Laiho-Pulkkinen-Raunio Oy	09	FIN	31	26	2,7 MEUR
	85	86	GPP Arkitekter A/S (fd Gjørtz, Pank & Partnere)	*09	DK	31	31	36,1 MDKK
	86	85	Ramböll (Aros) Arkitekter AS	09	NO	31	31	30,1 MNOK
ATL	87		Pes-Arkkitehdit Oy (Pekka Salminen)	09	FIN	30	25	3,3 MEUR
ATL	88	82	Uki Arkkitehdit Oy	09	FIN	30	32	1,8 MEUR
STD	89	89	BSV Arkitekter & Ingenjörer AB	09	SE	29	30	26,1 MSEK
	90	96	ABAKO Arkitektkontor AB	09	SE	29	29	21,5 MSEK
	91	101	Arkitektkontoret Børve og Borchsenius	09	NO	29	29	27,5 MNOK
	92	100	Per Knudsen Arkitektkontor AS	09	NO	29	29	27,2 MNOK
STD	93	105	AQ Arkitekter i Eskilstuna AB	09/10	SE	28	27	30,5 MSEK
STD	94		SAMARK Arkitektur & Design AB	09	SE	28	25	79,1 MSEK
STD	95	69	Arkitektbyrå AB i Göteborg	09	SE	28	37	26,6 MSEK
STD	96		METRO Arkitekter AB	09/10	SE	28	21	22,3 MSEK
STD	97		Murman Arkitekter AB	09	SE	28	26	21,3 MSEK
	98	74	C&W Arkitekter A/S (Clausen & Weber)	*09	DK	28	34	35,0 MDKK
	99	66	AMB Arkitekter AS	09	NO	28	38	37,2 MNOK
	100	84	Heggelund & Koxvold Arkitekter AS	09	NO	28	31	34,4 MNOK

About FRI

The Danish Association of Consulting Engineers (FRI), founded in 1904, is a trade association for Danish consultancy firms providing independent consultancy services on market terms. FRI is a part of the Confederation of Danish Industries (DI).

Approximately 400 firms are members of FRI and they employ together more than 22,000 people in Denmark and abroad. The association is the only trade association for independent technical consultants in Denmark.

The objective of FRI is to support its member firms by contributing to improving their business conditions, strengthening the industry's framework conditions, profiling the industry and increasing its recognition on the national and international levels.

FRI is an association for firms. It focuses on business matters and has established good liaisons with authorities and other partners. The association attempts as far as possible to gain influence on the drafting of

Henrik Garver, FRI

Thomas Overgaard Jensen, FRI

framework conditions and legislation affecting market conditions in the industry.

Internationally, the association is a member of FIDIC and, in Europe it is a member of EFCA.

Address: Sundkrogsvej 20
P.O. Box 2604
DK-2100 Copenhagen Ø

Tel: +45-35 25 37 37
Fax: +45-35 25 37 38
E-mail: fri@frinet.dk
www.frinet.dk

Outlook

The Danish government expects GDP to grow by 1.4 % in 2010 and by 1.8 % in 2011. The government forecasts a decline for 2010 of 8.2 % in residential investments and of 8.2 % in corporate investments. In 2011, residential investments are set to grow by 1.5 % and corporate investments by 5 %. As the government forecasts economic growth in the Danish economy and as positive developments in the global economy are expected, a moderate growth in the Danish consulting engineering industry can be foreseen.

The forecasts for 2010 regarding earnings and revenue in the Danish consultancy industry indicate that revenue will grow by 3 % on the previous year and that the average profit margin will rise to about 6 % (EBIT). The state of the market seems to be improving slowly and the order books are at the highest levels since April 2008 with an expected further growth in the course of the next 6-12 months. Public sector building and commercial building seem to slowly emerge from the shadow of the financial crisis, while the housing sector has experienced yet another downturn. The current market drivers remain the infrastructure sector as well as energy and the export of consulting engineering services.

Domestic and international growth in 2009 hampered by severe reductions in the industry's profit margin

The consulting engineering industry experienced a growth in gross revenue of 5 % in 2009 corresponding to industry revenue of DKK 11.2 billion. It is estimated, that total industry gross revenue will grow to DKK 11.5 billion in 2010. In 2009, the export revenue for the members of FRI was DKK 2.0 billion, or equal to 18 % of total revenue. In addition to the export revenue, Danish consultants generated a total revenue in foreign subsidiaries of DKK 5.4 billion. Compared to 2008, the industry recorded a decline in export revenue of 8.5 %, while the revenue generated in foreign subsidiaries increased by 15 %. The reduced export revenue may thus be explained by an increased consolidation abroad through subsidiaries.

The price for the continued growth has been severe reductions of the industry's profit margin, which fell from 5.8 % in 2008 to 4.6 % in 2009. The reduced

profit margin can be explained by the global economic slowdown as well as the fact that the industry has sustained a high level of employment throughout the economic crisis.

In 2009 and throughout 2010 growth in the domestic market has been particularly strong within the infrastructure, energy and export sectors, while the housing sector continues its downturn. Commercial and public building sectors are currently experiencing progress, however the market remains unstable.

Sector market performance

The performance of the Danish consultancy industry shows that its traditional sectors Building and Infrastructure combined account for 59 % of revenue. Other distinctive sectors are Environment and Energy, accounting for 16 % and 12 % of industry revenue respectively.

Declining public investments – housing sector initiatives in the pipeline

The liberal-conservative government of Mr. Lars Løkke Rasmussen is currently following a program, which contains areas of particular interest to the consulting engineering industry: The government has committed itself to present a roadmap and a strategy to free Denmark from fossil fuels, and the government has invested substantially in infrastructure, particularly with focus on national railways. Whereas the government has launched a massive boost in public investments in 2010 in schools, kindergartens and hospitals to kick-start the building sector, the prospects for 2011 are less optimistic: public investments are set to decline by 13.5 %. However, the recently agreed fiscal consolidation agreement for 2011 contains initiatives to boost the activity level in the housing

sector, which has been most welcomed by the industry.

Important infrastructure projects

With severe reductions of public investments lurking on the horizon the industry can benefit from a number of important infrastructure projects, which are already resolved and will create a long term foundation for sustained growth. The Danish government has launched a major investment initiative for infrastructure, which focuses on improvement of public transport and the handling of traffic congestions in and around the major cities in Denmark. This investment should be seen in addition to other significant initiatives: the agreement between the Danish and the German government, to establish a fixed link across the Fehmarn Belt, a link close to 20 km long between Rødby, Denmark, and Puttgarten, Germany and the City Circle Metro Project in Copenhagen.

Internationalisation and Company News 2010

Danish consultancy firms have in the last decades increased their presence internationally through the ownership of foreign subsidiaries and a permanent presence in the markets close to Denmark. The presence is particularly focused on the Nordic region and Europe and on the global growth markets in Asia and in particular the Middle East, which remains the second most valuable region for Danish consulting engineers, after the European Economic Area (EEA).

Rambøll redevelops Pulkovo Airport

Rambøll delivered a strong financial performance in 2009 reflecting that the company has managed to adapt to the difficult market conditions. During the first half of 2010 Rambøll defied tough market conditions and emerged with strengthened revenue and profit. And, with significant projects within airports, hotels, hospitals and a science campus in the pipeline Rambøll anticipates growth in 2010.

In September 2010 Rambøll acquired the Norwegian rail company Rail-X, a company which delivers rail consultancy services. Through the acquisition Rambøll aims at playing a major role in

delivering rail design and project management in Norway. In 2010 Rambøll Norway acquired several companies including Studio 4 Architects, Polarp-lan AS, Ingeniørservice AS and SBV-Consult. In June 2010, Rambøll was appointed lead design consultant on the complete redevelopment of Pulkovo Airport, St. Petersburg, which is one of the largest ongoing aviation projects in Europe. In September 2010, Rambøll won four projects in the MENA region which include a military hospital in Sharjah and a five star Hilton hotel overlooking the Dead Sea. Another significant project announced in September, is that Rambøll is part of the consortium developing a science city at the University of Copenhagen. The consortium includes the winner of the idea competition, COBE Architects, and DS Landscape Architects, Asplan Viak Engineer, Architect Kerstin Höger, GMBH Zürich and Copenhagen Capacity. Finally, the Rambøll-Arup-TEC Joint Venture is still in the running to link the Danish and German sides of the Fehmarnbelt.

COWI wins prizes in bridge engineering

COWI A/S emerged from 2009 with an operating profit in line with the expectations. The result was based on a 14 per cent growth in turnover, a strong organic growth and the largest corporate acquisition ever, the Sweden-based Flygfältsburån.

In the first half of 2010 COWI Sweden boosted its activities within hydrogeology with the acquisition of Aqualog AB, and within electrical/installation engineering with the acquisition of Elinvent AB. In addition to the acquisitions by COWI Sweden, COWI Norway acquired FB Engineering and Sørland-skonsult AS.

In January 2010, COWI took up its leadership of a consortium that for four years will support fast and efficient development of infrastructure in the Western Balkan. The consortium is made up of COWI, WYG International and WYG Engineering, as well as Greece's HCL Consultants. In July 2010 COWI signed the contract with the mayor of the Chinese city of Zhangjiagang on the development of a Chinese eco-city.

In April 2010, COWI's position as an international market leader in bridge engineering gained further momentum as the Sutong Bridge in China, where COWI served as international consultant, was named this year's Outstanding Engineering Achievement Award by the American Society of Engineers. And as part of the design and build team behind Hong Kong's Stonecutters Bridge COWI took two awards at the prestigious Structural Awards in London on 5 November. Other COWI landmarks in the field of bridge engineering includes the Messina Strait Suspension Bridge, where the construction of the bridge is expected to kick off during Christmas 2010, and the Fehmarnbelt fixed link where COWI is part of the consultancy consortium which has produced the conceptual design for a cable-stayed bridge.

NIRAS wins major natural resource project in Kenya

At the end of 2009 NIRAS employed 1,233 employees of whom 25% work abroad. In 2010 NIRAS continued to expand its presence in Sweden as the sixth Swedish office opened in Uppsala. In December 2009 and throughout 2010 NIRAS won several projects in developing countries, which inter alia includes the preparation of a master plan for water resources on Mauritius and new water projects in Africa and the Caribbean. In Kenya, the Government and Danida / Ministry of Foreign Affairs have jointly developed a Natural Resource Management Programme (NRMP), and NIRAS has recently won the contract to be responsible for the technical assistance package. The project starts in January 2011 and runs for four years. Danida grants for the whole programme are DKK 375 million with approx. DKK 26 million allocated for NIRAS governed technical assistance.

ALECTIA looks forward after difficult year – Atkins acquires bridge specialists

The global economic crisis hit ALECTIA in 2009 and the company was not able to escape unharmed. During the first half of 2010 ALECTIA experienced a volume of orders on the increase and

in September ALECTIA was announced as part of the winning team of the prestigious competition for the construction of Navitas Park on the new waterfront in Aarhus, which will be the largest low-energy building in Denmark. In July 2010 ALECTIA strengthened its competencies and capabilities in the Chinese market as ALECTIA announced its co-operation with the Chinese company Suobel Engineering Consultants Ltd. in Guangzhou, China.

As of 1 November 2010 Atkins Denmark has taken over the engineering consultants and renowned bridge specialists Gimsing og Madsen. The acquisition adds a new market area in bridge engineering to Atkins. In October 2010 Atkins Denmark was announced winner of the project to design a new masterplan for Luanda, the capital of Angola.

Grontmij | Carl Bro appoints new country managing director

In February 2010 Grontmij | Carl Bro announced that Søren Larsen is appointed as new country managing director. Søren Larsen succeeds Birgit W. Nørgaard who left Grontmij | Carl Bro in January 2010 as GRONTMIJ aligned its structure to growth markets and restructured from six geographic regions to three business lines.

On the project side Grontmij | Carl Bro won two major wind farm projects in late November 2009.

Grontmij | Carl Bro will work as client consultant for the next 6-7 years on two wind farm projects in the Gulf of El-Zayt, Egypt and Lam Thakong, Thailand. In Denmark, Grontmij | Carl Bro is announced as consultants on the complete makeover of Nørreport Station in Copenhagen, the busiest transport hub in Denmark, where Grontmij | Carl Bro are consultants to activities above ground as well as underground.

Moe & Brødsgaard, Esbensen remains active in Norway

With COWI and Rambøll as the pioneers, Danish consulting engineers have gained a strong footing on the Norwegian market. In 2009, Moe & Brødsgaard and Esbensen followed and established Oslo-based offices, and later in 2009 Moe & Brødsgaard expanded

by acquiring the Norwegian consulting engineering company PolyPlan. Together with the architects GASA AS and Askim/Lantto AS in Oslo, Esbensen won the competition for planning a new exhibition building in Stavanger, thereby underlining their grip on the Norwegian market for building installations, indoor climate and ventilation. Esbensen is also part of the winning team of the International Criminal Court in The Hague, where Esbensen contributed with strategies for energy savings.

Orbicon | Leif Hansen consultant named EFCA YP of the year

In May, Thomas Jensen of Orbicon | Leif Hansen was announced the winner of the 2010 EFCA competition for engineering excellence among Young Professionals. In a high-level contest, with 23 entries from 8 countries, the jury selected Thomas Jensen for his creativity in developing new working methods and solutions in the field of environment, waste water treatment, and the optimisation of processes and energy efficiency at Orbicon | Leif Hansen.

An increase in foreign owned companies in Denmark – Pöyry shuts down activities

In the last couple of years, more foreign consultants have established a presence in the Danish market. The two most recent are Vectura of Sweden and the German consultants Drees and Sommer, which employs 1.100 people worldwide. In August 2010, Finnish consultants Pöyry announced that they are shutting down their Copenhagen office due to the implementation of a new global strategy for the company.

Decreased international turnover for architects in 2009

In 2009 and 2010 Danish architects continued to win spectacular projects abroad.

C. F. Møller Architects has won the competition for the new Kristiansund Opera and Culture Centre. In collaboration with consulting engineers Buro Happold, Henning Larsen Architects has won the international competition for the new Aghobili Hotel in the Georgian town of Abastumani, located in one of the largest national parks in Europe.

Schmidt hammer lassen architects has won the prestigious competition for the design of the new permanent premises of the International Criminal Court (ICC) in The Hague, The Netherlands. In 2009 the Danish architects experienced a significant decrease in foreign projects. From 2008 to 2009 the foreign turnover decreased by more than 12 per cent to 55 EUR million. As in 2008 14 per cent of the total turnover derives from projects abroad. Europe is undisputed the largest market for exports of Danish architecture and accounts for approx. 87 percent of the foreign market.

*Thomas Overgaard Jensen and
Henrik Garver, FRI*

De 100 största danska arkitekt-, teknikkonsult- och industrikonsultkoncernerna

	09/10	08/09	Koncern	Verksamhet	Bokslut	Omsättning MDKK	(föregående)	Medel antal anställda	Balansomslutning MDKK	Koncernchef/VD (december 2010)
FRI	1	1	Rambøll Gruppen A/S	MD	09	5510,6	5639,8	8758	3077,3	Flemming Bligaard Pedersen
FRI	2	2	COWI koncernen	MD	09	3993,3	3498,0	6000	2754,6	Lars-Peter Søbye
FRI	3	3	Grontmij Carl Bro A/S	MD	09	1182,6	1237,3	1140	759,2	Søren Larsenn
FRI	4	4	NIRAS-gruppen A/S	MD	09	950,6	911,0	1223	491,3	Carsten Toft Boesen
FRI	5	5	Alectia	CE,PM	09	528,1	584,4	752	364,6	Ingelise Bogason
	6	7	Orbicon A/S (fusion with FLH may 2009)	MD	09	379,2	271,6	513	269,2	Jesper Nybo Andersen
FRI	7	6	Atkins Danmark A/S	MD	09	299,2	391,1	346	168,1	Palle Beck Thomsen
FRI	8	9	Moe & Brødsgaard A/S	MD	09	236,5	221,0	315	152,2	Christian Listov-Saabye
	9	8	Arkitektfirmaet C.F. Møller	A	09	231,8	260,3	270	121,8	Lars Kirkegaard, Mads Møller
	10	10	Arkitema K/S	A,PM	*09	186,6	206,3	157		Peter Berg
FRI	11	12	ISC Rådgivende Ingeniører A/S	MD	09	158,0	176,0	200	113,0	Kjeld Thomsen
	12	14	Henning Larsen Architects	A	09/10	148,1	126,9	120	78,3	Mette Kynne Frandsen
FRI	13		NRGi Rådgivning A/S	Enr,E,I	09	144,9	174,8	110	150,6	Ulf Christensen
FRI	14	16	EKJ Rådgivende Ingeniører AS	MD	09/10	135,9	128,2	172	115,7	Jørgen Nielsen
FRI	15	13	O.B.H-Gruppen A/S	MD	09	131,9	172,2	164	63,9	Steen Hansen
	16	17	Arkitekterne Schmidt, Hammer & Lassen K/S	A	08	123,5	123,5	110		Bente Damgaard
	17	20	Midtconsult A/S	MD	*08/09	100,0	100,0	135	36,8	Jens Lauritsen
FRI	18	21	Mogens Balslev Rådgivende Ingeniører A/S	MD	08/09	94,5	93,9	131	93,5	Benny Andersen
	19	19	3XNielsen A/S	A	*08/09	88,2	104,4	63	41,5	Bo Boje Larsen
	20	18	Årstiderne Arkitekter A/S	A	*08/09	85,0	62,2	100	54,7	Per Laustsen
FRI	21	23	Bascon Arkitekt-og Ingeniørfirma A/S	PM,CE, A,	09/10	78,7	78,9	93	31,8	Lars Svenningsen
FRI	22	25	Søren Jensen A/S Rådgivende Ingeniører	MD	08/09	68,4	68,8	88	47,9	Erik V. Jensen
	23	26	Creo Arkitekter A/S	A	09	57,1	58,1	53	20,9	Hans Tolsvig Larsen
	24	22	PLH Arkitekter AS	A	*09	56,0	92,0	75	34,6	Torben Hjortso, Jan Sander Fredriksen
FRI	25	37	ÅF Hansen & Henneberg, København A/S	PM	09	54,9	41,8	65	32,2	Per Seidelin
	26	30	JJW Arkitekter A/S	A	*09	54,1	54,1	55	23,2	Anders Holst Jensen
	27	35	Erik Møller Arkitekter A/S	A	09/10	52,8	50,6	61	30,6	Kirsten Anker Sørensen
FRI	28	39	Brix & Kamp A/S	CE,E,I	*09	51,6	39,8	80	34,4	Bent Vanggaard
FRI	29	40	Kuben Management A/S	PM	09	48,8	39,7	35	31,0	Carsten West
FRI	30	50	Peter Jahn & Partnere A/S	CE, A	*08/09	48,7	36,0	35	14,8	Peter Jahn, Claus Dam
FRI	31	31	DAI Gruppen A/S	A, MD	09	47,6	50,9	61	18,0	Jørgen H. Therkelsen
FRI	32	27	Dines Jørgensen & Co A/S	CE, M, PM	08/09	47,0	53,7	53	22,0	Ole Rasmussen
	33	24	White Arkitekter A/S	A	09	45,7	72,2	58	20,9	Claus Jørgensen, Frans Andersen
FRI	34	46	Jørgen Wessberg A/S Rådgivende Ingeniører	CE,M,E	*09	45,5	37,2	33	41,0	Sören Erik Andreasen
FRI	35	36	DGE Dansk Geo-Servex A/S	Env	09	45,1	41,9	54	21,2	Poul Erik Jensen
	36	53	CUBO Arkitekter A/S	A	*08/09	44,6	35,8	44	17,1	Peter Dalsgaard
	37	77	Arkitektfirmaet Kjaer & Richter A/S	A	08/09	44,2	25,0	35	17,2	Dan Christensen
	38	55	Dansk Teknologi A/S	I	*09	41,4	35,1	25	18,6	Thomas Lund
	39	42	SWECO Architects A/S	A, PM	09	40,8	38,8	35	13,7	Lone Busk
	40	28	KPF Arkitekter A/S	A	09	40,5	41,0	65	30,7	Michael Reventlow-Mourier
FRI	41	38	Skude & Jacobsen A/S	MD	09	40,3	40,7	46	36,5	Peter Islev
	42	43	Mangor & Nagel Arkitektfirma A/S	A	*08/09	40,2	38,7	62	20,1	Torben Nagel
	43	56	Aarhus Arkitekterne A/S	A	*08/09	40,0	35,0	45	27,4	Tommy Falch
FRI	44	86	Hansen, Carlsen & Frølund A/S	CE	08/09	38,8	23,1	34	11,5	Rene Almind
FRI	45	44	Sloth-Møller Rådgivende Ingeniører A/S	CE	08	38,5	38,5	60		Jørn Plauborg
FRI	46	33	Hundsbaek & Henriksen A/S	MD	08/09	38,2	45,4	53	20,4	Niels Lerbech Sørensen
FRI	47	81	Oluf Jørgensen Gruppen	M,E,Enr	08/09	38,0	24,2	37	26,2	Kaj Møller
	48	78	Lundgaard & Tranberg Arkitekter A/S	A	*08/09	37,7	25,0	35	39,7	Lene Tranberg
	49	32	KHR Arkitekter AS	A	09	37,6	50,2	35	28,5	Henrik Danielsen
	50	82	GPP Arkitekter A/S (fd Gjørtz, Pank & Partnere)	A	*09	36,1	24,0	31	19,3	Lars Pank
	51	48	Gottlieb & Paludan A/S Arkitekter	A, PM, CE	*09	36,0	36,0	36	11,3	Jesper Gottlieb
	52	51	SAHL Arkitekter A/S	A	*08/09	36,0	36,0	34		Michael B. Hylleborg
	53	52	Kullegaard Arkitekter A/S	A	08/09	35,2	36,0	32	16,2	Thomas Kullegaard
	54	47	C&W Arkitekter A/S (Clausen & Weber)	A	*09	35,0	36,0	28		Michael Petersen
FRI	55	66	Wissenberg A/S	CE	09	34,7	30,4	34	21,5	Lars Bendix Christensen
FRI	56	65	Dominia AS, Rådgivende Ingeniører	CE, E, M, PM	09	34,7	30,6	38	24,0	Kjeld Christiansen
	57	57	Dansk Miljørådgivning A/S	Env	*08/09	34,6	34,6	46		Mikael E. Nielsen
	58	58	Dissing + Weitzing Arkitektfirma A/S	A	08	33,9	33,9	54		Lars Søndergaard
	59		Rørbaek og Møller Arkitekter ApS	A	09/10	32,2	30,1	36	22,6	Lars Møller
	60		Hvidt Arkitekter A/S	A	*09	32,2		35	11,1	Henrik Hvidt
	61	34	ProlInvent Gruppen A/S	I	*08/09	32,0	43,4	45	16,5	Leif Dalum
FRI	62	61	Esbensen Rådgivende Ingeniører A/S	CE, Enr E, M	09	31,6	31,6	41	68,9	Torben Esbensen
FRI	63		OSK -Ship Tech A/S		08/09	30,8		26	13,2	Anders Hansen
FRI	64	63	Lyngkilde A/S Rådgivende Ingeniørfirma A/S	CE	08/09	29,0	30,9	37	22,0	Claus H. Larsen
	65	74	Juul Frost Arkitekter A/S	A	*08	28,3	26,0	20		Helle Juul, Fleming Frost

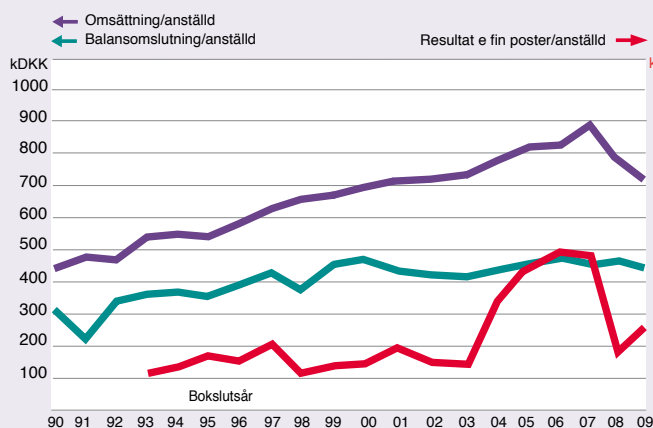
FRI = Medlem i FRI, Foreningen af Rådgivende Ingeniører. (*) = jämförbar uppgift saknas/proforma/bedömd. -- = uppgift saknas.

PM = Projektledning, A = Arkitektur, CE = Bygg- och anläggningsteknik, Env = Miljö, Enr = Energi, E = Elteknik, M = VVS-teknik, I = Industriteknik, MD = Multi Disciplin.

De 100 största danska, forts

	09/10	08/09	Koncern	Verksamhet	Bokslut	Omsättning MDKK	(föregående)	Medel antal anställda	Balansomslutning MDKK	Koncernchef/VD (december 2010)
	66	54	Vilhelm Lauritzen AS	A	*09	28,1	35,8	50	25,1	Søren Daugbjerg
FRI	67	62	AI-Gruppen A/S	A,CE	09	27,6	31,4	35	13,0	Jan Bruus Sørensen
	68	72	WITRAZ Arkitekter K/S	A	*09	27,2	27,3	33		Per Zwinge
FRI	69		Eibye & Holmsgaard ApS	CE,PM,E,M	09	27,2		35	6,1	Henrik Holmsgaard
FRI	70		Viegand & Maagøe Aps	I	09	26,6		21	10,3	Jan Viegand/ Peter Maagøe Petersen
FRI	71	71	Nielsen & Risager A/S	MD	09	26,0	28,2	34	15,0	Ib Rasmussen
FRI	72	88	Ingeniørfirmaet P.A. Pedersen A/S	E,Enr,I,PM	08/09	25,7	22,5	32	12,3	Lars Otto Kjaer
FRI	73		Arbejdsmiljøcentret A/S		09	25,7		44	9,6	Tommy Gilkou
	74	75	Gehl Architects A/S	A	08/09	25,6	25,6	35	12,5	Jan Gehl
	75	91	Hou & Partnere A/S	A	09	25,5	21,5	35	8,7	Ib Jensen Hou
	76	59	DOMUS arkitekter A/S	A, PM	*09	25,3	33,2	27	12,5	Jørgen Skaaning Trolle
	77	79	Cebra Arkitekter A/S	A	*09	25,0	25,0	24	11,4	Mikkel Frost
FRI	78	64	Tri-Consult A/S	MD	08/09	24,9	30,8	35	6,0	Søren Ibsen
FRI	79	94	Henrik Larsen Rådgivende Ingeniører A/S	CE	09	24,5	20,0	28	12,1	Henrik Larsen
	80	41	RUMarkitekter A/S	A	09/10	24,4	39,3	35	10,0	Anders Johansen
	81	45	BIG / Bjarke Ingels Group	A	*09	48,7	38,0	104	22,2	Sheela Maini Søgaard
FRI	82	76	Lemming & Eriksson Rådgivende Ingeniører A/S	CE	09/10	24,3	25,0	31	11,8	Knud Bay
FRI	83	68	Stokvad & Kerstens Rådgivende Ingeniører A/S		09/10	22,5	30,0	21	10,4	Jakob Byskov
	84	83	Emcon A/S	PM,CE	*09	22,5	24,0	15	13,0	Niels Anker Jørgensen
	85	96	Tegnestuuen Vandkunsten ApS	A	*08	22,1	19,3	35	13,3	Steffen Kragh
FRI	86	90	Henneby Nielsen Rådgivende Ingeniører A/S	CE	*08	21,9	21,9	35	6,0	Jörn Henneby Nielsen
FRI	87	89	Consia Consultants A/S	Env	08	21,7	22,2	12	13,5	Erling Rask
	88		Aart A/S	A	*09	20,3		48	9,4	Anders Strange
FRI	89		Gimsing & Madsen A/S Rådgivende Ingeniører	CE	09	20,2		21	9,1	Martin Svenning Nielsen
	90	95	Triarc A/S Arkitekter	A	08	19,7	19,7	35	7,6	Thomas Hvass
	91	73	Develco A/S	I	09/10	19,6	27,1	25	10,5	Kresten Nørgaard Christensen
FRI	92		Ingeniørne A/S (Frits Nielsen)		09	19,1		20	17,1	Finn Moe Bojsen
FRI	93		Damgaard Rådgivende Ingeniører A/S		*09	18,3	15,8	35	8,1	Mogens Damgaard Nielsen
	94		Dorte Mandrup Arkitekter A/S	A	*08/09	18,3	14,1	23	4,7	Dorte Mandrup-Poulsen
	95	80	Arkitektfirmaet TKT A/S	A	*08/09	18,0	25,0	16	11,4	Søren Vestergaard
	96	99	Claus Bjarrum Arkitekter A/S	A	*09	18,0	18,7	16		S. Heegaard
	97		Fogh & Følner Arkitektfirmaet A/S	A	*08	17,6	14,0	15	5,2	Johan Fogh
	98	60	AK 83 Arkitektkontoret A/S	A	09/10	17,5	24,2	19		Lars Levin Madsen
	99	97	LB-Consult A/S	CE,M,E	09	17,5	18,9	15	5,3	Lars Bager
	100		Casa Arkitekter A/S	A	09	17,4		13	6,4	Birgit Rasmussen

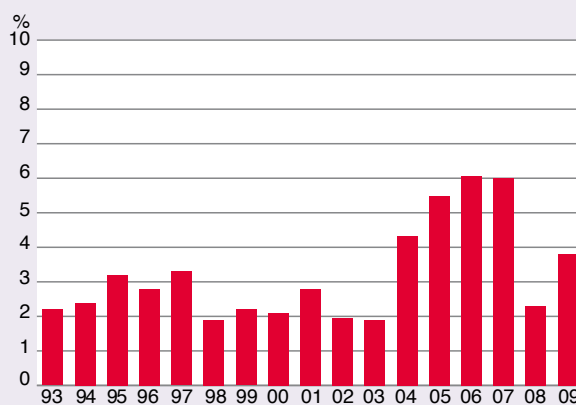
De 30 största danska koncernerna

Generellt gäller att det är vanskligt att rakt av jämföra nyckeltalen för de största företagen med motsvarande för de mellan stora och mindre. I de senare företagen betyder de, ofta många, delägarnas omfattande arbetsinsatser relativt sett mycket för företagens omsättning och resultatnivå per anställd.

För företagen 31-100 i förteckningen ovan ökade omsättningen år 2009 med 0,5 % till ca 2 167 MDKK (2 157 MDKK 2008). Antalet anställda minskade med 3,9 % till 2 483 (2 583). Omsättningen per anställd ökade därmed till 872' DKK (föregående 835). Resultatet före skatt minskade till 31' DKK/anställd (33' DKK). Räknat som vinstmarginal ger detta 3,6 % (3,9 %). Genomsnittlig balans per anställd var ca 471' DKK (425 DKK).

Vinstmarginal

Nyckeltal för de 30 största koncernerna (föregående år)

Omsättning/anställd	715' DKK	792' DKK
Resultat efter finansiella poster/anställd	26' DKK	18' DKK
Balansomslutning/anställd	440' DKK	466' DKK

Omsättningen för de 30 största koncernerna ökade med 0,6 % till ca 15 376 MDKK (15 290 MDKK 2008). Med samma räknemetod ökade medelantalet anställda med hela ca 11,3 % till 21 495 (19 310). Resultatet före skatt blev ca 26' DKK/anställd (18' DKK föregående år). Vinstmarginalen för de 30 största företagen ökade 2009 till 3,8 % (2,3 %).

RIF Rådgivende Ingeniørers Forening

RIF is the branch organization for authorised consulting companies in Norway. RIF member companies encompass both consulting engineers and other professions, and members' activities are chiefly associated with the building and construction market. In 2010 RIF has 250 membership companies employing a total of approximately 7500 employees and represents approximately 70 % of the independent consultant engineer branch in Norway.

RIF works to ensure that member companies have the best possible framework conditions. RIF shall promote the interests of consultants and consulting companies in the public arena, with policymakers, public authorities and public and private employers.

RIF's activities are based on the following principles:

- To improve the framework conditions for competition, contracting and purchasing for the branch.
- To establish a presence through active participation in the media and in social debate.
- Be represented in important decision-making processes with customers and co-operating partners.

Clas Svantesson, RIF

- To increase recruitment and attract young consultants to the branch.
- To contribute to the development of skills and expertise and revitalisation.

RIF is a member of EFCA and FIDIC.

Address: Essendropsgate 3
Boks 5491 Majorstuen
0305 Oslo

Tel.: +47 22 85 35 70
Fax: +47 22 85 35 71
E-mail: rif@rif.no
Web: www.rif.no

State Pension Fund) in the 1990s for future generations. The market value of this fund in 2010 is forecast to reach NOK 3100 billions.

Economic development is expected to improve in 2011, with growth in the Norwegian economy and in the business sector as a whole. It is thought that the Norwegian economy will maintain its current balance in 2013. The building and construction sector is expected to see an increase in construction activity of 2 % in 2011, and in the case of building and construction in public infrastructure projects and the energy sector that the rise will be 4 %. Activity for consulting engineers has changed from an extremely high level in 2008 to a forecast zero growth in 2010. We expect to see some growth in activity in 2011.

National priorities

Economic freedom to manoeuvre means that the social-democratic government that was re-elected in 2009 for a new 4-year period, is in a position to be able to support common solutions and to continue policies that are founded on fairness and a sense of community. National priorities in the period 2010-2014 are to secure continued low levels of unemployment in Norway and to support the healthcare sector, schools and pre-school/day care centres. Differences in living standards will be evened out. Efforts in respect to communications, environmental issues, research and development will intensify. These plans have been concretised in the budgets for 2010 and will mean a further growth in publicly financed infrastructure.

Total investments in the building market in 2010 are expected to be 4 % lower than in 2009. A rise of 2 % is expected in 2011, with a further rise of 3 % in 2012.

The construction of new dwellings will contribute to growth in the building and construction industry in 2011 and 2012. Public works in the fields of education, health and administration facilities will remain stable. Activities in private commercial buildings encompassing industry, commerce, hotels and the retail/wholesale sectors will continue to show a slow fall in 2011 and 2012.

Domestic growth in 2009 and 2010

In common with other countries, Norway has experienced a downturn with a decline in the real economy during the last year. The financial crisis in the autumn of 2008 and the National Debt crises in the Euro Zone in 2010 are affecting the real economy. All this notwithstanding, Norway has managed its affairs better than the majority of countries, with growth in both public and private consumption. The political priority has been on growth in employment in the public sector rather than investment, a fact that has negatively affected growth in certain other areas in the economy. The last applies in particular to competitively vulnerable land-based industry and the building and construction sectors, both of which have seen a decline in production of 7 % from 2007-2010. Norwegian consulting engineers

have seen a comparable rise in activity for the same period.

Given the forecast price increase (1.5 %), low unemployment (3.5 %), an increase in BNP for mainland Norway (3.1 %) Norway has thus far steered a successful course through the global recession. A high level of activity in the oil and gas sector with stable and high prices over several years has led to a large export surplus, which in 2010 is expected to surpass NOK 300 billion. This indicates a continued satisfactory level of activity in the Norwegian economy and for Norwegian consulting engineers into 2011.

In order to counteract excessively high cost levels and to moderate domestic consumption, Norway established the Government Pension Fund (The Global

Investments in construction projects will increase by 4 % in 2011 and 3 % in 2012. Investments in major oil and gas plant are nearing the final phase, while public investments in road, rail and other infrastructure will increase noticeably in 2010, 2011 and 2012. The same applies to plant in other energy sectors such as hydroelectric power, power transmission lines (the National Grid) and other forms of renewable energy. The new national transport plan, presented in 2009, is progressive and budget appropriations along with income from toll collection fees will result in an increase in the level of activity after 2012. With regard to investments in oil and gas, investments in major land based plant will be drastically reduced, but upgrading and several smaller offshore development projects will contribute to that total investments will show a marked increase in the years ahead. These investments are closely linked to good and increasing prices for oil and gas and the need to extend the production lifespan of older oil and gas fields.

State of the Nation

There is an active and ongoing debate in Norway concerning what the Kingdom should be considering using its large and increasing oil revenues for. Should these be put aside for future generations or should the nation invest more in real capital such as new construction and maintenance of infrastructure, water and drainage and energy plant.

In March 2010 RIF published a Norwegian State of the Nation (SoTN) based on the format used in similar reports published in USA, Finland, Denmark and Great Britain. The report was launched at Byggedagene 2010 before a gathering of representatives of the branch, leading politicians and the media, and was the subject of massive attention in the media and the public domain. SoTN shows the status, development trends and future securing of municipal buildings, health institution buildings, the railways, national/county and municipal roads, airports, water, drainage/sewage, refuse handling, energy production and energy distribution. Norway achieved an average mark of 3 on a scale of 1 to 5. This means that building and construction has an acceptable, but not good standard.

Railways and drainage/sewage plant achieved the mark 2, which means that the plant is in such poor condition that functionality is threatened. In the mid-area, 3 we find municipal buildings, health institution buildings, national and county roads, municipal roads and water supply plant. Airports, refuse handling, energy production and energy distribution all score 4, which shows that Norway also has some good plant.

The report also revealed that maintenance has fallen way behind, in particular in the case of drainage/sewage works, railways and municipal buildings. The estimated total investment necessary to achieve acceptable levels here is more than NOK 800 billions. RIF took the initiative to the report because decisions concerning investments must be based on knowledge of the actual state of the buildings and plant, and the degree to which they meet with current and future requirements. It is therefore with great pleasure that we note that SoTN has achieved status as a reference work for the media, politicians and other organisations. It is amongst other things often quoted in connection with proposals for the national budget for 2011 and in a public report published in November on how climate change is affecting the Norwegian infrastructure. RIF plans to update the report a few years down the line.

A number of exciting projects

Cultural buildings: Major investments are being made in new cultural buildings. The new National Museum in Oslo, key cultural buildings in Kristiansand, Stavanger and in other towns and cities are in the course of planning and construction.

Hospitals: New construction and rehabilitation of hospitals in all health regions in Norway. The largest projects in this sector are Haukeland Hospital in Bergen, Nordlands Hospital in Bodø, the new Østfold Hospital and other hospitals are under planning.

Roads and railways: Several motorway projects in and around larger towns and cities. Further expansion of the motorway network in the Eastern Region and bridge/tunnel projects in order to link

regions more effectively and to reduce avalanche hazards. Upgrades and construction of railways, in order to improve punctuality and to increase capacity.

Energy: Norwegian energy and power production has traditionally been based on hydroelectric power. Several challenging and exciting projects are under way, investments are being made in several new hydroelectric plants, older generating plants are being refurbished to increase generating capacity and a number of new mini power stations are under construction. The capacity of the transmission network (the National Grid) is to be increased. In addition to this, many new and exciting projects in the field of alternative energy forms such as offshore wind power, onshore wind power, biogas and power and thermal solar cell generating and storage plant. Major investments will depend on the implementation of the EU Directive on Renewable Energy and the further development of the framework for green certificates.

The new airport terminal at Oslo – Gardermoen is under planning. A terminal building, taxiways and aircraft parking stands with the accompanying technical infrastructure, together with the public access side that encompasses access roads, traffic courtyards, indoor parking facilities and technical infrastructure

International projects: There is a great deal of competition and major economic and ethical risk associated with foreign aid projects. This issue, along with the increasingly global scope of aid and Norwegian foreign aid authorities' framework agreements with other public enterprises, research institutions and ministries that are exempt from competition, has meant that Norwegian consulting engineer companies have altered their strategy for their international enterprises.

These changes have led to a move away from pure aid projects, towards involvement in investments in more developed countries and in purely commercial projects involving lower risk. The export share in 2004 was close to 10 %; however it is expected to be around 5 % in 2010.

Restructuring in the domestic market continues – where to now?

Major restructuring in the consultancy branch is currently taking place in the Nordic Region and Europe – with a trend towards the creation of increasingly larger international enterprises. We see the same trend in Norway.

The situation in Norway is that more than 40 % of the branch is now wholly or partially owned by other Nordic enterprises, and more than 70 % of employees in the branch work for the 6 largest companies.

Restructuring of the Norwegian market is characterised by the fact that large companies purchase smaller local enterprises to serve a local market and to create an interdisciplinary resource base “in-house”, in order to meet the manpower requirements of major national projects. We have not seen the same clear international strategy from major Norwegian consulting enterprises. One tends to view the Nordic Region as the domestic market and has strategies for this. Apart from acquisitions in the Nordic Region, little is happening.

Norconsult AS - which is the largest consultancy company in Norway, with an expected turnover of NOK 2.0 billion – purchased Techno Consult Møre AS in March. In September and October the landscape architect company VEST landskap AS in Sogndal and Hardanger Consult AS were acquired. At the same time the company Pro Teknologi AS was acquired.

In January Multiconsult AS took over the company IndustriPlan.

Also in January, Rambøll Norge acquired the company SBV-Consult. In May the company bought Ingeniørservice AS in Rogaland and Polarplan in Finnmark. A little later the company also acquired Rail X, one of Norway's leading centres of expertise in rail transport.

In 2010 SWECO purchased the company Effekt RI in Northern Norway

Cowi acquired the company Sørlandskonsult in June, and in the same month purchased 30 % of Aviaplan AS, a company engaged in airport planning.

In April Asplan Viak entered into an agreement with Agenda Kaupang on strategic co-operation in the areas of expertise social analyses and social planning. Asplan Viak also purchased the company KanEnergi.

The company PTL changed its name to Faveo as a result of the merger with the Swedish company Swepro.

Clas Svantesson, RIF

De 100 största norska arkitekt-, teknikkonsult- och industrikonsultkoncernerna

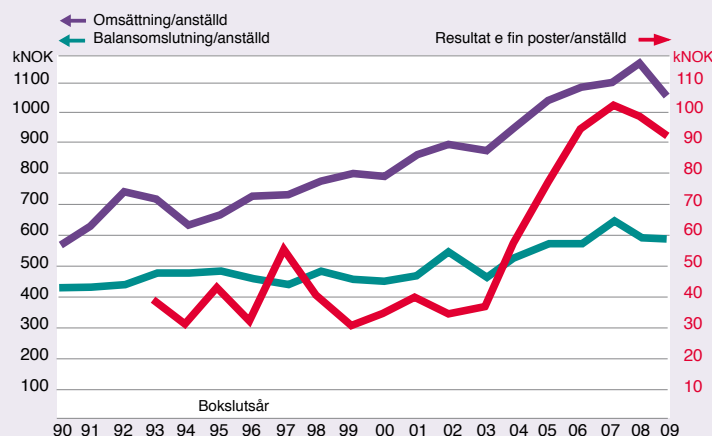
				Verk-	Bok-	Omsätt-	(före-	Medel	Balansom-	Koncernchef/VD
09/10	08/09	Koncern		samhet	slut	ning	gående)	antal	slutning	(december 2010)
						MNOK		anställda	MNOK	
RIF	1	1	Norconsult AS-koncernen	MD	09	2012,6	1911,4	1770	1029,4	John Nyheim
RIF	2	3	Multiconsult (IndustriPlan, jan 2010) proforma	MD	09	1189,8	1104,1	1089	737,1	Sverre Qual
RIF	3	4	SWECO Norge AS	MD	09	1061,3	988,5	906	566,9	Vibecke Hverven
	4	2	Reinertsen Engineering	MD	*09	1029,6	1107,8	881		Erik Reinertsen
RIF	5	5	Rambøll Norge AS	MD	09	960,1	897,1	999	396,8	Ole Petter Thunes
RIF	6	6	COWI AS	MD	09	791,7	737,6	681	409,5	Treje Byglad Nikolaisen
RIF	7	7	Asplan Viak koncernen	CE,Env,A	09	551,7	540,6	573	274,5	Øyvind Mork
RIF	8	12	Faveo Management AS (fusion PTL & SWEPRO från Sverige) PROFORMA	PM	09	370,0	179,3	286	97,8	Sven Erik Nørholm (Norge), Miguel Guirao (koncern)
RIF	9	9	Dr. Ing. Aas-Jacobsen A/S - koncern	CE, PM	09	263,4	248,0	113	120,6	Trond A. Hagen
RIF	10	13	Hjellnes Consult AS	MD	09	196,2	171,8	141	108,2	Geir Knudsen
	11	10	LINK Signatur Gruppen	A, PM	09	168,4	186,7	156	76,7	Siri Legernes
	12	14	Techconsult AS	PM,I	09	154,2	167,6	81	46,3	Ronny Meyer
	13	8	Snøhetta AS	A	09	145,6	316,9	90	67,3	Ole E. Gustavsen
	14	18	OEC Consulting AS	Enr,I,PM	09	142,8	125,9	56	62,3	Knut Hegge
	15	15	OPAK A/S	PM,Env,Enr,E	09	132,4	138,6	132	38,9	Jan-Henry Hansen
	16	17	DARK Gruppen Arkitekter AS	A	08	127,0	112,0	120		Kjell Fek Østlie
RIF	17	21	ÅF Norge bolagen	M,E,Enr, I	09	125,0	112,4	116	53,6	Ove Guttormsen
RIF	18	11	Dr. techn. Olav Olsen A.S	CE, Enr,Env, PM	09	116,2	186,7	91	58,1	Tor Ole Olsen
	19	16	Narud-Stokke-Wiig A/S (koncernen)	A	09	114,4	130,2	95	42,0	Ole Wiig
	20	20	Teleplan Consulting AS	E	09	111,1	114,5	53	61,1	Asgeir Myhre
RIF	21	23	Agder Energi Nettkonsult AS	Enr	09	99,5	100,0	63	92,6	Kjell Myrann
RIF	22	24	Barlindhaug Consult AS (konsultbolaget)	MD	09	92,5	90,0	88	56,4	Arnor J. Jensen
	23	22	Kongsberg Devotek AS (delägt av Semcon AB)	I	09	90,7	101,9	87	29,2	Per Håvard Kleven
RIF	24	25	Erichsen & Horgen A/S	M	09	84,1	80,2	79	47,8	Jon Kåre Beisvåg
RIF	25	26	Holte Consulting As	PM,CE,Enr	09	79,6	80,2	55	41,8	Are Strøm
RIF	26	28	ViaNova Plan og Trafikk AS	CE,PM	09	72,7	63,9	48	40,2	Tor Erik Saltnes
RIF	27	27	Myklebust AS	CE, PM	09	64,4	64,5	64	35,4	Børge Bertelsen
	28	30	Niels Torp AS Arkitekter	A	09	59,3	62,0	53	40,0	Niels A. Torp
RIF	29	37	A.L. Høyer AS	PM, CE	09	58,0	48,2	46	26,8	Liv Odden
	30	31	Arkitektkontoret Hille+Melbye A/S	A,PM	09	57,4	59,5	43	18,5	Melvin Eiesland
	31	47	Kåre Hagen konsernen	PM	09	55,1	39,8	42	22,7	Arne Surén
	32	19	Rambøll Oil & Gas AS (dt Rambøll Danmark)	Enr,I	09	52,4	125,8	54	78,2	Henning Flingtorp
RIF	33	45	ECT AS	E,PM	09	50,7	41,1	49	22,5	Jan Henning Quist
	34	33	Arkitektfirmaet C.F. Møller Norge AS	A	09	50,6	54,3	40	17,6	Solveig Anette Erdahl
	35		BGO Arkitekter AS	A	09	47,7	63,3	55	24,3	Sverre Svendsen
	36	29	Medplan AS arkitekter	A	09	47,7	63,3	55	24,3	Randi Mandt
	37	43	Lund & Slaatto Arkitekter AS	A	09	47,3	43,0	35	20,5	Bjarne Bjørnstad
	38	39	Lpo Arkitekter As	A	09	43,3	46,7	47	17,4	Lisbeth Halseth
	39	38	Arkitekterne Astrup & Hellern AS	A	09	39,2	48,1	28	20,8	Åke Letting
	40	40	Lund Hagem Arkitekter AS	A	09	38,7	46,0	35	18,0	Svein Lund
RIF	41	48	Sjåtil & Fornaess AS	CE,A,PM	09	38,3	39,1	34	14,1	Dag Fornaess
	42	36	AMB Arkitekter AS	A	09	37,2	49,2	28	12,4	Michael Bowe
RIF	43	69	PABAS Ingeniør P.A. Bakkejord A.S	CE,PM,A	09	37,0	26,1	16	17,0	Ketil Bakkejord
RIF	44	49	RG-prosjekt AS	CE,Env, PM	09	36,2	38,3	38	13,8	Atle Romstad
	45	67	Techni AS	I	09	34,9	27,2	32	18,1	Dag Almar Hansen
	46	41	Heggelund & Koxvold Arkitekter AS	A, PM	09	34,4	44,3	28	19,0	Jon Heggelund
RIF	47	46	F.Holm A.S (del av NEAS ASA sedan nov 2007)	PM	09	33,9	40,0	23	8,9	Gregers Barfod
	48	34	Poyry Forest Industry AS	I	09	33,8	51,3	32	16,0	Espen Chr. Huth
	49	51	Solem Hartmann Arkitekter AS	A	09	33,3	33,1	34	19,3	Lars Meland
RIF	50	55	Brekke & Strand AS	Env	09	32,9	30,7	25	13,0	Ingjerd Elise Aaraas
	51	44	IndustriConsult AS	I,MD	09	30,5	41,5	17	15,0	Jørgen E. Andersen
	52	56	Rambøll (Aros) Arkitekter AS	A	09	30,1	26,6	31		Ingeborg Hovland
RIF	53	58	Bygganalyse AS	PM	09	30,0	29,6	24	17,6	Frank Henry Roberg
RIF	54	70	Dimensjon Rådgivning AS	Env, CE, PM	09	29,8	25,4	28	12,9	Njål Erland
RIF	55	61	Nordplan AS	CE,A	09	29,7	27,3	36	8,8	Svein Rotevatn
RIF	56	57	Sivilingeniør Knut Finseth AS	CE	09	28,8	29,8	30	13,7	Pål Jevanord
	57	60	Arkitektkontoret Børve og Borchsenius	A, PM,CE	09	27,5	28,7	29	18,5	Jan Olav Horgmo
	58	32	Arcasa Arkitekter AS	A	09	27,3	54,9	25	10,5	Per Erik Martinussen
	59	53	Per Knudsen Arkitektkontor AS	A	09	27,2	32,8	29	11,7	Nina Kielland
RIF	60	64	Prosjektutvikling Midt-Norge AS	PM,CE,E,M	09	27,1	27,3	22	13,3	Odd J. Tillerli
RIF	61	68	A.L. Høyer Skien AS	PM, CE	09	26,8	26,7	15	7,5	Jörn Elinar Lindgren
	62	52	HRTB A/S Arkitekter	A	09	26,7	33,0	20	18,9	Ola Mowe
	63	42	Poyry Energy AS	Enr	09	26,5	43,5	12	11,1	Per A. Sjursæther
	64	66	Eliassen og Lambertz-Nilssen Ark. AS	A	09	25,8	27,3	22	21,4	Anne Guri Grimsby
RIF	65	92	EIC Engineering	PM, E	09	25,5	19,1	9	5,8	Erik Mortensen
RIF	66	61	Sørlandskonsult AS	MD	09	25,3	28,2	26	11,4	Vidar Valen

RIF = Medlem i RIF, Rådgivende Ingeniørers Forening. (*) = jämförbar uppgift saknas/proforma/bedömd. – = uppgift saknas.

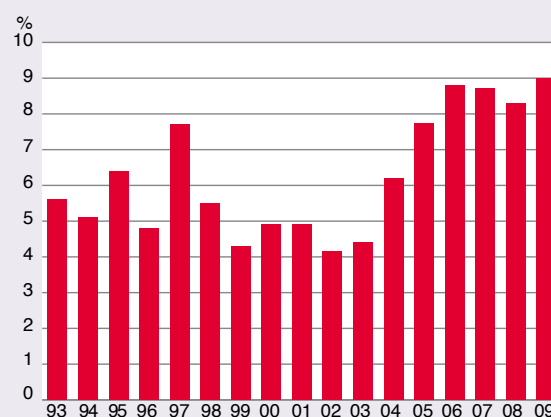
PM = Projektledning, A = Arkitektur, CE = Bygg- och anläggningsteknik, Env = Miljö, Enr = Energi, E = Elteknik, M = VVS-teknik, I = Industriteknik, MD = Multi Disciplin.

09/10	08/09	Koncern	Verksamhet	Bokslut	Omsättning MNOK	(föregående)	Medelantal anställda	Balansomslutning MNOK	Koncernchef/VD (december 2010)
RIF 67	72	Itech AS	M,E	09	25,2	23,8	19	10,5	Håvard Olsen Winger
68	97	Arkitektgruppen CUBUS A/S	A	09	24,9	18,4	27	10,8	Erik Wald-Jacobsen
RIF 69	50	Artec Prosjekt Team AS	CE, PM	09	24,6	34,1	26	10,4	Per Steffen Reigstad
70	73	Ingeniørfirmaet Malnes Og Endresen AS	E	09	24,3	23,1	22	8,7	Roger Malnes
RIF 71	77	Ingeniør Per Rasmussen AS	E	09	24,2	22,3	15	18,0	Per H. Rasmussen
RIF 72	75	Gcon AS	CE	09	23,7	22,5	13	8,3	Lasse Grødum
RIF 73	78	Planstyring AS	PM, CE	09	23,7	22,2	23	10,4	Reidar Grande
RIF 74	89	Staerk & Co AS	PM	09	23,3	19,6	20	1,3	Jan Lindland
75	59	L2 Arkitekter AS (fd Lunde & Løvseth arkitekter A/S)	A	09	22,6	28,9	16	13,5	Jon Flatebø
76	95	oKAW AS Arkitekter	A	09	22,6	18,6	20	9,7	Else Wehler
RIF 77	54	Techno Consult Møre AS	M, E, Env, PM	09	22,1	26,9	5	9,8	Einar Meisfjord
RIF 78	74	Siv.ing Stener Sørensen AS	CE	09	21,9	22,6	23	16,1	Bo Gunsell
79	79	Abo Plan & Arkitektur As	A	09	21,8	22,1	20	10,1	Lars Christensen
80		Arkitektgruppen Lille Frøen AS	A	09	21,8	19,6	15	13,6	Hanne Bauck
81	85	Meinich Arkitekter AS	A	09	21,5	21,0	13	6,7	Are Meinich
82	71	Solheim + Jacobsen Arkitekter AS	A	09	21,2	24,2	26	13,9	Anne Sudbø
RIF 83	87	ViaNova Kristinasand AS	CE	09	21,0	20,0	14	8,0	Tore A. Hals
84		HLM Arkitektur & Plan AS	A	09	20,4	14,4	13	7,4	Marie Louise Lekven
85	84	Kristiansen & Bernhardt Arkitektur Interiør AS	A	09	20,4	21,1	25	9,7	Thorvald Veire Bernhardt
RIF 86	91	ElectroNova AS	E	09	20,2	19,1	14	15,3	Trond Einar Kristiansen
RIF 87	90	Sivilingeniør Karl Knudsen As	PM, CE	09	20,0	19,5	18	6,8	Arnstien Garli
RIF 88		Stavsengs Ingeniørfirma AS	PM,CE	09	19,9	18,0	17	13,9	Svein Inge Stavseng
89	96	Ottar Arkitekter AS	A	09	19,83	18,5	17	8,8	Tom Hauland Ottar
90	76	Arkitekterne Halvorsen & Reine AS	A	09	19,6	22,4	21	17,1	Karin Aarstrand Reine
91		Reiulf Ramstad Arkitekter A/S	A	09	19,6	12,4	12	11,2	Reiulf Daniel Ramstad
92	83	A-Tek AS Ingeniørfirma	Enr, I, M	09	19,5	21,1	17	9,8	Jonny Edvardsen
93		Stormorken & Hamre AS	CE	09	19,1	13,8	10	10,6	Jan Kristoffer Slåtten
94		Kristin Jarmund Arkitekter AS	A	09	18,8	16,2	15	5,4	Ola Helle
95		Arkitektkontoret Nils Tveit AS	A	09	18,6	15,6	10	11,8	Nils Tveit
RIF 96		Geovest Haugland	CE	09	18,6	16,5	19	7,9	Hilde Aspås
97	80	Brandsberg-Dahl's Arkitektkontor AS	A	09	18,1	22,1	17	12,0	Hans Jørgen Mo
RIF 98	93	Roar Jørgensen AS	PM,CE	09	17,8	19,1	21	8,9	Roar Jørgensen
RIF 99		CoNova AS	CE	09	17,8	17,6	10	9,3	Arne H. Winther
RIF 100	94	SBV Consult AS	CE	09	17,4	18,8	19	9,7	Per Arne Søgård

De 30 största norska koncernerna

Vinstmarginal

Generellt gäller att det är vanskligt att rakt av jämföra nyckeltalen för de största företagen med motsvarande för de mellan stora och mindre. I de senare företagen betyder de, ofta många, delägarnas omfattande arbetsinsatser relativt sett mycket för företagens omsättning och resultatnivå per anställd.

För företagen 31-100 i förteckningen ovan ökade omsättningen år 2009 med 2,6 % till ca 2 058 MNOK (2 112 MNOK 2008). Antalet anställda ökade med 1,4 % till 1 736 (1 712). Omsättningen per anställd minskade därmed till 1 185' NOK (föregående 1 234). Resultatet före skatt minskade till 86' NOK/anställd (142 NOK). Räknat som vinstmarginal ger detta 7,3 % (11,5 %). Genomsnittlig balans per anställd var ca 586' NOK (560 NOK).

Nyckeltal för de 30 största koncernerna (föregående år)

Omsättning/anställd	1 053' NOK	1 169' NOK
Resultat efter finansiella poster/anställd	92' NOK	98' NOK
Balansomslutning/anställd	594' NOK	599' NOK

Omsättningen för de 30 största koncernerna minskade med 4,1 % till 9 292 MNOK (9 687 MNOK 2008). Med samma räknemetod ökade medelantalet anställda med 6,5 % till 8 821 (8 284). Resultatet före skatt blev ca 92' NOK/anställd (98' NOK föregående år). Vinstmarginalen för de 30 största företagen ökade 2009 till 9,0 % (8,3 %).

The Association of Consulting Engineers, FRV

The Association of Consulting Engineers (FRV) is the trade and employers' association for consulting engineering firms in Iceland. FRV is a negotiating body that engages in negotiations with the labour unions that represent the interests of engineers and technicians. The current wage agreements were to expire at the end of April 2009, but as a result of the economic crisis they have been extended with no changes for the time being. FRV has 25 member firms with a total of approximately 950 employees, and represents some 85% of the available resources in the sector. FRV aims to support its member firms by contributing to the improvement of their general business and working conditions, and by improving the profile of the industry and its recognition in general. FRV is attempting to increase the visibility of engineering consultants and to keep attention focused on the importance of good consultancy and quality design. The primary condition for membership of the association is that the member firms have a certain minimum number of employees with the stipulated expertise and experience in consultancy.

FRV endeavours to improve the working conditions of engineering consultants by maintaining an influence on the terms of standard agreement, insurance, etc. and by disseminating information to the member companies.

Magnús Baldursson, FRV

FRV is a member of FIDIC (Fédération Internationale des Ingénieurs-Conseils) and EFCA (the European Federation of Engineering Consultancy Associations).

FRV's homepage: www.frv.is.

FRV's address: Engjateigur 9
IS-105 Reykjavik
Iceland
Tel: +354 553 4200
Fax: +354 553 9480
E-mail: frv@frv.is

The Trade and Employers' Organisation for Architectural Firms, FSSA

FSSA is the trade and employers' association for architectural firms in Iceland, and is a negotiating body that engages in negotiations with the architects' labour union. The current wage agreement for architectural firms was due to expire at the end of February 2009, but due to the state of the economy it has been extended with no changes for the time being. FSSA has 28 member firms which have decreased drastically in size because of the economic crisis in Iceland. FSSA represents some 80% of the available resources in the sector.

FSSA aims to support its member firms by contributing to the improvement of their general business operations, increasing their visibility and by improving the profile of the industry and its recognition in general.

FSSA works in close co-operation with FRV. The associations share office space and FRV services the association on a daily basis.

FSSA's homepage: www.fssa.is.

FSSA's address: Engjateigur 9
IS-105 Reykjavik
Iceland
Tel: +354 553 4200
Fax: +354 553 9480
E-mail: fssa@fssa.is

Deep recession on the Icelandic market

Since October 2008, the Icelandic economy has been in a deep recession. The adaptation of businesses and households to a new reality has been, and will be, difficult. Decreased value of assets, pay cuts and lost jobs is the reality for many. Domestic demand dropped more in 2009 than ever before in the history of the Icelandic State (independent in 1944). Private consumption is projected to rise in 2011, but remains low while households take on more debt and less income. The value of the currency has stayed low throughout 2010, thereby stimulating exports. A stronger global economy has also had a positive effect on the export of goods and services. It is predicted that the economic growth rate will be back on the positive side from 2011 onwards.

There has been a substantial decrease in the operations of consulting firms, in

architecture and engineering, in Iceland during 2009 and 2010. They have had to lay off many employees over the past 12 months, and many of the smaller firms are down 30-50% in size. The larger engineering companies appear to be managing better than the small or medium sized companies. The larger firms, with 200-400 staff, are more involved in industrial projects that are ongoing, and have also been able to gain a stronger foothold in foreign markets at the same time as the Icelandic State, municipalities and most of the private sector have almost come to a standstill as far as new projects are concerned. The ongoing design of a new hospital in Reykjavik is one of very few exceptions.

Some of the plans for projects in energy-intensive industrial projects and energy production projects that were on the drawing board in 2009 have been de-

layed, while new projects in this area are already at the design stage.

Architectural firms were badly hit by the financial crisis in the autumn of 2008. There was almost a total stop in residential and office building projects. The firms have decreased substantially in size and some architectural firms have gone bankrupt. Because of overcapacity in the building sector it is foreseen that the architectural firms will still be facing problems in 2011 and 2012, although the situation will slowly improve over the next few years.

Operating performance of FRV's member firms in 2009

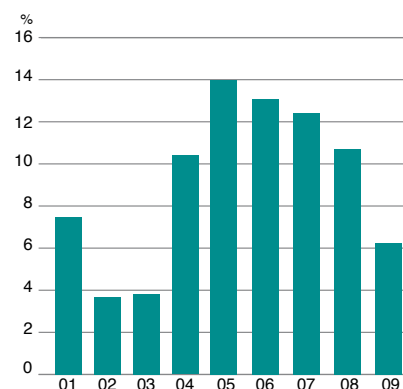
According to a survey carried out by FRV, the total turnover for 2009 was ISK 11.147 million, a decrease of more than 36% from the previous year. The average profit among member firms

was 6.7% of the turnover for 2009, as opposed to 10.7% in 2008. The average profit and total turnover for the past several years can be seen from the graphs below. No similar survey has been made by FSSA for the architectural firms.

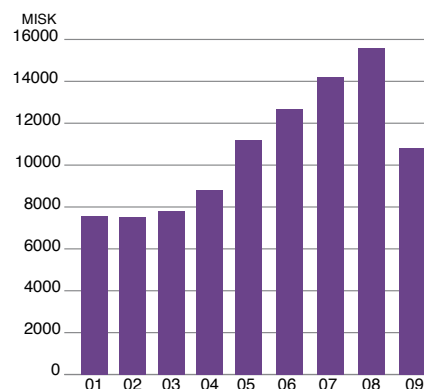
Magnús Baldursson, FRV

FRV memberfirms

Profit

Total turnover (estimated)

Island – 20 största arkitekt-, teknik- och konsultföretag

Alla siffror är i isländska kronor och motsvarar kalenderåret 2009. Huvudaktiviteterna presenteras i ordning enligt inbördes storleksfördelning.

09/10	08/09	Koncern	Verksamhet	Omsättning	(föregående)	Medel- antal anställda	Balans- omslutning	Koncernchef/VD
FRV	1	1 Mannvit hf	MD	3838	6500	360		Eyjólfur Árni Rafnsson
FRV	2	2 Verkis hf.	MD	3105	4116	275	1943	Sveinn I. Ólafsson
FRV	3	3 Efla hf.	MD	2970	3429	192	1438	Guðmundur Þorbjörnsson
FRV	4	4 Almenna verkfræðistofan hf.	MD	654	994	62	380	Helgi Valdimarsson
FRV	5	5 VSÓ Ráðgjöf ehf.	MD	500	840	50	310	Grimur Már Jónasson
FRV	6	7 Hnit hf.	PM, CE, Enr	307	577	36	129	Harald B. Alfreðsson
FSSA	7	6 THG Arkitektar	A, PM	252	608	17	217	Halldór Guðmundsson
FRV	8	10 Verkfræðistofa Suðurnesja ehf.	CE, Enr, PM, E	179	288	19	132	Brynjólfur Guðmundsson
FSSA	9	15 Tark - Teiknistofan ehf.	A	175	251	17	72	Ivon Stefán Cilia
FRV	10	9 VSB verkfræðistofa ehf.	CE, M, PM, E, Enr.	160	420	24	53	Stefán Veturliðason
FRV	11	17 VJI ehf.	E, Enr, I, PM	150	208	17	10	Magnús Kristbergsson
FSSA	12	8 Arkís ehf.	A	148	501	21	3	Þorvarður Lárus Björgvinsson
FRV	13	14 Ferill ehf., verkfræðistofa	CE, PM	130	260	21	30	Ásmundur Ingvarsson
FSSA	14	12 ASK arkitektar ehf.	A	125	278	12	45	Páll Gunnlaugsson
	15	18 Verkfræðistofa Norðurlands	MD	113	164	13	59	Eiríkur Jónsson
FSSA	16	11 Batterið ehf.	A, PM	112	283	20	2	Guðmundur Ósvaldsson
FSSA	17	20 Gláma Kím	A, PM	60	120	8	30	Árni Kjartansson
FSSA	18	13 VA arkitektar	A	50	269	8	31	Heba Hertervig
FSSA	19	19 Arkþing ehf.	A, PM	47	152	7	18	Hjörtur Pálsson
FSSA	20	16 Arkitektur.is	A	32	237	8	82	Helga Benediktsdóttir

Nyckeltal för de 20 största koncernerna (föregående år)

Omsättning/anställd	11,05	MISK	13,55	MISK
Resultat efter finansiella poster/anställd	0,59	MISK	1,19	MISK
Balansomslutning/anställd	4,20	MISK	6,68	MISK

Omsättningen för de 20 största koncernerna var ca 13 100 M\$ (20 500 M\$ föregående år) och medelantalet anställda 1187 (1512). Vinstmarginalen uppgick till 5,34 % (8,72 %).

SKOL in brief

SKOL is a professional and employers' association for independent and private consulting firms with a membership of 223 consulting engineering and architect firms. SKOL member firms employ some 13 500 personnel in Finland and their foreign subsidiaries employ some 8000 people abroad. Many SKOL members belong to international groupings, which together employ over 55 000 staff all over the world.

SKOL aims to promote professional and independent consulting engineering, to improve the preconditions for consulting and to monitor the interests of the members both in Finland and abroad. The principal goals are to guarantee high quality and to develop efficiency, profitability and solidity. The association highlights quality as being the main criterion in the selection of consultants.

The strategic themes in the SKOL action plan for 2010 are:

- SKOL members have skilled, educated and developing resources.
- The SKOL sector is visible, appreciated and has a good image.
- Consulting engineering markets are functional and competition is fair.
- Labour markets and conditions are flexible and encouraging.
- SKOL member firms are competitive, progressive and profitable.

As a consequence of the economic recession, special consideration is given to proactive measures in the market changes and working environment, as well as to flexible employment conditions and the use of resources.

SKOL is a member of the International Federation of Consulting Engineers, FIDIC. The association adheres to the principles of FIDIC, and the members of SKOL are required to meet the standards of codes and practices as well as the membership qualifications of FIDIC. SKOL is also a member of the European Federation of Engineering Consultancy Associations, EFCA, and cooperates with consultancy associations in neighbouring countries within Scandinavia and the Baltic area.

Timo Myllys, SKOL

SKOL member firms must act impartially in commercial, manufacturing and contracting operations, and must have practised independent engineering, architecture or some other form of consulting for at least a year. The executives and senior consultants of a member firm must be full-time consultants and have adequate education and experience in their special fields.

SKOL capacity represents two thirds of the total consulting engineering capacity in Finland. Currently, the annual invoicing of SKOL's member firms amounts to approximately EUR 1200 million. Building construction accounts for 38 per cent, municipal engineering for 27 per cent and industrial projects for 32 per cent of domestic works. Approximately 23 per cent of all turnover comes from foreign operations. Finnish consulting engineers have references in more than 100 countries on all continents.

The 13 500 personnel employed in SKOL member firms have a high level of education. Some 70 per cent of them have a university or technical college degree. The 25 largest firms, with over 100 employees, have a total staff of 10 000, another 24 medium-sized companies with between 30 and 100 employees have 1 500 staff and 174 small firms with fewer than 30 employees employ about 2000 staff.

Address: Tapiolan Keskustorni
FIN-02100 Espoo
Tel: +358-20 595 5100
Fax: +358-20 595 5111
E-mail: skolry@skolry.fi
www.skolry.fi

A quarter of the firms expect domestic markets to increase next year, and half of them anticipate a growth in exports. A few firms still expect a decrease in both domestic and export markets. The most pessimistic expectations are reported in domestic infrastructure.

Turnover is forecast to remain this year on a level of EUR 1,200 million, as in 2009. The building sector may experience minor growth and the industrial sector a minor decline.

Russia still number one for exports in 2009

Foreign turnover of EUR 280 million came mainly from companies active in the industrial sector, which invoiced EUR 190 million – or 70 per cent of the total. Building engineering firms had foreign work worth EUR 25 million and civil engineering firms work valued at EUR 30 million. The remainder of the foreign income, EUR 35 million, came from development projects in education, health, the social sector and other sources.

European countries, including Russia, accounted for approximately 65 per cent of foreign turnover and Asian countries for 19 per cent. Finnida development-financed projects generated EUR 22 million in exports compared to the EUR 18 million of the previous year. The five most important export countries were Russia, Germany, Sweden, China and the USA.

Results achieved by SKOL member firms down in 2009

The results in turnover achieved by SKOL member firms in 2009 show a 14 per cent decrease compared with 2008. The number of personnel employed by SKOL members totalled 13,500 in spring 2010, which was seven per cent lower than the year before.

The economic results in fact declined by as much as two thirds compared with the previous year's high level. In 2009, the operating profit made by SKOL member firms was 5.3 per cent and the operating margin was 7.1 per cent. The overall result was reduced mainly by the growing manpower expenses and the decrease in financial income.

SKOL members anticipate low growth

According to SKOL forecasts, the sector is gradually moving in the direction of growth, especially in the building sector. The volume of orders in hand among consulting engineering firms has increased by four per cent since spring 2010. By October 2010, the total order volume for all sectors represented on average five months' work instead of the four month volume reported in April.

Although domestic orders for infrastructure have decreased since April 2010, exports have grown. The building sector appears to have recovered already, and the domestic market seems to be slowly expanding from a rock-bottom level. Export industries are still in recession with approximately four months of orders in hand, but expectations for an expanding market are good.

The total turnover generated by SKOL member firms in 2009 was EUR 1 200 million, which represents a 14 per cent decrease from the previous year. Domestic turnover amounted to EUR 920 million, which is a decline of eight per cent, and foreign turnover was approximately EUR 280 million, which is equivalent to a decrease of some 30 per cent.

The domestic turnover of EUR 920 million came mainly from building sector firms, which invoiced EUR 350 million, and from engineering firms in the industrial sector, which invoiced EUR 290 million. The civil engineering sector generated EUR 245 million in domestic invoicing, with the remaining EUR 35 million coming from education, management consulting and other sources.

A 3 % growth in GDP for 2010 but 8 % unemployment

Finland's economy has picked up during the course of the year. If the recent growth rate were to continue until the end of the year, Finland's GDP would grow by as much as 4 % and industrial output by 14 %. Construction volumes and revenues have also begun to recover, and the demand for construction products has picked up. The Ministry of Finance raised its GDP forecast for this year to 2 per cent and to 3 per cent for next year.

As with industrial output, the turnaround in foreign trade is also strong. Imports and exports fell during the recession, and now both are growing again at the same time. Trade surpluses diminished, but at no stage did the value of imports exceed the value of exports.

Economic recovery and the fiscal policy measures adopted to support recovery will help the employment situation in 2011. The number of jobs will rise in both industry and services. Even though the total number of unemployed is falling, the number of long-term unemployed may rise if there is a mismatch between the labour supply, on the one hand, and the need for labour in different regions and industries, on the other.

The unemployment rate will decrease to 8.2 % from over 9 %. The employment situation will improve further in 2011. Unemployment and employment rates

will revert almost to the exceptionally strong figures seen in 2008, with the possible exception of long-term unemployment.

No increase in public investment

Public investment as a proportion of total investment in Finland is less than 15% and falls below 3% of total domestic demand. Central government investment consists mainly of civil engineering investment, whereas most of the investment from local government goes into non-residential building construction. The local government sector accounts for two-thirds of public investment.

In 2010, public investment will be depressed primarily by the fact that investment by employment pension funds is expected to return to normal levels from the exceptionally high figures last year. The value of state investment increased by 17% from 2007 to 2009, and it is projected that investment will continue to remain at this level throughout next year.

Six new transport projects will be launched in 2011. The largest ongoing public investment projects are the Western Metro Extension and the Ring Rail Line. Local government investment is expected to fall somewhat in 2010 due to the tighter economic situation. However, over the next few years it is anticipated that investment will remain at its current high level because of necessary renovation works, increasing service needs in population growth centres and ongoing structural reforms.

Inventory investment in decline

In manufacturing, the value of finished products inventories fell by almost 15 % in the space of one year. Inventories of raw materials and intermediate products declined more sharply than finished products inventories. The decline in inventories was most noticeable in the forest industry and traditional metal industry. In the chemical industry, the value of finished products inventories started rising towards the end of the year.

The value of new orders received in industry has risen, thus improving the outlook for industrial output. The recovery in demand will probably persuade industries to prepare for growing

demand, among other ways by increasing their inventories. Consequently, it is assumed that the value of raw materials and intermediate products inventories will no longer fall this year. The development of finished products inventories will depend above all on the development of final demand, but it is unlikely that the projected upturn in demand will significantly increase the impact of inventories on total output growth.

Construction output is slowly increasing

In 2010, construction output will return to growth driven by the increase in housing construction. According to the Business Tendency Survey, the situation in the construction sector remains weaker than normal, but output is on the increase and recruitment is up. Furthermore, it is projected that the recovery will continue during the latter part of the year. The volume of new building construction is expected to rise significantly during the year. The number of new housing starts during the current year is estimated to be between 28,000 and 30,000, and the figure is expected to remain within this range throughout the forecast period.

The main focus of production will shift to market-financed housing, but with the incentive measures still in place interest in state-subsidized housing production will also remain strong. The forecast for 2010 is that work will be started on some 10,000 state-subsidized housing units, including intermediate rental housing units. State-subsidized production will fall appreciably next year following the withdrawal of incentives.

Non-residential building construction will be low during 2010 because there is no shortage of space and new jobs are only being created slowly. New industrial and warehouse construction is suffering from the low level of economic activity and will continue to decline this year. The annual figure for the number of planning permits is still no more than 7 %. Planning permits for public service premises reflect a continued growth trend. Despite the turnaround this year, the volume index for other building construction is expected to continue to fall.

Residential renovation work is steadily increasing on the back of incentive measures. It appears that working hours for renovation work as a proportion of total working hours in building construction have begun to decrease. Renovations of other buildings are still on the decline. The civil engineering outlook in 2010 remains weak, even though there have been some signs of improvement. It is expected that the decline in infrastructure development will come to an end during the current year. The marked rise in new housing starts is boosting the amount of site preparation work, which will experience a further upswing when production-related construction turns around.

A number of major projects are underway in the southern parts of the country and gearing up for an active period over the next few years. Rail projects, waterborne traffic and mining developments are all on a growth curve, whereas the development of road and energy networks is declining. Local government infrastructure investment may be limited by economic stringency in some municipalities.

Output expectations for 2011 are on the rise and the improving economic outlook will begin to feed through into non-residential building construction. Construction output will accelerate to two per cent next year with the growth of the whole construction sector. Work on large business premises, which is not yet reflected in the statistics, will continue during 2011, and several other similar projects will be launched once the uncertainty over economic development subsides. Civil engineering output will accelerate as non-residential building construction kicks into gear. The recovery in construction will improve employment figures and thereby reinforce the upward spiral in the whole national economy. In 2012, construction will continue to grow at more or less the same rate, but already growth has begun to slow in all other sectors apart from civil engineering, where new rail and road projects are progressing with full employment rates.

Timo Myllys

ATL in brief

The Association of Finnish Architects' Offices (ATL) is an independent organisation monitoring and promoting the interest of the architectural industry. Its mission is to develop architectural services and thus improve the quality of construction and the environment. The professional membership requirements of the association are strict.

An ATL member office is professional. To be accepted as a member, the management of the office must have the highest professional architectural training and solid experience of working in the industry. The management is required to work full-time in planning, design or related consultation.

An ATL member office is experienced. Prior to applying for membership, the office is expected to have provided independent designing and consultation services for a minimum of three years. To further guarantee professional competence, the chief designers of the company must have a minimum of seven years' experience in the field.

An ATL member office is committed. The office leaders are required to own a majority of the company and act as the responsible management.

Construction has become an increasingly complicated industry, having to meet increasingly demanding challenges. Because of the long supply chains, it takes intense effort to secure the quality of the end result. This is why competent leadership is vital for construction and building design. The member companies of the Association of Finnish Architect's Offices have demonstrated through their training, experience

Vesa Juola, ATL

and professional ethics that they have the necessary competence and resources to meet these new challenges.

Construction and building design deserve skilled and professional management.

The medium size of ATL member office is 7,5 employees. Quite normal is that offices have more than one partner. The average amount of partners per office is 1,6 person. In 100 offices there are more than one partner.

ATL in numbers:

240	amount of members
1800	amount of people employed by members
EUR 145,2 m	total invoicing in the year 2008

Address: Runeberginkatu 5
FIN - 00100 Helsinki
Tel: +358 9 5844 4218
Email: atl@atl.fi
www.atl.fi

Market situation for architecture in Finland, 2010

The market for architectural services focuses on the design of residential buildings and the construction of public buildings.

The market has remained steady as a result of government incentive measures.

Over 1,800 personnel were employed at the 245 member offices of the Association of Finnish Architect's Offices (ATL) at the end of 2010. The domestic turnover of the member offices in 2009 was approximately EUR137.6 million, whereas in the previous year it was EUR 135.20 million. Export invoicing totalled EUR 4.1 million in 2009, compared with EUR 10 million in 2008. The export share of architect office

invoicing stagnated in 2009 and reverted to the low 3-5% levels of preceding years. Despite the critical state of the public sector economy, a sector-by-sector analysis of commissions in 2009 reveals that public building projects still account for the largest share, at 39% of total domestic invoicing (27% in 2008).

Housing construction accounts for a further 27%, while retail construction makes up 22%. The share of land planning work was 8%, industrial construction 2%, interior design 1% and other categories of work accounted for 1%. Commissions for architectural work are distributed as follows: 42% derive from the public sector, 34% have municipal

origins and an additional 8% come from the state.

The most common method of payment was time-rate pay, used for 52% of work, with 49% using it for individual groups. A fixed total pay rate was used for 42% of all work.

The volume of commissions for export remains quite modest, with foreign billing from ATL member offices accounting for approximately EUR 4.1 million in 2009, or about 3% of the total billing for the year. The significance of Asian markets is growing alongside Russian, Nordic and European ventures.

The overall state of the construction industry

The cubic metre volume of residential buildings covered by building permits increased by 30% compared to the previous year. In residential blocks of flats in particular, the cubic metre volume covered by permits increased by 40%, while detached homes saw an increase of

30%. The cubic metre volume covered by permits for public sector service buildings increased by 25% compared with the situation in August of the previous year. Permits for industrial and warehouse buildings, on the other hand, decreased by approximately a quarter.

According to Statistics Finland, the number of building permits between January and August grew by 8% from the previous year. The number of permits for residential buildings in particular increased by 51%. The cubic metre volume covered by permits for public buildings increased by a quarter compared with the same period the previous year. This healthy number of granted building permits could indicate that the construction industry has weathered the recessionary storm relatively well.

Government incentives specifically targeting the residential building sector have had a beneficial effect. It became apparent a year ago that when demand regained its momentum, projects would

once again commence at a rapid pace. This has been the case in housing production, and has led to an almost overheated situation in the capital city region. This is also clear from the almost 65% increase in the volume of rush building projects over the previous year. In August 2010, the constant-price value, or volume of ongoing building production, was up by nearly 30% year-on-year compared to the previous year. In addition to the government incentives, this growth can be attributed to the exceptionally low volume of residential building in 2009. There was continued strong growth in residential building, especially in the volume of terraced and linked house construction. In this area, growth in August was up by 138% from the same month the previous year. The construction volume for residential blocks of flats and detached houses also increased strongly in the early months of 2010 compared with the same time period a year earlier.

The construction of buildings other than residential buildings has diminished; a trend that has continued since the autumn of 2008. In August 2010, however, the situation reversed and there was a 5.5% increase in volume compared to the previous year.

Industrial and office building construction has not recovered

The construction of office and industrial buildings fell by over 20% from August 2009. Warehouse construction also decreased by 8% from the previous year.

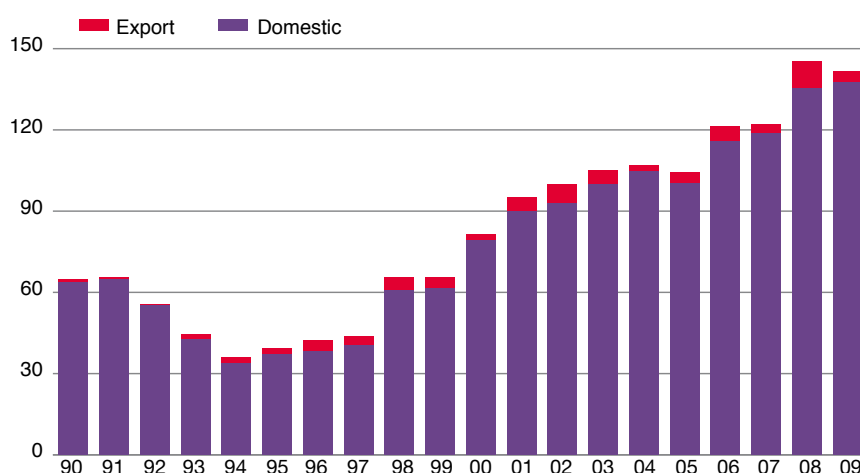
The share of renovation and refurbishment continues to expand

The share of design devoted to renovation and refurbishment has stabilised in larger architectural offices, reverting to the same level as in 2009. In smaller offices with less than ten employees, however, the share has increased to almost 60% of awarded commissions.

The winds of change

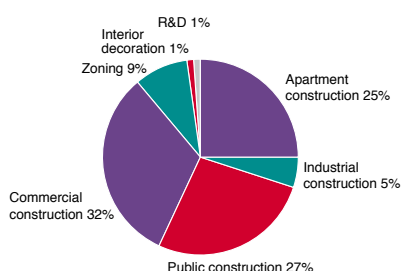
The design of our built environment as we know it is going through many major changes. On the one hand, it is clear that increased specialisation is needed in the practice of design, while at the same time it has become clear that customers are growing even more demanding. The

ATL members' invoicing 1991-2009, EUR m

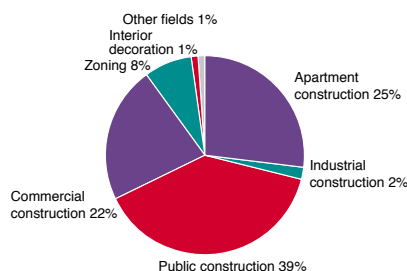

Home market, invoicing per segment

2008

2009

entire construction and real estate sector is facing a new scenario: we must be able to plan and build better, know more, and directly meet the real needs of our clients. The design of the built environment has become like a game in which the players seek to ensure that their own interests will prevail. The opinions and actions of the various stakeholders involved are strategic moves – often unpredictable and startling, as befits the nature of the game. The game itself has become difficult and the results can be haphazard. This is because in the complex society of today, no one can see clearly what their true long-term interests may be. Yet the understanding of what is in one's best interests may change as more knowledge is acquired. For this reason, the game field needs a plan drawn up by the architects which serves the interests of everyone involved. Those who can successfully identify and meet their end users' real needs, including those that are not communicated to them directly, will be the winners in this scenario.

Mastering new information is becoming increasingly important

One can keep abreast of new developments in many ways. Continued training to learn the new developments in the field has become mandatory. Cooperative group work has changed from an option into a necessity, just as main design considerations are turning towards climate change, multi-cultural diversity and the preservation of our social welfare system. Considerations of this type are gradually evolving into a massive business area of their own, requiring a new kind of competence from the practice of architecture and design.

A new challenge for the future will be working with customers who are increasingly knowledgeable of their needs. How can we successfully take the end user's ideas and requests into account and translate them to benefit the entire project? Discussion is also centred on the basic nature of human-beings: can designers appropriately discern humans as being self-directed creatures that are able to alter their environment to suit their needs?

Architects as discoverers of possibilities

The role of regulation was also considered. Should society create legislation that imposes strict limitations on construction? Or should regulations be relaxed in order to allow designers the freedom to use new methods or come up with innovative solutions for our built environment?

The role of the architect has morphed from the generator of technical drawings to the discoverer of possibilities, capable of abstract thought at a moment's notice – something that is not feasible without an advanced knowledge of the apex of the field. Charting true need in concert with the end user and successfully utilising the innovations that result from these efforts is destined to become a central component of architecture in the future. These kinds of design challenges can best be met by architectural offices, architects and architectural researchers who are willing to bravely face new developments head on. After all, learning is a two-way process.

Vesa Juola

De 100 största finska arkitekt-, teknikkonsult- och industrikonsultkoncernerna

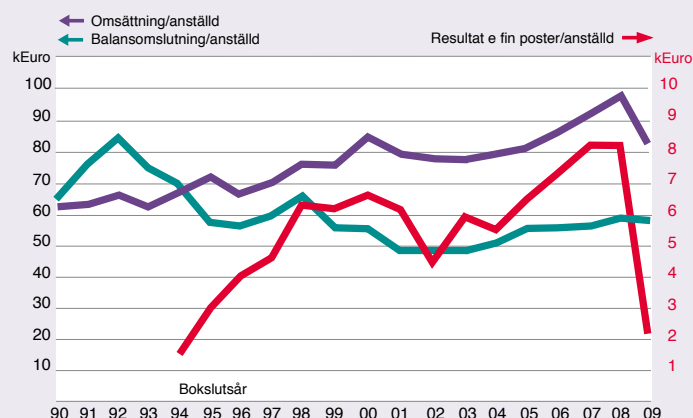
	09/10	08/09	Koncern	Verksamhet	Bokslut	Omsättning MEUR	(föregående)	Medel antal anställda	Balansomslutning MEUR	Koncernchef/VD (december 2010)
SKOL	1	1	Pöyry Group	MD	09	673,5	828,3	6667	515,4	Heikki Malinen
SKOL	2	3	Neste Jacobs group (f d Rintekno)	I	09	101,4	108,5	743	36,6	Tom Främling
SKOL	3	2	Etteplan Oy	I	09	98,7	161,6	1765	64,5	Matti Hyytiäinen
SKOL	4	6	Ramböhl Finland	MD	09	80,9	74,6	1070	34,2	Markku Moilanen
SKOL	5	4	FMC Group (Finnmap Consulting Group)	CE,S,E,M	09/10	73,2	76,7	1029	61,6	Markku Varis
SKOL	6	7	SWECO Group (Industry, PM, Paatela)	I,MD	09	52,5	69,6	687	31,5	Kari Harsunen
	7	5	FCG Finnish Consulting Group	MD	09	42,9	79,4	843		Paul Paukku
SKOL	8	8	Destia Group		09	34,4	44,6	362		Hannu Kulju
SKOL	9	15	SITO Group Oy	CE, Env, PM	09	31,3	24,3	326		Kimmo Fischer
SKOL	10	16	ÅF Consult Finland	I, Enr	09	29,8	23,9	223	16,1	Sami Kangasharju
SKOL	11	9	Elomatic Group Oy	I, MD	09	28,6	41,5	526	29,4	Olli Manner
SKOL	12	13	WSP Group Finland	MD	09	26,9	25,8	332	11,0	Matti Mannonen
SKOL	13	11	Ingenjörssbyrå Olof Granlund koncernen	E,M	09	26,6	27,8	353	15,5	Pekka Metsi
SKOL	14	18	Deltamarin Oy	I	09	25,9	21,8	260		Mika Laurilehto
SKOL	15	10	Citec Group (proforma)	I, Env	09	24,4	32,8	267	15,8	Rune Westergård (SO)
SKOL	16	14	A-Insinöörit Group	S,CE, PM	09	23,6	25,0	315	7,2	Petri Laurikka
SKOL	17	20	Reijlers Finland Oy	I, E, M, Env	09	21,5	19,5	298	8,0	Seppo Sorri
SKOL	18	12	Vahanen Oy	CE	09	20,6	19,4	287		Veijo Komulainen
SKOL	19	22	ISS Group	MD	09	19,1	18,6	182	8,1	Vesa Pitsinki, Vesa Tiilikka
SKOL	20	19	Dekra Industrial Oy	Enr	09	18,7	20,4	188		Matti Andersson
	21	17	Insinööritoimisto Comatec Group	I, PM	09	17,4	23,4	331	3,2	Aulis Asikainen
SKOL	22	24	Suomen Talokeskus Oy	MD	09	12,9	11,5	92	14,5	Jani Saarinen
SKOL	23	23	CTS Engtec Oy	I,CE	09	9,7	13,8	148		Antti Lukka
SKOL	24	25	Protaccon koncernen Oy	I, E, PM	09	9,6	10,5	81		Timo Akselin
	25	28	Raksystems Oy	PM, CE, S	09	9,0	10,2	50	2,2	Marko Malmivaara
SKOL	26	30	Chematur Ecoplanning Oy	I	09	8,7	9,0	11		Pentti Kivikoski
SKOL	27	29	Optiplan Oy	MD	09	7,9	9,8	128		Tommi Vaisalo
SKOL	28	26	Ahma Insinöörit Oy	PM	09	7,7	10,5	115	5,4	Ari Näättänen
SKOL	29	32	Indufor Oy	I	09	6,6	7,0	24		Tapani Oksanen
SKOL	30		Finnmap Infra Oy	CE	09	6,6	4,8	71	2,7	Harri Linna
SKOL	31	35	Projectus Team Oy	E,M	09	6,5	6,4	93		Juha Pihlajamäki
	32	38	Insinööritoimisto Enmac Oy	I	09	6,5	6,1	100		Martti Ala-Vainio
SKOL	33		FM-International Oy	CE	09	6,2	6,0	30		Timo Sääski
ATL	34	51	Arkkitehtitoimisto SARC Oy	A	08/09	5,7	3,3	40	5,8	Sarlotta Narjus
SKOL	35	36	Golder Associates Oy		09	5,6	6,4	50		Kim Brander
SKOL	36	42	Saario & Riekkola Oy	CE, Env	08/09	4,9	4,5	49	2,1	Reijo Riekkola
SKOL	37	31	Oy Omnitele AB	PM(tele)	09	4,8	7,5	46	2,9	Timo Mustonen
SKOL	38	34	AX-Konsultit Oy	Env,Enr,I,E,M	09	4,7	6,5	77		Urpo Koivula
ATL	39	37	Arkkitehtitoimisto Pekka Helin & Co Oy	A	09/10	4,4	6,2	44	2,5	Pekka Helin
SKOL	40	41	Magnus Malmberg Oy	CE, S	09	4,3	5,0	62	3,4	Tapio Aho
SKOL	41	45	Rapal Oy	PM	09	3,9	3,7	43	3,4	Tuomas Kaarlehto
SKOL	42	33	NIRAS Finland Oy (NIRAS Group A/S)	Env	09	3,7	6,8	20		Tor Lundström
	43	48	Rakennuttajatoimisto HTJ Oy	PM	09	3,7	3,5	28	1,5	Martti Reijonen
SKOL	44	47	Kalliosuunnittelu Oy (Rockplan Ltd)	CE	09	3,4	3,5	37	2,1	Jarmo Roinisto
SKOL	45	49	Insinööritoimisto Ylimäki & Tinkanen OY	CE	09	3,4	3,5	47	2,9	Rauli Ylimäki
ATL	46	39	Arkkitehtitoimisto Larkas & Laine Oy	A	09	3,4	5,5	58		Harri Laine
ATL	47	83	Pes-Arkkitehdit Oy (Pekka Salminen)	A	09	3,3	2,0	30	1,7	Jarkko Salminen
SKOL	48	43	TSS Group Oy	E	09/10	3,2	4,0	49	1,4	Kari Kallio
SKOL	49	64	Insinööritoimisto Pontek Oy	CE	08/09	3,2	2,8	27	2,0	Keijo Saloviini
SKOL	50	54	Hepacon Oy	M,E	09/10	3,0	3,1	34	1,4	Matti Remes
SKOL	51	62	YSP-Consulting Engineers Oy	E,I	09	2,9	2,8	24	1,9	Juha Pykäläinen
SKOL	52	53	RAMSE Consulting Oy	PM	09	2,9	3,1	32		Mikko Paalasmaa
SKOL	53	55	Tuomi Yhtiöt Oy		09	2,9	3,0	38	1,1	Jarmo Piirainen
SKOL	54	56	Kontermo Oy	E,M	09	2,8	3,0	43	2,3	Jukka Hyttinen
	55	63	Indepro Oy	PM, CE	09	2,8	2,8	22	2,0	Seppo Kivilaakso
ATL	56	73	Arkkitehtitoimisto LPR, Laiho-Pulkkinen-Raunio Oy	A	09	2,7	2,2	31	2,5	Mikko Pulkkinen
SKOL	57	67	Insinööritoimisto Grundtechnik AB (Pohjatekniikka Oy)	CE	09	2,5	2,6	35		Christer Sundman
SKOL	58	46	Insinööritoimisto Lausamo Oy	E	09	2,5	3,6	37		Timo Tenninen
SKOL	59		Hifab Oy		09	2,4	1,5	10	1,3	Juhani Antikainen
SKOL	60	61	Geotek Oy	Env	09	2,3	2,8	22		Matti Huokuna
ATL	61	66	Arkkitehtitoimisto Sigge Oy	A	09	2,3	2,6	37	2,7	Pekka Mäki
SKOL	62	80	Yhtyneet Insinöörit Oy	Enr,E	09	2,3	2,0	27		Keijo Mäkinen
	63	52	Asitek Oy	E	09	2,3	3,2	18		Rauno Mäkelä
SKOL	64		Carement Oy		09/10	2,2	2,4	34	0,6	Alpo Mänttari
SKOL	65	85	Plaana Oy	Env	09	2,2	2,0	26	1,2	Aini Sarkkinen
SKOL	66	88	Insinööritoimisto Lauri Mehto Oy	CE	09	2,2	1,8	21	1,1	Simo-Pekka Valtonen
SKOL	67	69	Maaskola Oy	M	09	2,2	2,4	22	1,0	Jukka Sainio

SKOL = Medlem i SKOL, Suunnittelu- ja Konsulttitoimistojen Liitto. (*) = jämförbar uppgift saknas/proforma/bedömd. – = uppgift saknas.

PM = Projektledning, A = Arkitektur, CE = Bygg- och anläggningsteknik, Env = Miljö, Enr = Energi, E = Elteknik, M = VVS-teknik, I = Industriteknik, MD = Multi Disciplin.

09/10	08/09	Koncern	Verk- samhet	Bok- slut	Omsätt- ning MEUR	(före- gående)	Medel antal anställda	Balansom- slutning MEUR	Koncernchef/VD (december 2010)
SKOL	68	59	Geounion Oy	CE	09	2,1	2,9	32	Matti Mäntysalo
ATL	69	70	Arkkitehtitoimisto Hannu Jaakkola Oy	A	09	2,1	2,3	18	Hannu Jaakkola
ATL	70	75	Arkkitehtitoimisto Tuomo Siitonen Oy	A	09	2,1	2,2	20	Tuomo Siitonen
SKOL	71	90	Strafica Oy	CE	09	2,1	1,8	16	Hannu Pesonen
SKOL/ATL	72	50	KS OY Arkkitehtuuria	A	09	2,1	3,4	26	Timo Meuronen
SKOL	73	58	Geopalvelu Oy	CE	09	2,0	2,9	30	Toivo Ali-Runkka
SKOL	74	82	Arkkins Suunnittelu Oy	M	09	2,0	2,0	22	Mika Kaitonen
ATL	75	68	Arkkitehdit Tommila Oy	A	09	2,0	2,5	25	Mauri Tommila
ATL	76		Arkkitehtitoimisto Ala Oy	A	09	2,0	1,3	19	Janne Teräsvirta
ATL	77	87	Arkkitehdit Nrt Oy (Nurmela, Raimoranta, Tasa)	A	09	2,0	1,9	23	Teemu Tuomi
SKOL	78	44	Ingenjörssbyrå Oy Avecon	PM, M, CE	09	1,9	3,8	28	Peter Jakobsson
ATL	79	78	Arkkitehtitoimisto Helamaa & Heiskanen OY	A	09	1,9	2,2	21	Keijo Heiskanen
ATL	80	77	Uki Arkkitehdit Oy	A	09	1,8	2,2	30	Mikko Heikkinen
ATL	81		Arkkitehtitoimisto Davidsson & Tarkela Oy	A	09	1,8	1,5	20	Aki Davidsson
SKOL	82	76	KVA Architects Ltd	A, PM	09	1,8	2,2	22	Jean Andersson
ATL	83	95	Arkkitehtuuri- ja suunnittelu B & M Oy	A	09	1,8	1,7	20	Jussi Murole
SKOL	84	89	Insinööritoimisto Tauno Nissinen Oy	E, Enr	09	1,8	1,8	24	Antti Danska
SKOL	85	98	Insinööritoimisto Akukon Oy	CE	09	1,8	1,6	21	Uli Jetzinger
SKOL	86		Roadscanners Oy	CE	09	1,8	1,4	24	Timo Saarenketo
SKOL	87		Contra Oy	CE	09	1,8		26	Tom Eriksson
SKOL	88		Insinööritoimisto Mittatyö Suomi Oy	CE	09	1,8	1,4	16	Jukka Holopainen
ATL	89	74	Sisustusarkkitehdit Gullstén & Inkinen Oy	A	09	1,7	2,2	24	Jari Inkinen
ATL	90	94	Arkkitehtitoimisto Jukka Turtiainen	A	08	1,7	1,7	16	Jukka Turtiainen
SKOL	91	96	Insinööritoimisto Srt Oy		09/10	1,7	1,7	19	Pauli Oksman
SKOL	92		Insinööritoimisto Äyräväinen Oy	CE	09	1,7	1,5	17	Mikko Äyräväinen
SKOL	93		Intertek ETL Semko Oy		09	1,7	1,5	16	Petri Lehtinen
ATL	94	99	Eriksson Arkkitehdit Oy	A	09	1,7	1,5	23	Patrick Eriksson
SKOL	95		Geobotnia Oy		09	1,7	2,1	13	Olli Nuutilainen
ATL	96		Arkkitehtitoimisto JKMM Oy	A	09	1,6	0,9	17	Juha Mäki-Jyllilä
SKOL	97		Sähköinsinööritoimisto Matti Leppä Oy	E	09	1,5	1,3	20	Jarmo Harju
SKOL/ATL	98	93	Parviainen Arkkitehdit Oy	A	09	1,5	1,8	19	Juha Posti
SKOL	99	97	Insinööritoimisto Controlteam Oy	PM, CE, S	09	1,5	1,6	22	Petri Seppänen
ATL	100		Arkkitehtitoimisto Hkp Oy	A	09	1,5	1,5	27	Mikko Suvisto

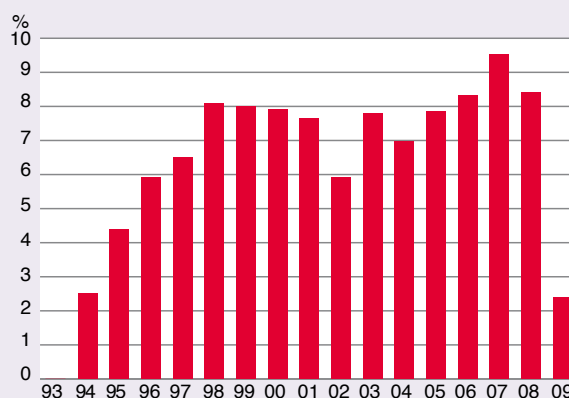
De 30 största finska koncernerna

Generellt gäller att det är vanskligt att rakt av jämföra nyckeltalen för de största företagen med motsvarande för de mellan stora och mindre. I de senare företagen betyder de, ofta många, delägar- nas omfattande arbetsinsatser relativt sett mycket för företagens omsättning och resultatnivå per anställd.

För företagen 31-100 i förteckningen ovan minskade omsättningen år 2009 med hela 12 % till ca 190 MEUR (216 MEUR 2008). Antalet anställda minskade med 0,4 % till 2 159 (2 259). Omsätt- ningen per anställd minskade därmed till 88' EUR (föregående 96'). Resultatet före skatt minskade till 14,1' EUR/anställd (15,0 EUR). Räknat som vinstmarginal ger detta 15,4 % (16,8 %). Genomsnittlig balans per anställd var ca 59,5' EUR (56,1 EUR).

Vinstmarginal

Nyckeltal	för de 30 största koncernerna (exkl. Pöyry)	föregående (exkl. Pöyry)
Omsättning/anställd	87,2' EUR (79,0'EUR)	98,2' EUR (91,9' EUR)
Resultat efter finansiella poster/anställd	2,2' EUR (2,5' EUR)	8,2' EUR (6,8' EUR)
Balansomslutning/anställd	58,4' EUR (43,5' EUR)	59,2' EUR (45,3' EUR)
Omsättningen för de 30 största koncernerna minskade med hela 17,9 % till 1 551 MEUR (1 890 MEUR 2008) och antalet anställda minskade med 7,7 % till 17 775 (19250). Resultatet före skatt blev ca 2,2' EUR/anställd (8,2' EUR föregående år). Vinstmarginalen för de 30 största företagen minskade 2009 till 2,4 % (8,4 %). Genomsnittlig balans per anställd var ca 58,4' EUR (59,2').		

Den internationella marknaden ●

Internationell utveckling

Som väntat minskade vinstmarginalerna för de 300 största europeiska företagen inom sektorn. Under 2008 hamnade den genomsnittliga vinstmarginalen för de 300 största på 7,7 %, med en median på 6,8 %. För 2009 är motsvarande siffror 5,3 %, med en median på 3,2 %.

Lönsamhetssiffror har dock inte varit tillgängliga för alla företag, men signalerna tyder på att lönsamheten för företagen inom sektorn i Europa minskade. Konsolideringen inom sektorn har tagit fart igen efter finanskrisen. Framförallt under andra halvåret 2010 har en hel del företagsaffärer skett runt om i Europa. En tydlig trend är att de amerikanska jättarna etablerar sig i Europa genom förvärv.

Europeiska strukturaffärer

Nedan presenteras en del av de strukturaffärer som skett under året samt lite information om några stora uppdrag.

Altran omstrukturerar

Altran annonserade en ny organisationsstruktur under bolagsstämman i juni, som en del i företagets strategiska plan att stärka relationerna med kunderna, ta sig an fler och större globala projekt samt att leverera en jämförbar kvalitet i alla projekt. De geografiska avdelningarna behålls samtidigt som fem industriella

avdelningar skapas; fordon & transport, luftfartsindustri & försvar, energi & tillverkning, finansiella tjänster & samhällsstyrning (governance) samt telekom & media. Samtidigt skapas också fem lösningsorienterade avdelningar; innovationsstyrning, mekanik, inbyggda och kritiska system, informationssystem samt företagsprestation. Uppdraget för dessa avdelningar blir att garantera en jämn kvalitet i erbjudanden och lösningar som möter de utmaningar som ställs av industriavdelningarna.

Atkins har i november förvärvat det danska konsultföretaget Gimsing & Madsen A/S, som är specialiserat på bro- och strukturell design. Förvärvet stärker Atkins kompetens på bro- och tunnelområdet samtidigt som man får en bättre position att arbeta mot den nordiska väg- och rälsmarknaden. I oktober slutfördes förvärvet av den amerikanska teknikkonsulten PBSJ Corporation, med drygt 3000 anställda spridda på 80 kontor runt om i USA. Affären uppges ha kostat Atkins 280 miljoner dollar, och stärker Atkins närvaro på den nordamerikanska kontinenten.

Den holländska teknikkonsulten Arcadis flyttar sitt internationella huvudkontor till Amsterdam, nära Schiphol's flygplats som en del i satsningen att vara en global leverantör av ingenjörstjänster. I juni förvärvade Arcadis den holländska fastighetskonsulten Plan & Project-partners, med 28 anställda och en omsättning omkring 3 miljoner euro.

Förvärvet stärker Arcadis erbjudande mot hälsovårdsfastigheter. I augusti köpte Arcadis dotterbolag RTKL den kinesiska Pekingbaserade arkitektfirman AHS International, som är specialiserat på sjukhus, laboratorie- och medicinska byggnader. Arkitektfirman har även kontor i Shanghai och har sammanlagt 43 medarbetare.

Arcadis har tecknat tre stora kontrakt i Brasilien under året värda omkring 150 miljoner dollar och gäller projektledningstjänster för utvecklingen av ett nytt kärnkraftverk, samt två projektledningsuppdrag mot gruvindustrin.

Mott MacDonald etablerar sig i Australien

Engelska teknikkonsulten Mott MacDonald öppnade under året kontor i Australien, i delstaterna South Australia, Victoria och New South Wales. Samtidigt förvärvade man Canberrabaserade konsultföretaget Hughes Trueman, med 150 anställda. Etableringen i Australien är ett led i strategin att växa i Sydostasien och Oceanien. Man har även stärkt sin position på Balkan genom att öppna ett kontor i Belgrad, Serbien, som ska erbjuda tjänster i Serbien, Kroatien, Montenegro, Makedonien och Bosnien & Herzegovina.

Fugro värvar

Holländska Fugro har genomfört några förvärv under året. I december genomfördes köpet av norska Riise Underwater Engineering AS som erbjuder undervattentjänster, ROV (Remotely Operated Vehicle), och dykningstjänster åt olje- och gasindustrin. Företaget har 25 fast anställda och uppåt 100 kontraktsanställda och omsätter 30 miljoner euro. I augusti förvärvades det skotska företaget ERT (Scotland) Ltd, baserat i Edinburgh, med en omsättning på 2,6 miljoner pund. Företaget har 25 anställda och erbjuder tjänster åt bland annat åt energisektorn. I oktober köpte man de resterande 30 procenten i Fugro Jacques Geo Surveys i St. John's, Newfoundland, Kanada, som omsätter 15 miljoner dollar och har 80 anställda. Fugro har även öppnat ett nytt kontor i Brasilien, i Rio das Ostras, för att bemöta den växande efterfrågan på den brasilianska marknaden.

Världens 10 största

09/10	08/09	Group	Country	Annual Report	Average number of employees	(Last year)	Turnover M USD
1	2	AECOM	USA	09/10	48100	32000	6545,8
2	1	URS Corporation	USA	09	45000	50000	9249,1
3	4	CH2M Hill Companies, Inc.	USA	09	23500	18000	5499,3
4	6	SNC-Lavalin Group	Canada	09	21900	18200	5910,1
5	3	Altran Technologies	France	09/10	17149	18522	1865,4
6	5	WS Atkins plc	England	09/10	15601	17849	2494,9
7	8	Arcadis Group	Netherlands	09	14287	13977	1612,7
8		Parsons Brinckerhoff	USA	09	14000	9000	2700,0
9	7	Fugro N.V	Netherlands	09	13482	12977	2746,2
10	9	Mott MacDonald Group	England	09	13060	12664	1826,8

För de europeiska företagen presenteras medelantalet anställda per år, för de nordamerikanska är det totala antalet anställda som presenteras. Siffrorna är därför inte helt jämförbara, men de ger en uppfattning om hur de europeiska koncernerna står sig i ett globalt perspektiv.

Europas 50 största arkitektgrupper

09/10	08/09	Grupp / företag	Land	Bokslut	Medelantal anställda	(Föregående)	Omsättning MEUR
1	1	AEDAS Architects Group	England	*09	2031	1900	152,6
2	2	RMJM Hillier Group	England	08/09	1168	1125	142,0
3	3	Foster & Partners Ltd	England	09/10	794	1036	156,1
4	5	Broadway Malyan Ltd	England	08/09	612	605	60,0
5	4	Archial Group (SMC Group) plc	England	09	457	631	39,5
6	7	White Architects AB	Sweden	09	434	466	54,2
7	9	ATP Architects and Engineers Group	Austria	09	420	420	47,6
8	10	gmp-Architekten von Gerkan, Marg und Partner	Germany	*09	400	400	44,0
9	13	3DReid Architects Ltd	England	08/09	367	367	21,2
10	6	Chapman Taylor LLP	England	09	354	510	45,0
11	12	SWECO Architects AB	Sweden	09	353	368	42,7
12	30	RKW Architekten & Co, KG	Germany	*09	350	220	54,1
13	8	Benoy Architects Ltd	England	09	325	441	30,5
14	16	INBO Architects/Consultants	Netherlands	08	308	308	30,2
15	11	PRP Architects Ltd	England	09/10	292	383	23,8
16	17	Stride Treglown Group Ltd	England	09	276	295	18,1
17	15	Arkitektfirmaet C.F.Møller	Denmark	09	270	313	31,1
18	18	Nightingale Associates	England	09	267	318	20,3
19	19	Keppie Design	Scotland	08/09	266	273	16,2
20	21	Burckhardt+Partner AG Architekten Generalplaner	Switzerland	*09	260	263	55,9
21	22	Sheppard Robson	England	09	250	250	
22	27	Scott Brownrigg Architects	England	08/09	241	232	23,3
23	36	Tengbom	Sweden	09	235	182	23,1
24		Austin Smith Lord Architects Ltd	England	09/10	223	194	19,2
25	31	Allies and Morrison Architects Ltd	England	07/08	220	220	26,2
26	35	HENN Architekten GmbH	Germany	09	220	190	37,7
27	23	HKR Architects	Ireland	*09	200	250	
28	20	Murray O'Laoire Architects Ltd	Ireland	*09	200	270	
29	32	Herzog & de Meuron Architekten AG	Switzerland	09	200	200	26,4
30		Devereux Architects (PM Group)	England	09	200	200	16,3
31	29	Aukett Fitzroy Robinson plc	England	08/09	195	228	17,4
32	34	Rogers Stirk Harbour & Partners	England	08/09	186	199	32,2
33	24	Arkitektbüro HPP Hentrich-Petschnigg & Partner GmbH	Germany	09	180	250	22,0
34	37	Purcell Miller Tritton	England	08/09	180	179	13,1
35	33	Llewelyn-Davies -Yeang Ltd	England	*09/10	170	200	
36	40	JSK Architekten GmbH	Germany	09*	170	170	15,4
37	26	Arkitema K/S	Denmark	09	159,0	224	16,3
38	25	LINK Signatur Group	Norway	09	156	234	21,0
39	14	Barton Willmore Group	England	*08/09	150	343	0,0
40	43	Temagroup Sweden AB	Sweden	09	147	157	14,3
41	41	Lewis & Hickey Architects	England	08/09	142	171	9,3
42	42	Heinle, Wischer und Partner	Germany	09	140	160	17,6
43	28	O.M.A. Office for Metropolitan Architecture	Netherlands	09	132	228	21,8
44	39	HLM Architects	England	08/09	130	170	
45		Henry J. Lyons & Partners Architects	Ireland	*09	125	125	
46		Henning Larsen Architects	Denmark	08/09	120	121	19,9
47		Dark Group Architects	Norway	08	120	120	15,8
48	49	Atelier Jean Nouvel S.A	France	08*	118	140	54,3
49		Schmidt, Hammer & Lassen K/S	Denmark	08	110	110	16,6
50		Wingårdh-koncernen	Sweden	09	101	116	11,3

Listan är något ofullständig då vi inte lyckats få uppgifter från några välkända arkitektföretag.

DownerMouchel, en joint-venture mellan brittiska Mouchel group och Sydneyföretaget Downer EDI Works har vunnit ett kontrakt för underhåll av Perth vägsystem i ett så kallat ISA (Integrated Service Agreement) värt omkring 200 miljoner pund över fem år, med möjlighet till förlängning.

Oranjewoud har köpt 100 % av aktierna i Colombianska GeoIngeniería S.A, en av de ledande teknikkonsulterna i landet, med stark kompetens mot olje-, gas- och gruvindustrin. Oranjewoud har även köpt holländska Strukton Groep N.V. av NS Groep N.V. för 168,1 miljoner euro, vilket förstärker Oranjewoud på infrastruktur sektorn. Grupperna kommer dock inte fusioneras utan kommer tills vidare fungera som separata organisationer.

Egis och Iosis bildar ny fransk jätte

Franska Egis och Iosis slår sig ihop i januari 2011 och bildar en ny grupp som kommer använda namnet Egis. Gruppen bildas för att bättre kunna möta kundernas behov i Frankrike och internationellt. Företagen kompletterar varandra och kommer i den nya konstellationen erbjuda tjänster globalt inom bygg och anläggning, infrastruktur och industritjänster.

Spanska Sener har förvärvat de resterande 60 % i mexikanska teknikkonsulten III, S.A. och äger nu 100 % av aktierna i företaget. Företagen bildade en allians 2005, som tillät Sener att gå in på den mexikanska marknaden med stöd av en av de viktigaste lokala teknikkonsulterna. 2007 förvärvade Sener de första 40 procenten i III med löftet att köpa resten av aktierna 2010. Sener och Masdar, Abu Dhabi, annonserade i mars att de ingått en joint venture – Torresol Energy – med syftet att utforma, bygga och driva solenergianläggningar (CSP plants, Concentrating Solar Power) i världens soligaste regioner. Sener kommer att äga 60 % av aktierna i företaget och kommer att inleda samarbetet med tre anläggningar i Spanien med till ett sammanlagt värde av 800 miljoner euro.

Den irländska arkitektfirman Murray O'Laoire har stängt efter att ha begärts i likvidation i april 2010 efter 30 års verksamhet.

De 300 största europeiska arkitekt-, teknikkonsult- och industrikonsultkoncernerna

2010	09	Group	Services	Country	Annual Report	Average number of employees	(Last year)	Turnover MEUR	CEO/President Managing Director (December 10)
1	1	Altran Technologies	I	France	09	17149	18552	1408,4	Yves de Chaisemartin
2	2	WS Atkins plc	MD	England	09/10	15601	18017	1616,9	Keith Clarke
3	3	Arcadis Group	MD	Netherlands	09	14287	13977	1217,6	Harrie L. J. Noy
4	4	Fugro N.V	CE	Netherlands	09	13482	12977	2073,4	Klaas S. Wester
5	5	Mott MacDonald Group	MD	England	09	13060	12664	1183,9	Keith Howells
6	6	Alten Group	I	France	09	11293	12000	857,1	Simon Azoulay
7	10	ARUP Group	MD	England	08/09	10346	8929	1035,4	Terry Hill
8	7	Mouchel Group	MD	England	09	10210	11121	737,0	Richard Cuthbert
9	8	WSP Group plc	MD	England	09	9551	10596	842,6	Christopher Cole
10	11	Rambøll Group	MD	Denmark	09	8758	7758	740,2	Flemming Bligaard Pedersen
11	9	Assystem Group S.A	I	France	09	8539	9470	613,1	Dominique Louis
12	15	Groupe Egis	MD	France	09	8370	7300	563,0	Nicolas Jachiet
13	14	Halcrow Group Ltd	MD	England	09	7107	7309	590,1	Peter G. Gammie
14	17	Scott Wilson Ltd plc	MD	England	09	7107	6498	590,1	Hugh Blackwood
15	12	Pöyrö Group	MD	Finland	09	6667	7702	673,5	Heikki Malinen
16	13	Grontmij Group	MD	Netherlands	09	6335	7327	799,8	Sylvo Thijsen
17	24	COWI Group	MD	Denmark	09	6000	4475	536,4	Lars-Peter Søbye
18	16	Segula Technologies Engineering Group	I	France	*09	5500	6500		Denis Leblond
19	21	DHV Group	MD	Netherlands	09	5500	5320	481,0	Bertrand M. van Ee
20	18	Bertrandt AG	I	Germany	08/09	5431	5543	369,8	Dietmar Bichler
21	22	AKKA Technologies S.A	I	France	09	5110	5400	332,7	Maurice Ricci
22	19	SWECO AB	MD	Sweden	09	5082	5433	556,8	Mats Wäppling
23	20	Sener Group	MD	Spain	09	4900	5375	937,0	Jorge M. Sendagorta
24	25	RPS Group plc	Env	England	09	4254	4438	436,1	Alan S. Hearne
25	28	ÅF-Group	I,E,M,Enr	Sweden	09	4182	3948	487,9	Jonas Wiström
26	23	Hyder Consulting Group Ltd	MD	England	09/10	4180	4643	359,5	Ivor Catto
27	32	EC Harris LLP	MD	England	08/09	3500	3019	356,7	Philip Youell
28	30	Royal Haskoning Group	MD	Netherlands	09	3420	3378	356,3	Jan Bout
29	43	Tractebel Engineering A.S. (GDF Suez)	MD	Belgium	09	3300	3200	451,0	Georges Cornet
30	26	Capita Symonds	MD	England	09	3018	4000	234,4	Jonathan Goring
31	35	Oranjewoud group	MD	Netherlands	09	3012	2846	401,2	Gerard Sanderink
32	41	S II S.A	I	France	09/10	2923	2448	190,2	Bernard Huvé
33	47	Mace Group Ltd	PM	England	09	2815	1914	845,9	Stephen Pycroft
34	36	SNC-Lavalin Europe SA	MD	France	09	2800	2650	508,0	Jean Claude Pingat Jean-Paul Vettier
35	34	AECOM Ltd (former FaberMaunsel Ltd)	MD	England	09	2794	2883	230,2	Ken Dalton
36	29	Semcon AB	I	Sweden	09	2791	3631	237,9	Kjell Nilsson
37	33	Tebodin, Consultants & Engineers	MD	Netherlands	09	2700	2914	206,7	Pieter Koolen
38	39	SYSTRA Group	MD	France	09	2510	2499	252,6	Philippe Citroën
39	42	PB Parsons Brinckerhoff Ltd (Europe)	MD	England	09	2438	2411	291,9	Gregory R. Ayres; Eric C. Burton
40	37	IDOM Group	MD	Spain	09	2403	2589	297,0	Luis Rodriguez Llopis; Fernando Querejeta
41	27	Davis Langdon & Seah International (LLP)	PM, QS	England/ Switzerland	08/09	2213	2135	154,0	Alastair Collins; Paul Dring Morell
42	40	Turner & Townsend Group	PM,QS	England	08/09	2182	1286	271,4	Vincent Clancy
43	31	White Young Green	MD	England	09/10	2148	3185	257,0	Paul Hamer
44	38	Rücker AG	I	Germany	09	2130	2532	136,8	Wolfgang Rücker, J. Vogt
45	44	EPTISA Grupo EP	MD	Spain	09	2100	2216	166,0	Luis Villarroya Alonso
46	48	AEDAS Architects Group	A	England	*09	2031	1900	152,6	James Handley, Brian Johnson, Peter Oborn
47	51	TYPSA Group	MD	Spain	09	1880	1819	159,4	Pablo Bueno Sainz
48	56	Kema Group BV	Enr	Netherlands	09	1822	1648	256,2	P.J.J.G Nabuurs
49	57	Norconsult AS	MD	Norway	09	1770	1610	251,0	John Nyheim
50	45	Etteplan Oy	I	Finland	09	1765	2188	98,7	Matti Hyytiäinen
51	54	URS Europe Ltd (dt URS Corporation)	MD	England	08	1700	1700	138,3	Christine Wolff
52	63	SETEC Group	MD	France	09	1662	1513	188,4	Gérard Massin
53	59	ILF Group	MD	Germany/Austria	09	1660	1600	176,0	Klaus Lässer
54	52	PM, Project Management Group	PM, MD	Ireland	09	1650	1800	266,3	Pat McGrath
55	60	Prointec S.A	MD	Spain	*09	1600	1572	104,0	Pres. Cesar Cañedo-Argüelles ; CEO Alonso Domínguez
56	55	Dorsch Gruppe	MD	Germany	09	1600	1650	75,0	Olaf Hoffmann
57	80	TPF Group	MD	Belgium	09	1600	1000	82,1	Thomas Spitaels
58	50	MWH Europe	MD, Env	England	09	1573	1854	182,9	Ken Farrer
59	53	Ricardo plc	I	England	09/10	1530	1799	189,7	Dave Shemmans
60	61	Ingérop S.A	MD	France	*09	1502	1538	157,6	Yves Metz

PM = Project Management, A = Architecture, CE = Civil-/S = Structural Engineering, Env = Environment, Enr = Energy, E = Electrical, M = Mechanical/HEVAC, I = Industrial, MD = Multi Disciplinary

2010	09	Group	Services	Country	Annual Report	Average number of employees	(Last year)	Turnover MEUR	CEO/President Managing Director (December 10)
61	58	Buro Happold	MD	England	08/09	1445	1600	148,3	Gavin Thompson
62	68	Fichtner Group	Enr, MD	Germany	*09	1361	1184	109,0	George Peter Fichtner
63	66	Movares Group BV	CE,E	Netherlands	09	1300	1222	166,5	Johan van den Elzen
64	64	COTEBA Groupe	PM	France	09	1300	1300	180,0	Alain Bentejac
65	77	Grupo Ayesa	MD	Spain	09	1263	1047	107,1	José Luis Manzanares Japón
66	71	NIRAS Group A/S	MD	Denmark	09	1223	1124	127,7	Carsten Toft Boesen
67	46	Waterman Group plc	MD	England	0910	1207	2114	97,0	Nicholas Taylor
68	95	Safege Consulting Engineers	Env,S,CE	France	09	1200	1200	92,0	Benoît Clocheret
69	67	RLE International Gruppe GmbH	I, PM	Germany	09	1200	1200	95,0	Ralf Laufenberg
70	75	Sogreah Consultants	MD	France	09	1185	1050	108,0	Jacques Gaillard
71	70	RMJM Hillier Group	A,CE	England	08/09	1168	1125	142,0	David Pringle, Tony Kettle, Hazel Wong
72	79	Tauw Group bv	MD	Netherlands	09	1166	1871	119,0	Wim Kox
73	65	BDP Building Design Partnership	MD	England	08/09	1146	1225	115,6	Peter Drummond
74	81	Multiconsult-group	MD	Norway	09	1089	997	148,4	Sverre Qual
75	73	Epsilon Group	I	Sweden	09	1066	1094	100,7	Mats Boström
76	82	Lahmeyer International GmbH	Enr	Germany	09	1051	977	99,8	Bernd Kordes
77	76	Drees & Sommer-Gruppe	PM	Germany	09/10	1050	1050		Hans Sommer
78	72	IOSIS Group	MD	France	09	1045	1122	162,6	Bernard Boyer & Bernard le Scour
79	74	FMC Group (Finnmap Consulting Group)	CE, S, E, M	Finland	09/10	1029	1060	73,2	Markku Varis
80		Vectura	CE		09	1013			Jan Colliander
81	62	Gleeds	PM	England	*09	1000	1400		Richard Steer
82	83	Rejler Group	E,I	Sweden	09	939	893	80,8	Peter Rejler
83	84	Golder Associates Europe Ltd	Env,CE, PM,Enr	England	09	900	876	93,2	Pietro Jarre
84	88	Reinertsen Engineering	MD	Norway	09	881	805	128,4	Erik Reinertsen
85	86	Sogecclair SA	I	France	09	852	844	69,3	Phillippe Robardey
86	85	FCG Finnish Consulting Group	MD	Finland	09	843	859	42,9	Paul Paukku
87	90	Witteveen+Bos Consulting Engineers	MD	Netherlands	09	815	766	103,9	H. A. A. M. Webers
88	89	ABMI-groupe S.A	I	France	09	800	800	62,0	Jean-Pierre Bregeon
89	93	Cyril Sweett Group	PM	England	09/10	800	750	76,4	Dean Webster
90	113	Noble Denton Group Ltd	I,E	England	09	799	528	125,2	David Sutton
91	78	Foster & Partners Ltd	A	England	09/10	794	1036	156,1	Mouzhah Majidi
92	69	Pell Frischmann Group	MD	England	09	792	1150	48,9	Sudho Prabhu
93	97	Payma Cotas, S.A. (dt Bureau Veritas)	CE,S	Spain/France	09	775	682	63,4	Carlos Blay
94	98	Tyréns AB	CE,PM	Sweden	09	775	679	86,0	Ulrika Francke
95	92	Alectia Group	MD	Denmark	09	752	757	70,9	Ingelise Bogason
96	114	Neste Jacobs Group	I	Finland	09	743	519	101,4	Tom Främling
97	87	RSK Group	Env	England	09/10	741	809	70,7	Alan Ryder
98	91	Gifford Partnership LLP	MD	England	09	712	763	49,0	Mark Stevenson
99	99	Vattenfall Power Consult AB	Enr,E, CE	Sweden	09	710	661	100,7	Mikael Lundin
100	102	IBV Ingenieurbüro H.Vössing GmbH	MD	Germany	09	682	643	51,0	Hans-Theo Kühn, F. Thiessen
101	149	SLR Group	Env	England	08/09	659	340	63,4	David Richards (MD&CEO); Neil Penhall (MD)
102	100	IV-Groep b.v.	MD	Netherlands	09	647	694	91,1	Rob van de Waal
103	105	Obermeyer Planen+Beraten GmbH	MD	Germany	08	646	622	92,3	Maximilian Grauvogl
104	107	Broadway Malyan Ltd	A	England	08/09	612	605	60,0	Peter Crossley
105	104	PCG-Profabril Consulplano Group	MD	Portugal	09	608	628	60,1	Ilidio de Ayala Seródio
106	109	Bonifica Group	MD	Italy	08	600	600	30,3	Romina Boldrini
107	111	Gruner-Gruppe AG	MD	Switzerland	09	592	550	64,9	Flavio Casanova
108	110	Asplan Viak Group	MD	Norway	09	573	565	68,8	øyvind Mork
109	120	INOCSA Ingeniera, S.L. (Aecom, May 2010)	MD	Spain	*09	550	500	47,4	Antonio Lorente
110	150	Italconsult S.p.A	PM	Italy	09	541	340	37,0	Giovanni A. Torelli ; Enrico Salza
111	106	Elomatic Group Oy	I,MD	Finland	09	526	605	28,6	Olli Manner
112		Orbicon A/S	MD	Denmark	09	513	320	50,9	Jesper Nybo Andersen
113	119	SKM Europe (Sinclair Knight Merz) fd Enviro	Env,Enr	England	*09	500	500	29,5	Peter MacKellar
114	133	Amstein + Walthert AG	E,M	Switzerland	09	500	400	33,1	Christian Appert
115	122	Xdin AB	I	Sweden	09	499	490	36,3	Thomas Ångkulle
116	94	Hoare Lea & Partners	E,M,Enr	England	*08/09	482	750	60,8	Gary Tucker
117	129	NET Engineering S.p.A	MD	Italy	09	480	420	52,8	Giovanni Battista Furlan
118	103	Archial Group (SMC Group) plc	A	England	09	457	631	39,5	Christopher Littlemore
119	118	Fairhurst	MD	Scotland	09	450	500		Robert Mc Cracken
120	124	Emch + Berger Gruppe	MD	Switzerland	09	450	450	46,8	Urs Schneider
121	126	Cundall Johnston & Partners	CE,S,Env	England	08/09	446	425	37,1	Dave Dryden
122	145	Basler & Hofmann AG	MD	Switzerland	09	445	370	59,2	Dominik Courtin
123	165	BG Bonnard & Gardel Groupe SA	MD	Switzerland	09	441	300	57,4	Jean-Daniel Marchand (Chairman), Laurent Vulliet (CEO)

De 300 största europeiska arkitekt-, teknikkonsult- och industrikonsultkoncernerna

2010	09	Group	Services	Country	Annual Report	Average number of employees	(Last year)	Turnover MEUR	CEO/President Managing Director (December 10)
124	123	White Architects AB	A,PM, Env	Sweden	09	434	466	54,2	Anders Svensson
125	131	INROS LACKNER Group	MD	Germany	09	433	409	32,0	Uwe Lemcke
126	130	INYPISA Informes y Proyectos SA	MD	Spain	09	422	412	70,1	J. Franciso Lazzcano Acedo (chairman), Jairo González Monje (CEO)
127	128	ATP Architects and Engineers Group	A,CE, PM	Austria	09	420	420	47,6	Cristoph M. Achammer
128	172	GETINSA S.A	CE, Env, PM	Spain	09	420	350	38,0	Pedro D. Gomez
129		Auditorias E Ingenierias Sa	MD	Spain	09	419	264	39,5	Joan Lluís Quer Cumsille
130	121	Consulgal Group, SA.	MD	Portugal	09	409	491	29,1	Rogério Monteiro Nunes
131	143	Iberinsa, Ibérica de Estudios e Ingeniería S.A (Acciona)	MD	Spain	08	402	373	38,4	Jesus Contreras Olmedo
132	134	gmp-Architekten von Gerkan, Marg und Partner	A	Germany	*09	400	400	44,0	Meinhard von Gerkan, Volkwin Marg
133	127	Hifab Group	PM	Sweden	09	400	421	49,8	Jan Skoglund
134		Arep Groupe	MD	France	09	400		43,5	Jean-Marie Duthilleul
135	141	ABT Holding BV	MD	Netherlands	09	397	375	62,2	Ton Boerhof, Frans van Herwijnen, Walter Spangenberg
136	137	Wardell Armstrong LLP	MD	England	08/09	394	394	31,1	Colin W. Brown
137	163	Ebert-Ingenieure Gdbr.mbh	E, M, Env, Enr	Germany	*09	390	300		Ernst Eber and directors
138	108	Peter Brett Associates	MD	England	09/10	376	600	33,3	Stephen Capel-Davies
139	142	Pick Everard Ltd	MD	England	09	375	375		David Brunton
140	132	Antea S.A (acquired by Orangewood NV october 2009)	Env	France	09	371	400	47,0	Jean-Philippe Loiseau
141	146	3DReid Architects Ltd	A	England	08/09	367	367	21,2	Charles Graham-Marr
142		Destia Group		Finland	09	362	454	34,4	Hannu Kulju
143	202	HPC HARRESS PICKEL CONSULT Group	Env,PM,CE	Germany	09	360	230	36,3	Andreas Kopton, Josef Klein-Reesink
144	136	Mannvit hf.	MD	Iceland	09	360	396	21,8	Eyjólfur Árni Rafnsson
145	140	Steer Davies Gleave Ltd	CE	England	09/10	357	376	40,7	Stephen Crouch
146	116	Chapman Taylor LLP	A	England	09	354	510	45,0	John Oldridge with co-directors
147	151	Olof Granlund group	E,M	Finland	09	353	340	26,6	Pekka Metsi
148	210	RKW Architekten & Co, KG	A	Germany	*09	350	220	54,1	Friedel Kellerman, Hans G. Wawrowski
149	152	GPO Ingenieria, S.A.	MD	Spain	09	340	340	29,4	Emilio Vidal
150	156	CDM Gruppe (part of CDM Group)	CE	Germany	09	340	306	34,9	Peter Jordan
151	155	RAPP-Gruppe AG, Ingenieure+Planer	MD	Switzerland	*09	336	323	37,5	Mathias Rapp ; Urs Sandmeier
152	144	Deerns Consulting Engineers BV	E, M, PM, I	Netherlands	09	333	371	36,3	Jan Karel Mak
153	174	Insinööritoimisto Comatec Group	I, Enr	Finland	09	331	282	17,4	Aulis Asikainen
154	170	Krebs und Kiefer Beratende Ingenieure	CE,S, PM	Germany	*09	329	289		Albert Krebs
155	157	DDC Consulting & Engineering Ltd	PM	Slovenia	09	327	336		Ljubo Znidar
156	176	SITO Group Oy	CE, Env, PM	Finland	09	326	277	31,3	Kimmo Fischer
157	173	FASE-Estudios e Proyectos S.A	MD	Portugal	09	326	283	17,4	Manuel Quinaz
158	125	Benoy Architects Ltd	A	England	09	325	441	30,5	Graham Cartledge
159	159	Assmann Beraten + Planen	MD	Germany	09	315	311	34,8	Jochen Scheuermann
160	171	Sinclair Knight Merz Europe	MD	England	08/09	315	284	29,5	Peter McKellar
161	168	Moe & Brødsgaard A/S	MD	Denmark	09	315	293	31,8	Christian Listov-Saabye
162	180	A-Insinööri Group	S, CE, PM	Finland	09	315	273	23,6	Petri Laurikka
163	199	Bartels bv	CE,S,PM	Netherlands	09	313	233	24,7	Frank Lekkerkerker
164	162	INBO Architects/Consultants	A,PM	Netherlands	08	308	308	30,2	Dirck Ringeling
165	139	PRP Architects Ltd	A	England	09/10	292	383	23,8	Andy von Bradsky, Roger Battersby
166	229	Vahanen Oy	CE	Finland	09	287	200	20,6	Risto Vahanen
167	288	FAVEO Management (PTL fusion with SWEPRO)	PM	Norway	09	286	138	46,1	Miguel Guirao
168	184	Dolsar Engineering Ltd	MD	Turkey	09	285	265	10,8	H. İrfan Aker
169	186	Bengt Dahlgren AB	M,Enr	Sweden	09/10	282	259	27,3	Åke Rautio
170	175	Temelsu International Engineering Services Inc.	MD	Turkey	08	280	280	20,8	Demir İnözü
171	244	Steinbacher-Consult GmbH	CE, PM	Germany	09	280	180		Stefan Steinbacher
172	161	JMP Consultants Ltd	CE	England	09/10	278	309	24,9	Ian Cameron
173	243	D'Appolonia S.p.A	MD	Italy	09	278	181	40,8	Alessandro Vaccaro
174	167	Stride Treglown Group Ltd	A	England	09	276	295	18,1	Robert Whittington
175	153	Verkís hf	MD	Iceland	09	275	339	17,6	Sveinn Ingi Ólafsson
176	177	PBR Planungsbüro Rohling AG Architekten u Ingenieure	MD	Germany	09	274	245	28,2	Heinrich Eustrup
177	187	AEPO S.A Ingenieros Consultores (Acciona)	MD	Spain	09	272	256	27,8	David Ortega Vidal
178	117	Gauß Gruppe	MD	Germany	09	271	500	22,5	Gerhard H. Gauß
179	160	Arkitektfirmaet C.F.Møller	A	Denmark	09	270	313	31,1	Lars Kirkegaard, Mads Møller

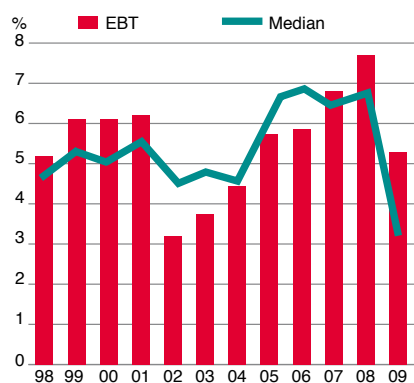
PM = Project Management, A = Architecture, CE = Civil-/S = Structural Engineering, Env = Environment, Enr = Energy, E = Electrical, M = Mechanical/HEVAC, I = Industrial, MD = Multi Disciplinary

2010	09	Group	Services	Country	Annual Report	Average number of employees	(Last year)	Turnover MEUR	CEO/President Managing Director (December 10)
180	181	CSD Group	Env, PM, CE, S	Switzerland	*08	270	270		Bernhard Matter
181	147	JG Ingenieros SA	M, E	Spain	*09	268	350	16,3	Josep Túnica Buira
182	115	Citec Group (proforma)	I, Env	Finland	09	267	510	24,4	Rune Westergård
183	169	Nightingale Associates	A	England	09	267	318	20,3	Richard Harrington, Executive Chairman
184	179	Keppie Design	A	Scotland	08/09	266	273	16,2	David Stark
185	185	Burckhardt+Partner AG Architekten Generalplaner	A	Switzerland	*09	260	263	55,9	Peter Epting
186	188	Deltamarin Oy	I	Finland	09	260	251	25,9	Mika Laurilehto
187		Müller-BBM GmbH Dr. C. Hantschk, Dr. E. Schorer, N. Suritsch	MD	Germany	09/10	254	226	29,0	H. Gass, B. Grözinger,
188	189	Sheppard Robson	A	England	09	250	250		Andrew German
189	164	Ernst Basler & Partner Ltd	MD	Switzerland	09	250	300	13,3	Hansjoerg Hader
190	203	Amberg Group	CE, S, PM	Switzerland	*09	250	230	43,2	Felix Amberg
191	222	DSSR Consulting Engineers (form Donald Smith Seymour & Rooley)	E, M	Scotland	*09	250	200	8,2	Gordon Meikle
192	228	DIWI-Consult GmbH	MD	Germany	09	250	200		William V. H. Foyle; Peter Winkler
193	194	Transprojekt Gdanski Spolka	A, CE	Poland	*09	250	250	16,1	Andrzej Michal Luty
194	201	Scott Brownrigg Architects	A	England	08/09	241	232	23,3	Jonathan Hill
195		Kling Consult Ingenieur GmbH	CE	Germany	09	241	301	21,6	Markus Daffner
196	216	JBA Consulting	CE, Env	England	08/09	240	232	14,2	Jeremy Benn
197	195	SC Metroul S.A.	MD	Romania	08	236	244	9,1	George Rozorea
198	241	Tengbom	A	Sweden	09	235	182	23,1	Magnus Meyer
199	198	Pragoprojekt a.s	CE	Czech Republ.	08	234	234	22,8	Marek Svoboda
200	208	Advin B.V. - Adviseurs en Ingenieurs	MD	Netherlands	09	233	227	30,4	John Walraven
201	204	Dopravoprojekt, a.s.	CE, S, A, PM	Slovakia	09	233	228		Gabriel Koczkás
202	290	Goudappel Coffeng B.V	MD	Netherlands	09	229	135	26,3	P.H.J. Van der Mede
203	197	IBE Consulting Engineers	MD	Slovenia	09	227	233	20,8	Uroš Mikoš
204	183	Baur Consult GbR	MD	Germany	09	225	270	14,5	Andreas Baur
205	221	Structor Group	CE, PM	Sweden	09	225	206	25,9	Jan Stråth, Per Fladvad, Olof Hulthén
206	276	Austin Smith Lord Architects Ltd	A	England	09/10	223	194	19,2	Richard Pullen
207	212	Allies and Morrison Architects Ltd	A	England	07/08	220	220	26,2	Bob Allies
208	237	HENN Architekten GmbH	A	Germany	09	220	190	37,7	Jörg Thiele
209	234	Adviesbureau Peutz & Associés B.V	Env, CE, I	Netherlands	09	220	205	19,5	W.J.F.W. Koopmans
210	231	Knightec AB	I	Sweden	09/10	218	200	16,6	Dimitris Gioulekas
211	196	Uvaterv Engineering Consultants Ltd	MD	Hungary	09	210	234	7,5	Gyula Bretz
212	207	Infotiv AB	I	Sweden	08/09	207	228	20,2	Alf Berndtsson
213	258	Frankham Consultancy Group	MD	England	09/10	207	165	19,3	S J Frankham
214	158	HR Wallingford Group Ltd	CE, Env, I	England	*09/10	205	196	23,8	Stephen W. Huntington
215	236	ISC Group	MD	Denmark	09	200	190	21,2	Kjeld Thomsen
216	135	GFA Consulting Group	MD	Germany	*08	200	400	55,0	Heiko Weissleder; Klaus Altemeier; Hans-Christoph Schaefer-Kehnert
217	190	HKR Architects	A	Ireland	*09	200	250		Jerry Ryan
218	182	Murray O'Loire Architects Ltd	A	Ireland	*09	200	270		Calbhac O'Carroll
219	211	ETV-Eröterv Rt.	Enr, CE, PM	Hungary	09	200	220	12,0	József Dénes
220	238	Aveco de Bondt BV	CE	Netherlands	*09	200	183		Gerrit Paalman
221	225	Scholze Ingenieur GmbH	E, M, I, Enr, PM	Germany	09	200	200	22,0	Gerd Scholze
222	226	Herzog & de Meuron Architekten AG	A	Switzerland	09	200	200	26,4	Pierre de Meuron; Jacques Herzog
223	230	O.T.E. Ingénierie SA	MD	France	08/09	200	200	15,9	Jean Ernest Keller
224	245	Roughton Group	MD	England	09	200	200	17,0	Michael A Ross; John Saunbury
225	209	Avalon Enterprise AB	I	Sweden	09	197	222	17,4	Peter Mattisson
226	206	Aukett Fitzroy Robinson plc	A	England	08/09	195	228	17,4	J. Nicholas Thompson
227	240	Technital SpA	CE	Italy	09	194	182	63,7	Alberto Scotti
228	239	High-Point Rendel Group	CE, S, PM	England	08/09	193	182	27,0	Kelvin W. T. Hingley
229	214	Efla hf.	MD	Iceland	09	192	216	16,9	Guðmundur Þorbjörnsson
230	242	GOPA-Consultants Group	PM, I, Env	Germany	*09	190	181	56,2	Martin Güldner, Robert Gaertner, Hans Otto
231	250	Hulley & Kirkwood Consulting Engineers Ltd	E, M	Scotland	09	190	176	15,2	Sommerville Telfer
232	274	SGL Consulting SA	MD	Luxemburg	09*	190	150		Laurent NILLES
233	252	Dekra Industrial Oy (Polartest)	Enr	Finland	09	188	174	18,7	Matti Andersson
234	219	WRc plc	Env	England	09/10	188	207	12,1	Ron Chapman ; Roberto Zocchi
235	215	Condesign AB	I	Sweden	09	186	214	4,4	Nils-Olov Johnson
236	233	Rogers Stirk Harbour & Partners	A	England	08/09	186	199	32,2	Rickard Rogers
237	224	Curtins Group	CE, PM	England	09	185	200	13,9	Rob Melling
238	217	Olajterv Group	CE, Enr	Hungary	09	184	210	17,4	János Pakucs
239	246	Metroprojekt Praha A.S	MD	Czech Republ.	09	184	188	13,7	Jiri Pokorny
240	253	Planungsgruppe M+M AG , PGMM	E, M, PM, Enr	Germany	*09	183	170	13,4	Willie Kienzle, Hermann Ott
241	200	PDM Group	I	Netherlands	09	182	232	18,7	H.J.P.M. Mesterom

De 300 största europeiska arkitekt-, teknikkonsult- och industrikonsultkoncernerna

2010	09	Group	Services	Country	Annual Report	Average number of employees	(Last year)	Turnover MEUR	CEO/President Managing Director (December 10)
242	227	Consitrans S.R.L.	CE,S,Env,PM	Romania	08	181	200	7,5	Eduard Hanganu, President; Valentin Robert Urian, CEO
243	192	Arkitektbüro HPP Hentrich-Petschnigg & Partner GmbH	A	Germany	09	180	250	22,0	Joachim Faust, G. Feldmeyer
244	223	Troup Bywaters + Anders	E,M	England	09	180	200		Neil Weller
245	247	Leonhardt, Andrä und Partner Beratende Ing. GmbH	S	Germany	09*	180	180	18,0	Holger S. Svensson
246	248	Purcell Miller Tritton	A	England	08/09	180	179	13,1	Mark Goldspink
247	280	Prokon Engineering Ltd	MD	Turkey	*09	179	145		Hasan Özdemir, Ismail Salici
248	249	Joynes Pike Group	CE,S,Env	England	08/09	177	177	17,4	Hubertus Schneider, CEO, Gerhard Lorisika, President
249	261	SD Ingénierie Holding SA	MD	Switzerland	09	173	161	20,2	J. D. Girard
250	267	Bjerkning Ingenjörbyrå AB	CE,M	Sweden	09	172	157	17,1	Roine Gillberg
251	268	EKJ Rådgivende Ingeniører A/S	MD	Denmark	09/10	172	157	18,3	Jørgen Nielsen
252	232	Llewelyn-Davies -Yeang Ltd	A,IA	England	*09/10	170	200		Stephen Featherstone
253	256	JSK Architekten GmbH	A	Germany	09*	170	170	15,4	Helmut W. Joos
254	255	Consat Engineering AB	I	Sweden	09	169	170	14,9	Jan-Bertil Johansson
255	260	Centropjekt a.s	MD	Czech Republ.	08	165	165	15,5	Vladimir Kudela
256	257	Bureau D' études Greisch	CE,S,A,PM	Belgium	09	165	168	16,1	Clément Counasse
257	220	O.B.H-Group	MD	Denmark	09	164	206	17,7	Steen Hansen
258	235	Clarke Bond Group Ltd	S,CE,Env,PM	England	09	162	191	12,1	David Harding
259	272	The BWB Partnership	CE,S, Env	England	09	160	150	21,0	Malcolm Wright Steven Wooler
260	283	JJM Sp Z O O	PM,I	Poland	08	160	140	3,1	Marek Poncyljusz
261	265	Transprojekt Krakowskie Biuro Sp. Z o. O	A, CE	Poland	*08	160	160	8,4	Leszek Chelminski
262	191	Arkitema K/S	A,PM	Denmark	09	159	224	16,3	Peter Hartmann Berg
263	193	LINK Signatur Group	A	Norway	09	156	234	21,0	Siri Legernes
264	218	Soditech Ingénierie S.A	I	France	09	153	208	9,2	Maurice Caillé
265	279	WTM Engineers	MD	Germany	09	150	145	20,0	Karl Morgen, Stefan Ehmann, Ulrich Jäppelt
266		Projektengagemang gruppen	PM	Sweden	09	150	114	16,7	Per-Arne Gustavsson
267		EBAB i Stockholm	PM	Sweden	09	150	97	15,6	Kaarel Lehist
268	148	Barton Willmore Group	A,PM	England	*08/09	150	343		Ian Tant
269	269	CTS Engtec Oy	I	Finland	09	148	156	9,7	Antti Lukka
270	278	Transprojekt- Warszawa Sp. Z o. O	CE	Poland	09	147	147	9,6	Tadeusz Suwara
271	266	Temagroup Sweden AB	A,PM	Sweden	09	147	157	14,3	Håkan Persson
272	282	DGMR raadgevende ingenieurs BV	Env	Netherlands	09	146	144	15,3	P.J. van Bergen
273	277	Cauberg-Huygen	CE, Env	Netherlands	09	145	148	15,7	J.J.M. Cauberg
274	259	Lewis & Hickey Architects	A,PM	England	08/09	142	171	9,3	Paul Miele
275		Elator AB	I	Sweden	09	141	62	10,5	Ulf Mill
276	293	Hjellnes Consult AS	MD	Norway	09	141	132	19,4	Geir Knudsen
277	262	Heinle, Wischer und Partner	A,PM	Germany	09	140	160	17,6	Gunter Henn
278	285	B+S Ingenieur AG	MD	Switzerland	*09	140	140		Urs Ochsner
279	281	TC Project Management B.V	I	Netherlands	09	140	145	10,4	Rudie Veenendaal
280		Politecnica- Ingegneria e Architettura Soc. Coop	MD	Italy	09	140	100	15,2	Gabriele Giacobazzi
281		Technip EPG B.V.	MD	Netherlands	09	140	140	10,1	Cornelis Plantinga
282		Studio Altieri S.p.A	CE; A	Italy	09	140	105	19,1	Everardo Altieri
283	213	IPLAN PLANUNGS GmbH	MD	Germany	09	139	220	7,6	Trevor Crawley
284	271	Punch Consulting Engineers	S,CE,Env,PM	Ireland	*08/09	137	152	16,8	John Pollock
285	291	Midtconsult A/S	MD	Denmark	08/09	135	135	13,4	Jens Lauritsen
286	205	O.M.A. Office for Metropolitan Architecture	A	Netherlands	09	132	228	21,8	Victor van der Chijs, Rem Koolhaas, Ellen van Lom
287	292	OPAK AS	PM,Env,E,M	Norway	09	132	133	16,5	Jan Henry Hansen
288		Mogens Balslev Rådgivende Ingeniører A/S	MD	Denmark	08/09	131	110	12,7	Benny Andersen
289	254	HLM Architects	A	England	08/09	130	170		Christopher Liddle
290	297	Geodata S.p.A	CE	Italy	09	130	130	20,2	Andrea Della Corte
291	299	Uticon Dynatherm	I,Env, PM	Netherlands	09	128	127	9,3	Simon Bruijnooge
292	287	UtiberTransport Consulting Management Ltd	CE,PM	Hungary	09	128	139	14,2	Auth Gyorgyi
293		Optiplan Oy	MD	Finland	09	128	140	7,9	Tommi Vaisalo
294		SINA Group (dt ASTM Group)	CE,MD	Italy	09	126	120	46,6	Agostino Spoglianti
295		ELU Konsult AB	S,CE	Sweden	09/10	125	113	16,7	Lars-Olov Karlberg
296		Henry J. Lyons & Partners Architects	A	Ireland	*09	125	125		Paul O'Brian
297	296	Verebus Engineers B.V	MD	Netherlands	09	124	131	18,0	Kees Aling
298		Forsen Projekt AB	PM	Sweden	09	124	117	16,3	Jan Ahlinder
299		Campbell Reith Hill	CE,S,Env	England	08/09	122	123	11,1	Mark Kaminski
300		Henning Larsen Architects	A	Denmark	08/09	120	121	19,9	Mette Kynne Frandsen

Resultatutveckling Europas top 300

Källa: Svenska Teknik&Designföretagen

Amerikanska jättar köper europeiska teknikkonsulter

Amerikanska URS Corporation genomförde i oktober förvärvet av engelska Scott Wilson Group plc, till ett värde av 290 pence per aktie, motsvarande 218 miljoner pund. Affären förstärker URS globala närvaro med 80 kontor runt om i världen med över 5 500 anställda. Under Scott Wilsons senaste verksamhetsår omsatte man 340 miljoner euro och tjänade 13,6 miljoner efter skatt. Scott Wilsons verksamhet kommer att integreras i URS infrastruktur- och miljöavdelning.

Världens största teknikkonsultgrupp, Aecom, fortsätter att växa genom flera förvärv i Europa. Aecom förvärvade i oktober den globala teknikkonsulten Davis Langdon, med 2800 anställda i Europa, Australien, Nya Zeeland, Melanöstern och USA. Senare förvärvades även verksamheten i Sydafrika. Tillsammans uppgick affären till 324 miljoner dollar. Den asiatiska verksamheten, Davis Langdon & Seah kommer fortsätta att vara fristående men kommer samarbeta med Aecom. Aecom köpte

även upp den spanska teknikkonsulten Inocsa Ingenieria S.L., baserat i Madrid och med kontor i Rumänien och Bosnien. Inocsa har sammanlagt 550 anställda. Aecom europeiska verksamhet kommer att ledas av Steve Morriss, från Mouchel group, och kommer att ha över 5 000 medarbetare i 21 länder.

David Cramér

Marknadsanalytiker, Svenska
Teknik&Designföretagen

david.cramer@std.se

Svenska Teknik&Designföretagen, STD-företagen, arbetar för medlemsföretagens bästa i syfte att stärka deras konkurrenskraft och långsiktiga lönsamhet.

STD-företagen vill främja en hög kvalitet, en sund utveckling, en bra lönsamhet och goda arbetsvillkor i medlemsföretagen.

Vår verksamhet bygger på fyra fokusområden:

- profilering
- upphandling och konsultaffärer
- löne- och anställningsvillkor
- kompetensförsörjning

STD-företagen ingår i Almega, som är en organisation för tjänsteföretag i Sverige. Almega är den största förbundsgruppen inom Svenskt Näringsliv. STD-företagen är medlem i den globala teknik-konsultorganisationen FIDIC, i den europeiska motsvarigheten EFCA och på arbetsgivarfronten genom Almega i UNICE.

● www.std.se

Svenska Teknik&Designföretagen
Besöksadress: Sturegatan 11
Postadress: Box 55545 • 102 04 Stockholm
Telefon 08-762 67 00 • Fax 08-762 67 10
e-post: std@std.se • www.std.se

